

EESTI STATISTIKA

ILMUB KORD KUUS

RECUEIL MENSUEL

DU

BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE DE L'ESTONIE

1928

SEPTEMBER

SISUKS PEALE MUU:

Kaitsevæe tervishoid 1925-27 a.

Vastsündinute pikkus, kaal ja peamõõdud Tallinnas 1926-27 a.

Kaubalaevastik 1. I. 1928 a.

Laevasõit ning kaupade ja reisijate vedu siseveeteedel 1927 a.

Tööpäeva pikkus tööstuses 1927 a.

Nr. 82 (9)

TALLINN

Nr. 82 (9)

RIIGI STATISTIKA KESKBÜROO
BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE DE L'ESTONIE

SISUKORD

TABLE DES MATIÈRES

	Lhk.		Page
Kaitseväe tervishoid 1925—27 a.	513	État sanitaire de l'armée de 1925—27	513
Vastündinute pikkus, kaal ja peamõõdud Tallinnas 1926-27. H. Reiman	525	Taille, poids et dimensions de la tête des nouveau-nés estoniens en 1926-27. H. Reiman	525
Kaubalaevastik 1.I.1928 a. J. Oisman	532	Marine marchande au 1.I.1928. J. Oisman	532
Laevasõit ning kaupade ja reisijate vedu siseveeteedel 1927 a. J. Oisman	538	Mouvement de la navigation et transport des marchandises et des voyageurs par voies navigables intérieures en 1927. J. Oisman	538
Tööpäeva pikkus tööstuses 1927 a. R. Sõrmus	541	Durée du trav. dans l'indust. en 1927. R. Sõrmus	541
Suur- ja kesktööstusettevõtete tööjõud 1 juulil 1928 a. (ettevõtete rühmade ja allrühmade järgi)	562	Main d'oeuvre des grandes entreprises et moyennes au 1.VII (d'après les groupes et sous-groupes)	562

TABELID — TABLEAUX

(Standardnumeration)		(Numération permanente)	
Tab. 1. Sissevedu juulis	546	Tab. 1. Importation en juillet	546
" 2. Väljavedu juulis	547	" 2. Exportation en juillet	547
" 3. Sisse- ja väljavedu juulis (tähtsamad ained)	548	" 3. Importation et exportation des principaux articles en juillet	548
" 4. Tolliamette läbikäik juulis	550	" 4. Commerce extérieur en juillet (par les douanes)	550
" 5. Tollitasutiste tulud juulis	550	" 5. Recettes douanières en juillet	550
" 6. Ühendatud riigiraudteede tegevus juunis	551	" 6. Chemins de fer unis en juin	551
" 7. Tallinna sadama tegevus augustis	552	" 7. Mouvement du port de Tallinn en août	552
" 8. Besti Fanga äriselts 31. VII. 1929	552	" 8. Situation financière de la Banque d'Estonie au 31. VII. 1929	552
" 9. Maapanga äriselts	225	" 9. Situation financière de la Banque agraire	225
" 10. Era- ja tähtsamate ühispankade äriselts 1. VII. 28	553	" 10. Situation financière des banques privées et des principales banques coopératives au 1. VII. 28	553
" 11. Üksikute pankade äriseltsu summad 1. VII. 28	553	" 11. Montant des bilans des banques au 1. VII. 28	553
" 12. Riigi sissetulekud mais	554	" 12. Recettes de l'État en mai	554
" 13. Valuuta hinnad Tallinna börsil augustis	555	" 13. Cours du change à Tallinn en août	555
" 14. Vabariigi piiridest ülesõitnud juulis ja augustis	554	" 14. Nombre des personnes passées les confins de la République en juillet et août	554
" 15. Elanikkude arv linnades juunis ja juulis	501	" 15. Mouvement de la population dans les villes en juin et juillet	501
" 16. Liikvel olev raha juunis, juulis ja augustis	556	" 16. Billels en circulation en juin, juillet et août	556
" 17. Rahakate juunis, juulis ja augustis	556	" 17. Couverture en juin, juillet et août	556
" 18. Pankadevahelise arvekoja tegevus juunis ja juulis	556	" 18. Mouvement de la chambre de compensation en juin et juil.	556
" 19. Protestitud vekslid juunis ja juulis	556	" 19. Effets protestés en juin et juillet	556
" 20. Kapitali emissioonid juunis ja juulis	556	" 20. Emissions des capitaux en juin et juillet	556
" 21. Tööstustoodang mais	556	" 21. Production de quelques industries en mai	556
" 22. Loomataudid juunis ja juulis	556	" 22. Epizooties en juin et juillet	556
" 23. Tapamajade tegevus juunis ja juulis	556	" 23. Fonctionnement des abattoirs en juin et juillet	556
" 24. Suurmüügihinnad augustis	557	" 24. Prix de gros en août	557
" 25. Toiduainete maksumus kalorilise sisalduse järgi 1925—28	564	" 25. Coût des denrées alimentaires à la base de leur valeur nutritive 1925—28	564
" 26. Turuhinnad augustis	558	" 26. Prix de détail en août	558
" 27. Elumaksumusindeksid	559	" 27. Nombres-indices du coût de la vie	559
" 28. Suurmüügiindeksid	559	" 28. Nombres-indices des prix de gros	559
" 29. Tööbõrsid ja eravahetluskontorid juulis	560	" 29. Activité des bourses du travail et des agences d'affaires privées en juillet	560
" 30. Tööstusettevõtted ja nende tööjõud 1 augustiks	561	" 30. Entreprises industrielles et leur main d'oeuvre au 1 août	561
" 31. Tööõnnetused tööstusettevõtetes juulis	564	" 31. Accidents du travail dans les entreprises industrielles en juillet	564
" 32. Tööstustöölise arvu liikumise indeksid	564	" 32. Nombres-indices du mouvement du nombre de la main d'oeuvre dans les entrepr. industr.	564
" 33. Nakkushaigused mais	452	" 33. Maladies contagieuses en mai	452

KAITSEVÄE TERVISHOID 1925—27 a.
ÉTAT SANITAIRE de l'ARMÉE de 1925—27.

S i s u : 1) Haigeksjätvus, vabastatavus ja surevus, lhk. 513. 2) Ambulatoorsed haiged, lhk. 520. 3) Kaitseväe ravilaste tegevus ja ravimine crahaigemajades, lhk. 521. 4) Kaitseväe apteekide ja laboratooriumite tegevus, lhk. 521. 5) Kaitseväeringkonna komisjonide ja kutsealuste tervistise seisukorra ülevaade, lhk. 523. 6) Kaitseväe hambarästide tegevus, lhk. 523. 7) Noorsõdurite antropoloogiliste mõõtmiste tulemused, lhk. 523.

Käesolev ülevaade on kokkuseatud väeosade ja haigemajade arstide poolt kaitseväe tervishoiu valitsusele saadetud kuu ja aasta aruannete järgi.

1. Haigeksjätvus, vabastatavus ja surevus. Ravimisel olnud kaitseväelaste arv on 1921 a. peale järjekindlalt vähenenud, 1926 a. avaldus järsk tõus, mis kestis ka 1927 a.

Ravimise tagajärjed — Résultats du traitement médical.

1.	Oli ravimisel *) Malades traités			Tervenesid Guéris			Said puhkust Congé autorisé			Vabastati Congédiés de service			Suri Décédés			Jäi ravimisele Restés à l'hôpital		
	Ohv.	Sõdur.	Kokku	Offi- ciers	Sõdats	Total	Ohv.	Sõdur.	Kokku	Offi- ciers	Sõdats	Total	Ohv.	Sõdur.	Kokku	Offi- ciers	Sõdats	Total
1927 a.	247	8 620	8 867	178	5 857	6 035	54	1 787	1 841	1	434	435	5	97	102	10	501	511
1926 "	221	7 992	8 213	151	5 706	5 857	54	1 283	1 337	2	417	419	2	56	58	12	530	542
1925 "	204	6 131	6 335	187	4 303	4 490	64	957	1 021	1	405	409	3	32	35	6	434	440
1924 "	217	7 139	7 356	129	5 002	5 131	98	1 233	1 331	2	584	586	5	46	51	13	274	287
1923 "	223	6 860	7 083	124	4 938	5 062	83	1 221	1 304	2	374	376	2	39	41	12	288	300
1922 "	303	8 680	8 983	191	5 800	5 991	88	1 852	1 940	10	489	499	4	105	109	10	384	394
1921 "	341	9 176	9 517	174	6 094	6 268	130	2 057	2 186	4	475	479	4	88	92	20	462	482
											% %							
1927 a.	100,0	100,0	100,0	72,3	68,0	68,1	21,5	20,7	20,7	0,5	5,3	5,2	2,0	1,2	1,3	4,9	5,8	5,7
1926 "	100,0	100,0	100,0	68,4	71,4	71,4	24,5	16,0	16,3	0,8	5,2	5,0	0,8	0,7	0,7	5,5	6,7	6,6
1925 "	100,0	100,0	100,0	70,8	70,2	70,2	24,3	15,6	16,0	1,5	6,6	6,4	1,1	0,5	0,5	2,3	7,1	6,9
1924 "	100,0	100,0	100,0	59,1	70,1	69,7	31,3	17,2	17,7	1,0	8,2	8,0	2,3	0,8	0,7	6,0	3,9	3,9
1923 "	100,0	100,0	100,0	55,6	72,0	71,4	37,2	17,8	18,0	0,9	5,5	5,3	0,9	0,5	0,6	5,4	4,2	4,3
1922 "	100,0	100,0	100,0	63,0	67,2	67,1	29,1	21,5	21,7	3,3	5,7	5,6	1,3	1,2	1,2	3,3	4,4	4,4
1921 "	100,0	100,0	100,0	51,0	66,1	65,8	40,7	22,1	23,1	1,2	5,2	5,0	1,2	1,0	1,0	5,9	5,0	5,1
Keskmine 7 a. % Moyenne de % pour 7 années				62,8	68,5	69,1	29,8	18,6	19,1	1,3	6,8	5,7	1,3	0,7	0,9	4,8	5,4	5,4

Haiguvus, vabastatavus ja surevus ravilastes % — Morbidité, radiations et mortalité dans les hôpitaux de 1921—27 en %.

2.	1927	1926	1925	1924	1923	1922	1921	Kesk- m. 7 aast. Moyen. pour 7 années
Jäi haigeks—Tombs malades	528,2	502,9	431,8	437,8	437,0	490,5	547,1	482,2
Vabastati—Radiés	27,6	27,1	28,9	30,4	24,7	28,9	30,0	29,5
Suri ravilastes—Décédés dans l'hôpital	6,4	3,8	2,5	3,1	2,7	6,3	5,7	4,3

Haiguvuse tõusu põhjustasid 1926 a. nakkushaigused, millised levisid nii rahvastikus üldse kui ka kaitseväes. Nakkushaigused esinesid rohkemal määral ka 1927 a. kunas andsid suure haiguvuse % (eriti kurgu- ja kõrihaigused). Sure-

vus, haiguste tagajärjel, meie kaitseväes, püsib võrdlemisi kõrgel, mis seletatav osalt sellega, et kaitseväkke on püütud võimalikult kõiki kutsealuseid vastu võtta, kelle tervislik seisukord seda vähegi lubab.

*) Peale selle oli ravimisel eraiskuld: 1921 a. 595; 1922 a. 995; 1923 a. 1136; 1924 a. 989; 1925 a. 1547; 1926 a. 1967; 1927 a. 1841.

Erakorraliselt suur surevus avaldub 1922 ja 1927 a. haiguste tagajärjel. Surmajuhtude keskmine arv 7 aasta vältel on 6,76% keskmisest koosseisust. Õnnetusjuhud näitavad tõusu 1921 kuni 1924; 1925 a. märkame alanemise tendentsi. Enesetappimise arvudes konstateerime alanemist kahel viimasel aastal ¹⁾).

Üldsurevus haiguste tagajärjel, õnnetusjuhtudel ja enesetappimise teel.
Mortalité de l'armée causée par maladies, accidents et suicide.

3.	1927	1926	1925	1924	1923	1922	1921
Haiguste tagajärjel— <i>Maladies</i>	6,32	3,24	2,38	3,10	2,76	6,30	5,70
Õnnetusjuhtudel— <i>Accidents</i>	1,02	1,00	2,02	2,42	1,52	1,81	0,56
Enesetappimise teel— <i>Suicide</i>	1,06	1,44	1,52	1,08	1,05	0,87	0,36
Üldsurevus — <i>Mortalité en général</i>	8,40	5,68	5,92	6,60	5,33	8,78	6,64

Peale enesetappimise oli enesetappimise katseid 1925 a. 8, 1926 a. 8, ja 1927 a. 5.

Nagu arvudest selgub, on surevus õnnetusjuhtude tagajärjel järjekindlalt langenud.

Järgnevas tabelis on võrdluseks toodud ka andmed muudest sõjavägedest: arvud on % sõjaväe keskmisest koosseisust.

Nagu tab. 5 näeme, on haiguvuse suurem tõus aprilli ja oktoobri kuudel kuna suve kuudel juunist kuni oktoobrini haiguvus miinimumis püsib. Suur haiguvuse tõus aprilli ja oktoobri kuudel on tingitud väeosade komplekteerimisest noortega, kes mitmesuguseid haigusi kaasa toovad, ning väeosades ka sagedamini

4.	Aasta— <i>Année</i>	Haiguvus <i>Morbidity</i>	Vabastatavus <i>Radiation</i>	Surevus— <i>Mortalité</i>			
				Kokku <i>Total</i>	Surma põhjused— <i>Causes de décès</i>	Enesetappimise <i>Suicide</i>	
				Haigus <i>Maladies</i>	Õnnetusjuhtudel <i>Accidents</i>	Enesetappimise <i>Suicide</i>	
Čehhoslovakkia— <i>Tchécoslovaquie</i>	1924—25	413,8	116,8	3,22	1,79	0,55	0,88
Prantsuse— <i>France</i>	1923—24	846,0	49,48	6,10	5,92	—	0,18
Prantsuse eksped. korpus Türgimaal— <i>Corps français en Turquie</i>	1922	12,9
	1921	3,2
	1920	6,4
Inglise— <i>Angleterre</i>	1921	649,0	27,5	4,96	3,2	1,76	...
Vene— <i>Russie</i>	1912	392,9	31,6	3,66	3,0	0,66	...
	1927	528,2	27,6	8,40	6,07	1,02	1,00
Eesti— <i>Estonie</i>	1926	502,9	27,1	5,68	2,40	1,10	1,18
	1925	431,3	26,9	5,92	2,40	2,00	1,52
Saksa— <i>Allemagne</i>	1923	922,0	18,00	3,55	1,16	0,64	1,23
	1922	902,0	7,55	3,46	1,77	0,45	1,14

haiguvad, seni kuni nad uuttes oludes kohanevad. Osalist haiguvuse arvu kõikumust kuude järgi tuleb ka ilmastiku arvele panna aastaegadel. Noorte komplekteerimise järelalusena, neil kuudel, konstateerime ka vabastatute tõusu. Tuleb veel seda arvesse võtta, et noorte hulgest, kes kaitseväeringkonna komisjonide poolt vastu

võetud, väeosade poolt protesteeritakse, ning kaitseväe ravilaste komisjonide poolt vabastatakse 4%.

Surevuse arvud on kuude järgi kaunis kõikumavad, ning ei olene mitte haiguvuse arvust, vaid haigusjuhtude raskusest,

Haiguvus, vabastatavus ja surevus kuude järgi 1925—27 a.—*Morbidity, radiation et mortalité d'après les mois de 1925—27.*

5.	Iga 1000 kaitsevälase kohta — <i>Par 1000 militaires</i>																				
	Haiguvus <i>Morbidity</i>			Vabastatavus <i>Radiation</i>			Surevus kokku <i>Mortalité totale</i>			Sellest arvust suuri ravilastes <i>Dont décédés dans les hôpitaux</i>											
	1927	1926	1925	1927	1926	1925	1927	1926	1925	Haiguste tagajärjel <i>à cause de maladies</i>			Õnnetusjuhtudel <i>Accidents</i>			Enesetappimise <i>Suicide</i>					
Jaanuar	56,58	44,10	29,88	2,07	1,50	1,37	1,03	0,51	0,30	0,72	0,23	0,10	—	—	—	—	—	—	0,14	—	
Veebruar	43,98	40,80	25,26	2,21	2,40	1,08	0,50	0,22	0,54	0,40	0,15	0,27	0,06	—	0,09	—	—	—	—	—	
Märts	42,43	36,80	36,11	2,53	2,40	1,42	0,67	0,59	0,66	0,53	0,37	0,28	—	—	—	—	—	—	—	—	
Aprill	64,50	53,70	50,21	3,35	2,30	2,56	1,20	0,38	0,41	0,81	0,19	0,14	0,15	—	—	—	—	—	—	—	
Mai	50,57	47,80	40,18	3,13	3,60	5,10	1,18	0,72	0,30	1,01	0,54	—	0,05	—	—	—	—	—	—	—	
Juuni	36,46	40,70	32,32	1,98	2,00	1,74	0,49	0,36	0,48	0,42	0,12	0,24	—	—	0,12	—	—	—	—	—	
Juuli	30,21	33,60	29,99	1,27	1,20	1,72	0,82	0,54	0,89	0,22	0,24	0,12	—	0,12	0,06	—	—	—	—	—	
August	30,58	29,80	31,66	0,97	1,80	1,54	0,54	0,36	0,24	0,42	0,24	0,06	—	0,06	—	—	—	—	—	—	
September	23,57	35,30	32,09	1,33	1,30	1,15	0,29	0,63	0,68	0,17	0,28	0,20	—	0,07	0,07	0,06	—	—	0,07	—	
Oktoober	58,63	40,00	45,77	3,61	2,20	3,78	0,74	0,87	0,42	0,63	0,19	0,07	—	0,06	0,07	—	—	—	0,06	—	
November	48,71	51,00	38,33	2,52	3,40	3,68	0,35	0,36	0,50	0,24	0,18	0,14	—	0,06	0,07	—	—	—	—	—	
Detsember	41,93	43,30	37,18	2,92	2,70	2,91	0,50	0,64	0,50	0,50	0,39	0,36	—	—	—	—	—	—	0,06	—	
Kokku— <i>Total</i>	523,17	502,9	431,3	27,59	27,1	28,9	8,40	5,68	5,92	6,02	3,12	1,93	0,26	0,37	0,45	0,06	0,26	0,07	0,06	0,26	0,07

¹⁾ Enesetappimise põhjuseks 1925, 1926 ja 1927 aastatel olid: võõra raha raiskamine 1, teise sõduri kogemata mahalaskmine 1, karistuse kartus 5, romantiline põhjus 6, halb vahekorid vanematega 1, narkootilised ained ja alkohol 4, sõjaväe teenistuse kartus (looksus otek), 3, elust tüdimus 29, teadmata põhjused 10 juhtu.

Üksikutest väeliikidest annab 1 diviis kõige suurema haiguvuse ja vabastatavuse arvu, temale järgneb Tallinna karnison ja II-ne diviis, kuna

III-das diviisis ja meriväes on see arv kahe kuni kolmekordsest vähem, võrreldes eeltähen-
dusega.

Haiguvus, vabastatavus ja surevus relvaliidide järgl ($\%_{100}$ üksuste keskmisest koosseisust).
Morbidity, radiation et mortalité d'après les armes ($\%_{100}$ au nombre moyen de l'effectif).

6.	Haiguvus—Morbidity			Vabastatavus—Radiation			Surevus—Mortalité			Keskmine 3 aastast Moyenne pour 3 années		
	1927	1926	1925	1927	1926	1925	1927	1926	1925	Haiguvus Morbidity	Vabas- tatavus Radia- tion	Surevus Morta- lité
	Jalavägi—Infanterie	616,2	520,9	458,3	33,2	31,2	34,5	7,5	3,9	1,4	531,8	33,0
Kahurvägi—Artillerie	500,0	498,5	459,0	20,1	24,6	28,2	4,9	3,0	3,7	486,5	28,0	3,9
Tehnilinevägi—Génie	433,9	649,0	520,5	31,7	29,9	34,4	3,0	1,4	4,3	534,5	32,0	2,9
Ritsavägi—Cavalerie	427,7	504,5	295,2	11,3	36,5	8,0	5,6	1,8	2,7	408,6	18,6	3,4
Lennuvägi—Aviation	446,9	439,2	466,0	29,1	22,5	36,9	6,2	11,3	9,7	450,7	29,5	9,1
Merevägi—Marine	251,7	234,0	274,3	7,6	8,6	10,2	6,9	5,7	2,2	253,3	8,8	4,9
Asutused—Institutions mili- taires	352,7	382,9	284,7	8,1	11,0	8,0	5,6	3,7	3,9	340,1	9,0	4,4

Tehnilistes väeosades oli 1925 ja 1926 a. haiguvus kõigesuurem, kuna 1927 a. kerkib esikohale selles suhtes jalavägi. Üldiselt võib mõnes relvaliigis kaunis suuri kõikumusi märgata. Vabastatavus on kõige suurem jalaväes ja see on ka loomulik, sest jalaväe osadesse saavad kõik määratud, kes vastavad kaitseväge teenistuse nõuetele tervislikust küljest, kuna erilistesse väeosadesse vastuvõtmiseks on maksivad erinõuded. Surevuse arvud on väga muutlikud, ning ei ole tingitud relvaliigist, ainult lennukatastroofidest 1925 ja 1926 a.

Tab. 7. toodud andmeid käsitleme esimeses järjekorras nakkushaigusi, mis jagunevad kolme erilisse rühma, ning oma tähtsuse pooldest kaitseväge tervislikku seisukorda kõigerohkem iseloomustavad.

Nakkushaiguste—Maladies infectieuses.

a) rühm. ($\%_{100}$)

1927 a. haiguvus—malades	83,00	suri—décédés	1,44
1926 „ „	90,48	„	0,95
1925 „ „	44,60	„	0,64
1924 „ „	73,43	„	0,60
1923 „ „	61,16	„	0,92
1922 „ „	73,19	„	1,57
1921 „ „	63,71	„	0,88
Keskm.—Moyenne	69,51	„	1,00

Arvudest selgub et tähendatud rühma haigused on püsinud 1921 a. kuni 1925 a. loomulikes piirides. 1925 a. langes nende arv tunduvalt. 1926 a. näitab järsku tõusu, mis püsib ka 1927 a. ainult vähese alanemise tendentsiga. 1926 a. levisid kaitseväge osades influenza, scarlatina ja morbilli, mis seda haigusrühma suurendasid. Need haigused püsisid ka rohkemaarvulistena 1927 a. Meie kaitseväge tervishoidlik seisukord nakkushaiguste suhtes on üldisest riiklikust

olukorrast ning on alati rippuvuses nakkushaigustest kodanlikus rahvastikus. Asuvad ju meie kaitseväge osad enamjagu linnades, ning on alalises kokkupuutumises muu rahvastikuga.

Surevus ägedate nakkushaiguste rühmas langeb enamosa kõhutüüfuse arvele. Surevus kõhutüüfusest andis nakkushaiguste rühma arvust 1925 a. 9,0 $\%$, 1926 a. 14,0 $\%$ ja 1927 a. 16,8 $\%$.

Tuberkuloos—Tuberculose.

b) rühm. ($\%_{100}$)

	haiguvus malades	vabastatavus radiés	surevus. 7,41 décèsés	0,75
1927 a.	16,60			
1926 „	15,59	„	8,22	0,58
1925 „	19,02	„	8,77	0,63
1924 „	18,44	„	9,69	0,81
1923 „	12,46	„	7,12	0,53
1922 „	17,28	„	10,15	1,10
1921 „	12,92	„	6,40	1,58
Keskm.—Moyenne	16,04	„	8,25	0,85

Haiguvus tuberkuloosi on kaunis kõikum, siiski on märgata väikest tõusu 1924 a. peale. Võib olla, et see on leib ka diagnooside täpsemast registratsioonist. Vabastatavus 1924 a. näitab järjekindlat vähenemise tendentsi. Surevus tuberkuloosi annab kaunis kõikumaid arvusi. Üldiselt peab tähendama, et tiisikus meie noorte seas püsib kaunis kõrgel. Kutsealuste vastuvõtmisel vabastavad kaitseväge ringkonna komisjonid tuberkuloosi ja selle kahtlaseid haigeid keskmiselt 1,5 $\%$, peale selle saab veel vabastatud teenistusse vastuvõetud noorte arvust, paari kuu jooksul väeosa ilmumise päevast, haigemaja arstide komisjonide poolt kopuhalgustega keskmiselt 0,8 $\%$ — 2,3 $\%$, kutsealuste üldarvust. Vaatamata sarnasele filtreerimisele sattub siiski teatud $\%$ noori kaitseväge, kes tiisikuse infektsiooni eneses varjatud kujul kannavad.

Haiгуvus, vabastatavus ja surevus haigusrühmade ja üksikute haiguste järgi %₁₀₀
Morbidity, radiation et décès d'après les maladies en %₁₀₀

	Haiгуvus Morbidity			Vabastatavus Radiation			Surevus Mortality		
	1927	1926	1925	1927	1926	1925	1927	1926	1925
7.									
1a. Nakkushaigused—Maladies infectieuses	83,60	90,48	44,6	—	—	—	1,44	0,95	0,64
Typhus abdominalis	5,23	3,23	5,87	—	—	—	0,87	0,45	0,57
Paratyphus	1,59	1,55	1,48	—	—	—	0,06	0,06	—
Typhus exanthematicus	—	—	0,07	—	—	—	—	—	—
Dysenteria	0,06	—	0,14	—	—	—	—	—	—
Variola vera	0,06	0,06	—	—	—	—	—	—	—
Varicella	0,06	0,06	0,21	—	—	—	—	—	—
Diphtheria	0,06	0,26	0,21	—	—	—	—	—	—
Scarlatina	5,03	5,11	0,85	—	—	—	0,25	0,13	—
Morbilli	8,79	9,37	0,07	—	—	—	0,06	—	—
Influenza	49,09	62,69	33,37	—	—	—	0,06	0,19	0,07
Meningitis epidemica	0,25	0,06	—	—	—	—	0,06	0,06	—
Parotitis	9,55	5,43	0,78	—	—	—	—	—	—
Erisypelas	3,33	2,52	1,13	—	—	—	0,06	0,06	—
Icterus infectiosus	—	—	0,07	—	—	—	—	—	—
Malaria	—	—	0,07	—	—	—	—	—	—
Teised selle rühma haigused	—	0,13	0,28	—	—	—	—	—	—
b. Tuberkuloos—Tuberculose	16,60	15,59	19,02	7,41	8,22	8,78	0,75	0,58	0,63
a) laringis pulmonum et pleurae	13,15	13,97	17,18	6,27	7,14	7,99	0,50	0,52	0,49
b) teiste organite	3,45	1,62	1,84	1,13	0,78	0,78	0,25	0,06	0,14
c. Suguhaigused—Maladies vénériennes	29,19	32,41	31,67	—	—	—	—	—	—
Lues I	1,32	2,10	2,25	—	—	—	—	—	—
" II a) recens,	3,01	3,30	1,62	—	—	—	—	—	—
" b) recidiva	3,20	4,20	3,34	—	—	—	—	—	—
" III	1,13	0,84	0,78	—	—	—	—	—	—
Ulcus molle	0,50	0,26	0,14	—	—	—	—	—	—
Gonorrhoea acuta	15,39	17,00	17,12	—	—	—	—	—	—
" chr. ja komplikat.	4,14	4,71	6,43	—	—	—	—	—	—
2. Almetevahetus haigused—Maladies de l'assimilation et de la déssimilation	0,25	0,26	0,07	0,06	0,13	0,07	0,06	—	—
3. Verehaigused—Maladies du sang	1,69	2,13	1,98	0,06	—	—	0,12	—	—
4. Kasvajad—Tumeurs	3,20	2,78	3,82	—	0,13	—	0,18	—	—
5. Traumat, keemil ja termilised vigastused—Violences causées par traumatismes, froid excessif, chaleur excessive et par substances chimiques	30,82	36,17	30,75	1,13	1,10	0,78	0,50	0,65	0,57
Contusiones	7,03	9,06	7,49	—	—	—	—	0,06	0,07
Distorsiones	5,52	6,02	4,74	0,12	—	—	—	—	—
Luxationes	1,78	1,23	1,06	—	0,13	0,14	—	—	—
Vulnera sclopetaria	2,56	4,08	2,89	0,37	0,26	0,07	0,32	0,27	0,18
Fracturae	4,52	4,99	3,96	0,32	0,30	0,21	0,12	0,12	0,18
Muud haavad—Autres blessures	7,15	8,22	7,78	0,32	0,31	0,29	0,06	—	0,07
Teised selle rühma haigused—Autres maladies	2,26	3,17	2,83	—	—	0,97	—	—	—
6. Mürgitused—Empoisonnements	0,12	0,13	0,21	—	0,06	—	—	—	—
7. Vaimuhaigused—Aliénation mentale	2,07	1,42	1,55	1,95	1,03	1,34	—	—	—
8. Ergukava haigused—Affections du système nerveux	11,73	11,77	9,76	1,88	2,52	1,98	0,32	0,19	0,37
9. Sisesekretiooni haigused—Maladies des sécrétions internes	1,32	1,68	1,06	0,32	0,32	0,21	—	—	—
10. Vereringvooluorganite haigused—Affections de l'appareil circulatoire	17,95	19,15	14,07	3,82	5,05	4,57	0,06	0,13	0,14
Endocarditis et vitium cordis	4,64	7,50	4,74	3,58	4,92	3,74	0,06	0,06	—
Neurosis cordis	4,14	2,26	2,05	0,25	0,13	0,14	—	—	—
Lymphangitis et lymphadenitis	4,77	4,93	2,90	—	—	—	—	—	—
Teised selle rühma haigused—Autres maladies	4,39	4,46	4,38	—	—	0,29	—	0,06	0,14
11. Hingamisorganite haigused—Affections de l'appareil respirat.	51,72	55,19	49,70	0,76	0,39	1,98	1,57	0,65	0,14
Nina ja nina- kurgu koopa haig.	7,34	8,99	9,47	—	—	0,07	—	—	—
Kõrsõlme (Larynx) haigused	1,88	3,43	1,41	—	—	0,07	—	—	—
Bronchitis	15,50	13,97	13,50	—	—	—	0,06	0,06	—
Pneumonia cataralis } Kopsu haigused {	5,24	8,87	7,80	0,82	—	0,71	—	0,26	0,07
Pneumonia cruposa	3,28	6,48	6,71	—	—	—	1,13	—	0,07
Pleura haigused: Pleuritis sicca et exudativa	7,21	8,02	5,21	0,69	—	0,28	0,12	0,14	—
Teised selle rühma haigused—Autres maladies	5,95	5,43	5,90	0,75	0,39	0,85	0,25	0,19	—
12. Seedimisorganite haigused—Affections de l'appareil digestif	93,60	73,89	61,08	0,37	0,39	0,64	0,87	0,39	0,14
Angina ja pharinx haigused	41,12	24,26	20,71	—	—	—	0,06	—	—
Gastritis acuta	6,06	5,05	6,72	—	—	—	—	—	—
Appendicitis	28,87	25,58	19,87	—	—	0,07	0,25	0,06	0,07
Maksa ja sapiteede haigused	2,10	2,99	1,84	—	0,06	—	0,06	0,06	—
Teised selle rühma haigused—Autres maladies	14,76	15,13	11,94	0,37	0,33	0,57	0,50	0,27	0,37
13. Vaevajad—Hernie	10,48	9,38	10,46	0,06	0,13	0,07	—	—	0,07
14. Kuse ja suguorganite haigused—Affections des organes gé-nito-urinaires	17,57	13,07	12,37	1,95	1,55	1,55	0,18	0,06	—
Neeruhaigused: Nephritis et Pyelitis	1,51	1,34	0,85	0,32	0,20	0,28	0,18	0,06	—
Põiehaigused	2,13	1,70	1,52	0,08	—	0,07	—	—	—
Enuresis nocturn	5,71	2,91	3,89	1,51	1,29	1,20	—	—	—
Teised selle rühma haigused—Autres maladies	8,22	7,16	6,51	0,08	0,06	—	—	—	—

Haigusvus, vabastatavus ja surevus haigusrühmade ja üksikute haiguste järgi ‰₁₀₀ (järg).
Nombres absolus et ‰₁₀₀ des malades, radiés et décédés d'après les maladies en ‰₁₀₀ (suite).

	Haigusvus Morbidité			Vabastatavus Radiation			Surevus Mortalité		
	1927	1926	1925	1927	1926	1925	1927	1926	1925
15. Kõndi ja lihaste haigused— <i>Maladies des os et de musculature</i>	21,53	15,40	13,29	1,38	0,84	1,06	0,06	—	—
Kõndi, kondiüdi ja kondikesta haigused	4,14	3,82	3,60	0,50	0,52	0,28	—	—	—
Ligendite haigused	5,09	3,82	4,74	0,63	0,26	0,64	—	—	—
Rheematiselise haigused	12,30	7,76	4,95	0,25	0,06	0,14	0,06	—	—
16. Naha ja nahaaluskoe haigused— <i>Maladies de la peau et du tissu cellulaire</i>	50,47	47,49	53,38	—	—	—	—	—	—
Furunculosis	12,68	9,82	12,02	—	—	—	—	—	—
Phlegmonae	15,57	12,87	11,38	—	—	—	—	—	—
Scabies	7,03	8,99	15,55	—	—	—	—	—	—
Teised selle rühma haigused— <i>Autres maladies</i>	15,19	15,81	14,42	—	—	—	—	—	—
17. Silmahaigused— <i>Maladies des yeux</i>	24,29	23,68	25,66	2,38	2,98	3,18	—	—	—
Conjunctivites catar. et phlyctenulosa	5,40	4,34	6,34	—	—	—	—	—	—
trachomatosa	2,26	3,04	3,26	0,12	0,39	0,21	—	—	—
Refraktsiooni anomaaliad	8,29	7,18	8,83	1,09	1,94	2,12	—	—	—
Teised selle rühma haigused— <i>Autres maladies</i>	8,34	9,12	7,33	0,55	0,65	0,55	—	—	—
18. Kõrvahaigused— <i>Maladies des oreilles</i>	18,64	20,06	17,01	0,94	0,90	2,12	0,06	0,13	—
19. Eelmainetatud rühmade mitte leiduvad haigused— <i>Autres maladies non mentionnées dans les group. précédentes</i>	14,25	10,80	10,94	1,57	1,34	—	0,12	—	0,07
20. Järeilkatsumised— <i>Militaires en observation</i>	21,72	18,43	18,58	0,66	—	—	—	—	—
21. Kindlakstehtud simulatsioonid— <i>Simulations constatées (Maladies simulées)</i>	0,25	0,91	0,35	—	—	—	—	—	—
Kokku—Total	522,63	502,90	431,80	27,30	27,10	28,90	6,34	3,73	2,40

Suguhaigused—*Maladies vénériennes.*
c) rühm. ‰₁₀₀

	Ravilates ravitud suguhaigused	Ambulatoorsel teel ravitud	Kokku Total
1927 a.	20,17	32,40	61,59
1926 „	32,41	38,10	70,51
1925 „	31,68	36,80	68,47
1924 „	31,01	46,60	77,61
1923 „	30,31	48,20	78,51
1922 „	36,77	52,70	83,47
1921 „	71,29	104,60	175,89
Keskm.— <i>Moyenne</i>	—	—	88,00

Suguhaigused vähenevad järjekindlalt. 1926 a. on küll suguhaigused 2,04 promille võrra suurenenud, kuid 1927 a. konstateerime sellele võrd-

set langust. 1921 a. oli suguhaigete arv väga suur, mis tingitud sõja järelolust. Nagu arvudest näeme, langes see arv järgmisel aastal ligi poole võrra.

Kaitsevääs on suurt rõhku pandud suguhaiguste vastu võitlemiseks mitmesugusel teel, mis ka tagajärgi on annud, peale selle on tarvitusel isiklikud profülaksise karbid, milliseid valmistatakse sõjaväe keskapteegis.

Et tähtsamatest haigusrühmadest konspektiivsemat ülevaadet saada, toome järgneva tabeli haigusvusest promillides ning ühtlasi haigusrühma protsendilise vahekorra üldhaiguvuse kogusummaga.

	‰ ₁₀₀			Haigusrühma % vahekorrad üldhaiguvuse kogusummaga <i>Relation d'une groupe des maladies à la somme totale des maladies en %</i>		
	1927	1926	1925	1927	1926	1925
Seedimisorganite haigused— <i>Affections de l'appareil digestif</i>	93,60	73,89	61,08	17,9	14,7	14,1
Ägedad nakkushaigused— <i>Maladies contagieuses aiguës</i>	83,00	90,40	44,60	17,1	17,9	10,3
Hingamisorganite haigused— <i>Affections de l'appareil respiratoire</i>	61,72	55,19	49,70	9,9	10,9	11,5
Naha ja nahaaluste kudede haigused— <i>Maladies de la peau et du tissu cellulaire</i>	50,17	47,40	53,38	9,7	9,3	12,3
Traumatid, keemil. ja termil. vigastused— <i>Violences causées par traumatismes froids excessifs, chaleur excessive et par substances chimiques</i>	30,83	36,17	30,37	5,9	7,2	7,1
Suguhaigused— <i>Maladies vénériennes</i>	29,19	32,41	31,67	5,6	6,6	7,3
Silmahaigused— <i>Maladies des yeux</i>	24,29	23,68	25,66	4,6	4,7	5,8
Kõrvahaigused— <i>Maladies des oreilles</i>	18,64	20,60	17,04	3,5	3,9	3,9
Vereringvoolu organite haigused— <i>Affections de l'appareil circulatoire</i>	17,93	19,15	14,70	3,4	3,8	3,1
Kõndi ja lihaste haigused— <i>Maladies des os et de la musculature</i>	21,53	15,40	13,29	4,1	3,0	3,0
Tuberkuloos— <i>Tuberculose</i>	16,60	15,59	19,02	3,2	3,1	4,4
Kuse- ja suguorganite haigused— <i>Maladies des organes génito-urinaires</i>	17,57	13,07	12,37	3,2	2,6	2,8
Ergukava haigused— <i>Affections du système nerveux</i>	11,77	11,77	9,70	2,3	2,3	2,2

Esikohal püsib seedimisorganite haigusrühm. 1926 a. on küll ägedad nakkushaigused esikohale kerkinud, kuid see oli erakorraline juht; 1925

aastal märgime isegi nakkushaigusi neljandal kohal. Seedimisorganite haigusrühmast moodustab tähtsa osa angina, andes selle rühma

haiguste arvust 1925 a. 33,0%, 1926 a. 32,8% ja 1927 a. 43,9%, sellele järgneb appendicitis, mis annab 1925 a. 32,5%, 1926 a. 31,6% ja 1927 a. 30,8%. Nakkushaiguste üldarvust oli influenzat: 1925 a. 74,8%, 1926 a. 69,2% ja 1927 a. 59,0%, seega on influenza järjekorraliselt vähenenud, kuna kahel viimasel aastal tõusu on näitanud, scarlatina, morbilli ja parotitis. Hingamisorga-

nite haigusrühm on arvuliselt kolmandal kohal (1924 a. neljandal kohal), kõigerohkem selle rühma haiguvusest on hingetorude katarraalseid nähteid, sellele järgneb nina ja nina-kurgukoopa haigused ning äge kopsupõletik. 1927 a. oli kopsupõletik iseäranis kuri—surevus 13,7%, kuna 1926 a. ühtegi surmajuhtu ei olnud ja 1925 a. ainult üks kopsupõletiku suri.

Vabastatavus tähtsamates haigusgruppides — Radiations d'après les groupes de maladies principales.

	%			Vabastate % selle haigusrühma kogusummas Pourcent des congédiés au total des malades		
	1927	1926	1925	1927	1926	1925
	9.					
Tuberkuloos— <i>Tuberculose</i>	7,41	8,22	8,77	44,5	52,7	46,1
Vereringvoolu organite haigused— <i>Affections de l'appareil circulatoire</i>	3,32	5,05	4,17	21,4	26,4	29,6
Silmahaigused— <i>Maladies des yeux</i>	2,33	2,98	3,18	9,8	12,6	12,4
Ergukava haigused— <i>Affections du système nerveux</i>	1,88	2,52	1,98	16,0	21,4	20,3
Vaimuhaigused— <i>Affévation mentale</i>	1,95	1,03	1,34	94,0	72,7	86,4
Hingamisorganite haigused— <i>Affections de l'appareil respiratoire</i>	1,76	0,39	1,98	3,4	0,7	4,0
Kõrvahaigused— <i>Maladies des oreilles</i>	0,94	0,90	2,12	5,0	4,5	12,0
Kondi ja lihaste haigused— <i>Maladies des os et de la musculature</i>	1,38	0,84	1,06	0,4	5,5	8,0
Traumat. keemil. ja term. vigast. — <i>Violences causées par traumatismes, froid excessif, chaleur excessive et par substances chimiques</i>	1,13	1,10	0,78	3,7	3,0	2,5
Kuse- ja suguorganite haigused— <i>Affections des organes génito-urinaires</i>	1,95	1,55	1,53	11,1	11,9	12,6
Seedimisorganite haigused— <i>Affections de l'appareil digestif</i>	0,37	0,39	0,64	0,4	0,5	1,0

Tuberkuloos promillides annab kõige suurema vabastatute arvu, järgnevad vereringvoolu organite haigused, peamiselt endocardiitis ja vitium cordis, kolmandal kohal on silmahaiguste rühm, — refraktsiooni anomaaliad ja conjunctiviitis trachomatosa. Viimaseid haigusjuhte ägedas järgus tuleb kaitsevääs õige vähe ette, suurem osa nendest on kõik retsidiv nähted, eriti Võru ja Petserimaalt pärit kaitseväälaste juures. Erguhaiguste rühmast langeb vabastate arv epilepsia, selgüdi, — tema kesta ja pindergukava haiguste arvele. Suguorganite haigusrühma arvu vabastamise suhtes moodustab pea täielikult enuresis noct. ning mõned

juhud neeruhaigustega.

Haigusrühma kogusummas annavad kõige suurema vabastatute % vaimuhaigused, siis tuberkuloos, vereringvoolu organite haigused, ergukava haigused, suguorganite haigused ja silmahaiguste rühm. Võrreldes aastate järgi on järjekindlat vähenemist märgata vabastatavuses vereringvoolu organite haigusrühmas, tuberkuloosi, silmahaiguste ja seedimisorganite haigusrühmas. Traumaatiliste, keemil. ja termiliste vigastuste rühm näitab järjekorralist tõusu vabastatavuses, kuna teised haigusrühmad esinevad vahelduvate arvudega.

Surmapõhused—*Causes de décès d'après les maladies et groupes de maladies.*

				%			Surevuse % vaheh. haiguse haigusrühma koguarvust— <i>Mortalité par 100 malades de groupe corresp.</i>		
	1927	1926	1925	1927	1926	1925	1927	1926	1925
	10.								
Typhus abdominalis— <i>Typhus abdominalis</i>	14	7	8	0,87	0,45	0,57	16,9	14,0	9,6
Paratyphus— <i>Fièvre paratyphoïde</i>	1	1	—	0,06	0,06	—	4,0	4,2	—
Scarlatina— <i>Scarlatine</i>	4	2	—	0,25	0,13	—	5,0	2,5	—
Morbilli— <i>Rougeole</i>	1	—	—	0,06	—	—	0,7	—	—
Influenza— <i>Influenza</i>	1	3	1	0,06	0,19	0,07	0,2	0,3	0,2
Meningitis epidemica— <i>Méningite épidémique</i>	1	1	—	0,06	0,06	—	25,0	10,3	—
Erysypelas— <i>Erysipèle</i>	1	1	—	0,06	0,06	—	2,0	2,0	—
Tuberkuloos— <i>Tuberculose</i>	12	9	9	0,75	0,58	0,63	4,6	3,7	3,3
Traumat. keemil. term. vigast. — <i>Violences causées par traumatismes, froid ou chaleur excessifs et substances chimiques</i>	8	10	8	0,50	0,65	0,57	1,6	1,8	1,8
Ergukava haigused— <i>Affections du système nerveux</i>	5	3	1	0,32	0,19	0,07	2,7	1,6	0,7
Vereringvoolu organite h. — <i>Affections de l'appareil circulat.</i>	1	2	2	0,06	0,13	0,14	0,4	0,7	1,0
Hingamisorganite haigus. — <i>respirat.</i>	25	10	2	1,57	0,65	0,14	3,0	1,2	0,3
Seedimisorganite haigused— <i>" " " digestif</i>	14	6	2	0,87	0,39	0,14	0,9	0,52	0,23
Vaevajad— <i>Hernie</i>	—	—	1	—	—	0,07	—	—	0,6
Kuse- ja suguorganite haig. — <i>Affections des organes génito-urinaires</i>	3	1	—	0,18	0,06	—	1,1	0,5	—
Kondi ja lihaste haigused— <i>Maladies des os et de la musculat.</i>	1	—	—	0,06	—	—	0,3	—	—
Kõrvahaigused— <i>Maladies des oreilles</i>	1	2	—	0,06	0,13	—	0,3	0,6	—
Eelnimet. rühmades mitte leiduvad haigused— <i>Maladies non mentionnées dans les groupes précédentes</i>	2	—	1	0,12	—	0,07	0,9	—	0,6
Ainetevahetuse haigused— <i>Maladies de l'assimilation et de la désassimilation</i>	1	—	—	0,06	—	—	25,0	—	—
Verehaigused— <i>Maladies du sang</i>	2	—	2	0,12	—	—	7,9	—	—
Kasvajad— <i>Tumeurs</i>	3	—	—	0,18	—	—	6,9	—	—

Nii näitab surevus haigustesse tõusu, iseäranis viimasel aastal. Kõrge surevuse % viimasel aastal annavad kõhu typhus, tuberkuloos, hingamisorganite haigused ja scarlatina.

Vastandiks sellele konstateerime surevuse langust traumaatiliste, keemiliste ja termiliste vigastuste ja vereringvoolu organite haiguste rühmas.

Haiguvus, vabastatavus ja surevus relvaliikide ja haigusrühmade järgi.

(%₁₀₀ keskm. koosseis — 3 a. keskmine 1925—27).

Morbidity, radiation and mortality d'après les armes et groupes de maladies.

(%₁₀₀ à l'effectif moyen — moyenne pour 3 années 1925—27).

11.	Ägedad nakushaigused Maladies contagieuses aiguës	Tuberkuloos—Tuberculose	Suguhaigused—Maladies vénériennes	Vere ja oluste vahetus haigused Maladies du sang et de l'échange des substances	Kasvajad—Tumeurs	Traumat. termil. vigastused Proteptes causées par traumatismes, froid ou chaleur excessifs et substances chimiques	Vaimuhaigus—Aliénation mentale	Mürgitused—Empoisonnement	Ergukava haigused Affections du système nerveux	Sisesekretsiooni haig. Maladies des sécrétions internes	Vereringvoolu organite haigused Maladies de l'appareil circulatoire	Hingamisorganite haigused Maladies de l'appareil respiratoire	Seedimisorganite haigused Maladies de l'appareil digestif	Vasvajad—Hernie	Kuse- ja sugurõõganite haigused Affections des organes génito-urinaires	Kondi- ja lihastehaigused Maladies des os et de la musculature	Naha ja nahaaluste kudede haigused Maladies de la peau et du tissu cellulaire	Silmahaigused—Maladies des yeux	Kõrvahaigused—Maladies des oreilles	Eelähendat rühmadesse mitte kuuluv. Autres maladies non mentionnées dans les groupes précédentes	Kokku—Total	
A. Haiguvus — Morbidité.																						
Jalavägi	75,3	17,2	33,4	2,5	3,2	29,4	2,0	0,2	12,7	1,2	18,3	57,0	93,5	11,6	17,4	17,5	58,5	31,0	20,8	32,0	532,0	
Kahurvägi	61,2	12,3	51,1	1,3	2,6	50,2	1,9	—	12,2	1,8	15,6	50,3	55,1	13,0	17,1	12,2	60,2	12,7	11,4	44,3	486,5	
Tehnilinevägi	104,1	26,6	33,5	2,5	3,7	33,8	1,1	—	9,8	1,9	22,1	60,2	72,8	9,2	11,7	19,6	42,3	25,8	22,2	31,6	534,5	
Ratsavägi	42,8	6,6	32,6	2,5	1,9	48,2	1,1	—	9,6	—	30,1	35,1	67,2	8,9	11,2	23,0	45,8	6,8	6,9	20,7	408,6	
Lennuvägi	81,3	26,6	13,4	—	—	31,9	1,6	—	11,0	1,5	13,3	74,2	37,2	2,8	9,0	17,6	36,5	33,2	22,9	16,2	450,7	
Merevägi	52,5	13,3	11,0	—	1,4	24,1	1,0	—	5,7	0,5	8,0	26,2	35,9	7,2	5,6	10,3	19,4	11,4	9,1	10,6	253,3	
Asutused (rivitu osad)	43,1	11,3	14,8	2,3	7,1	20,6	0,5	0,8	8,8	2,4	14,3	38,2	59,9	1,5	10,4	9,4	37,3	12,1	19,2	26,1	340,1	
B. Vabastatavus — Radiation.																						
Infanterie	—	9,0	—	0,1	0,1	1,2	1,8	—	2,6	0,4	4,3	1,9	0,6	0,1	—	2,4	1,2	0,1	4,0	1,8	1,6	33,0
Artillerie	—	7,6	—	—	—	1,5	1,4	—	2,8	0,2	5,4	1,6	—	—	0,2	1,8	0,8	0,2	2,4	0,5	1,5	28,0
Génie	—	12,0	—	0,2	0,3	1,3	1,2	—	1,7	0,5	0,5	0,2	0,6	—	—	1,0	1,6	0,6	1,4	0,7	1,9	32,0
Cavalerie	—	4,8	—	—	—	1,1	0,5	—	1,7	—	6,0	—	—	—	—	0,6	1,9	—	1,8	—	0,6	18,7
Aviation	—	12,4	—	—	—	0,7	0,8	—	3,9	—	3,7	0,7	0,7	—	—	1,6	—	—	2,9	0,7	1,4	29,5
Marine	—	4,1	—	—	—	0,2	0,5	—	0,2	—	1,8	—	0,5	—	—	0,2	—	—	0,5	0,5	0,2	8,8
Institutions militaires	—	3,4	—	—	—	—	0,6	—	0,6	—	1,7	0,9	0,6	—	—	—	—	—	—	0,5	—	9,0
C. Surevus — Mortalité.																						
Jalavägi	1,1	0,6	—	0,1	—	0,3	—	—	0,1	—	0,2	0,9	0,7	—	0,1	—	—	—	—	0,1	0,1	4,3
Kahurvägi	1,9	0,5	—	—	—	0,6	—	—	0,5	—	—	0,2	0,2	—	—	—	—	—	—	—	3,9	
Tehnilinevägi	0,8	0,5	—	—	—	0,6	—	—	0,2	—	—	0,5	0,1	—	—	—	—	—	—	0,2	2,9	
Ratsavägi	0,5	—	—	0,5	—	1,5	—	—	—	—	—	0,9	—	—	—	—	—	—	—	—	3,4	
Lennuvägi	0,8	1,5	—	—	—	3,5	—	—	—	—	—	2,2	—	—	—	—	—	—	—	0,8	9,1	
Merevägi	0,8	1,7	—	—	—	0,7	—	—	0,5	—	—	0,5	—	—	0,2	—	—	—	—	—	4,9	
Asutused (rivitu osad)	1,2	0,6	—	—	0,3	0,4	—	—	0,3	—	—	0,8	0,3	—	0,3	—	—	—	—	—	4,4	

Haiguvusest relvaliikide järgi konstateerime, et mõned haigused või haigusrühmad erinevad rohkemaarvuliste juhtudena üksikutes relvaliikes, näiteks on haiguvus tuberkuloosi kõigesuurem tehnilises ja lennuväes, kus oletada võib selleks soodsamaid tingimusi, mis seotud nende relvaliikide erilise töö ja õppuste olukorraga (nagu töötamine töökodades jne.) Vastandiks sellele näeme, et väikseim haiguvus on ratsaväes, kus alaline õppus värskes õhus.

Suguhaigused on püsinud enamuses kahurväes 25 ja 26 aastatel, ligi kahekordselt võrreldes teiste liikidega, 1927 a. on aga suguhaigusi kõigerohkem jalaväes.

Ratsa- ja kahurvägi annavad kõige rohkem traumaatiliste vigastuste juhte, mis sägased

nähted ratsastamisel, ning tingitud nende relvaliikide õppuste iseloomust.

Hingamisorganite haigusrühm esineb aruurikkamana samuti kui tuberkuloos tehnilises ja lennuväes.

Seedimisorganite haiguseid on loomulikult kõige rohkem jalaväes, iseäranis laagri perioodil, rännakutel ja teiste sarnaste õppuste korradel, kus võimalikud väärnähtused toitmises ja keetmata vee tarvitamises.

Naha ja nahaaluste kudede haigused on silmapaistvamad arvuliselt jala ja kahurväes.

Silmahaigused lennu- ja jalaväes. Teiste haigusrühmade suhtes ei ole relvaliikide mõju märgata.

Vabastatavus on nendes relvaliikes suurem kus ka haiguvus.

2. Ambulatoorseid haigeid.

Malades traités dans les ambulances.

Ambulatoorne ravi on korraldatud igas väe-osas oma ambulantsi juures, peale selle on võimaldatud ambula-

toorseid haigete vastuvõtmine ja ravimine kaitseväge ravilaste juures eri arstide poolt, samuti ka röntgeni kiirtega läbivaatused, elektro-, hüdro-, mehaano- ja röntgenoterapöotiline ravi.

Ambulatoorseid visiidide arv — *Nombre des visites aux ambulances.*

12.	Kaitseväelased— <i>Militaires</i>			Erastikud— <i>Personnes privées</i>			Üldvisiidide arv <i>Total des visites</i>
	Esim. korda <i>Pour la première fois</i>	Korduvalt <i>Pour les fois répétitives</i>	Kokku <i>Total</i>	Esim. korda <i>Pour la première fois</i>	Korduvalt <i>Pour les fois répétitives</i>	Kokku <i>Total</i>	
1927 a.	106 156	122 458	228 614	10 893	7 349	18 242	246 856
1926 "	98 524	114 229	212 753	11 646	8 357	20 003	232 756
1925 "	81 631	93 225	174 856	8 505	4 897	13 402	188 258

13.

Ambulantsides käis keskmiselt päeva jooksul kaitseväelasi — *Moyenne des militaires visitant l'ambulance par 1 jour*
 Ehk iga 1000 sõduri kohta visiidid päevas — *Moyenne des visites par 1 jour pour chaque 1000 de soldats*
 Keskmise visiidide arv iga sõduri kohta aastas — *Moyenne du nombre des visites par année pour chaque soldat*
 Sellest esmaskordseid visiidid — *Donc visitant pour la première fois*
 " korduvaid " " " *les fois répétitives.*

1927	1926	1925	1924	1923	1922
626,3	582,9	479,0	513,9	444,5	499,8
39,3	37,7	33,8	34,6	29,1	29,8
14,4	13,8	12,4	12,9	11,6	11,9
6,7	6,4	5,8	5,5	5,2	5,0
7,7	7,4	6,6	7,4	6,4	6,9

Kuude järgi kõigub päevaste visiidide arv järgmiselt—*Fluctuation du nombre des visites journaliers par mois.*
 (100 keskmise koosseisu järgi).

14.	Jaan.	Veebr.	Märts	Aprill	Mai	Juuni	Juuli	August	Sept.	Okt.	Nov.	Dets.
1927 a.	40,0	40,4	33,1	46,1	38,9	36,4	42,0	39,1	35,0	45,6	43,0	37,4
1926 "	31,3	30,2	31,3	43,0	42,0	35,2	38,3	43,2	46,3	34,0	45,1	42,0
1925 "	18,3	17,8	21,5	36,2	40,7	38,4	41,0	42,1	33,7	36,0	39,4	35,3
Kolme aasta keskmine — <i>Moyenne pour 3 années.</i>	29,9	29,5	28,6	41,8	40,5	36,7	40,4	38,1	36,7	38,5	42,5	38,4

Noorsõdurite juuretulekul ja sellele järgnevatel kuudel on ka ambulatoorseid haigete

tõusu märgata nagu seda konstateerisime ravitasses saadetud haigete arvust.

Ambulatoorseid visiidide arv haigusrühmade järgi — *Nombre des visites aux ambulances d'après les groupes de maladies*

15.	Kaitseväelased— <i>Militaires</i>						Erastikud— <i>Personnes privées</i>											
	Esimest korda <i>Pour la première fois</i>			Korduvalt <i>Pour les fois répétitives</i>			Kokku <i>Total</i>			Esimest korda <i>Pour la première fois</i>			Korduvalt <i>Pour les fois répétitives</i>			Kokku <i>Total</i>		
	1927	1926	1925	1927	1926	1925	1927	1926	1925	1927	1926	1925	1927	1926	1925	1927	1926	1925
Naha ja välisnaig.— <i>Maladies de la peau</i>	17062	16506	14675	31970	31311	26922	49032	47907	41546	989	832	811	1014	921	710	2003	1806	1521
Juhusl. vigast.— <i>Violences accidentales</i>	11580	11722	9688	14124	14158	11633	25704	25880	21321	1216	1604	1173	1188	1794	976	2406	3398	2149
Hingamisorgan. haig.— <i>Affection de l'appareil respiratoire</i>	11229	11540	8689	11181	11730	8366	22410	23270	17055	1385	1428	1028	983	962	517	2868	2385	1545
Palaviku haig.— <i>Fèvres diverses</i>	10797	11828	7157	10366	12289	6362	21463	24117	13519	1039	1252	631	567	652	222	1606	1904	853
Suu ja kurguhaig.— <i>Maladies de la gorge et de la bouche</i>	13154	10170	7156	12775	9307	6082	25929	19977	13218	1005	1021	561	531	542	330	1536	1563	894
Seedimisorgan. haig.— <i>Affections de l'appareil digestif</i>	9849	9110	8715	6678	5385	5635	16585	14495	14350	922	904	738	526	437	290	1448	1311	1029
Õõrutud jalga.— <i>Pieds blessés</i>	6125	5020	5750	3646	7017	8137	14771	12037	13887	64	67	40	56	89	27	120	156	67
Silmahaig.— <i>Maladies des yeux</i>	4284	3779	3626	6309	1953	4753	10593	5732	3379	432	458	387	270	308	197	702	766	584
Kõrvahaigused.— <i>Maladies des oreilles</i>	3032	2851	2394	5249	4195	3729	8281	7976	6123	195	237	175	290	440	121	485	674	296
Suguhaigused.— <i>Maladies vénériennes</i>	532	659	592	1238	1383	1160	1770	2012	1752	32	31	27	17	21	49	49	52	76
Ergnikava haigus d.— <i>Affections du système nerveux</i>	613	654	482	371	370	332	984	1024	814	201	225	184	126	164	84	330	389	268
Külmunud.— <i>Refroidis</i>	249	397	108	412	731	178	658	1181	283	2	19	5	4	47	2	6	66	5
Muud eelrühmadesse mittekuuluvad haig.— <i>Autres maladies non mentionnées dans les group. précédentes (rubric.)</i>	17653	14170	12599	12841	10847	9955	30494	25017	22554	3406	3523	2744	1777	1977	1371	6193	5500	4115
Kokku—Total	106156	93524	81635	122458	114229	93225	228614	212753	174856	10993	11516	8505	7319	8357	4897	18242	20003	13402

Ambulatoorseid haigeid on kõigerohkem olnud naha ja välisnaigustega, — järgnevad juhuslikud vigastused, hingamisorganite haigused, kurguhaigused, palaviku ja seedimisorganite haigused, ka õõrutud jalgade rühm esineb kaunis rohkearvuliste juhtudega.

Võrreldes haigusrühmade arvusi kuude järgi, selgub, et nendest on mõned iseloomustavad, mis ilmuvad rohkemal arvul teatud kuudel, ning seotud eriliste õppuste perioodsete korraldustega, nagu seda näitavad õõrutud jalgade arvud, seedimisorganite haigused, naha

lantsi apteegid tarviliisi vahendeid saavad. Ravilale apteegid töötavad farmatsöotide juhatusel, kuna ambulantsi apteeki juhib selle väeosa arst.

Päeva kohta tuli keskmiselt rohtusi valmistada retseptide järgi
Nombre moyen des médicaments préparés d'après les recettes par jour.

18.	1927	1926	1925
	Sv. keskaigemaja apteegis— <i>Pharmacie de l'hôpital central militaire</i>	146	143
I diviisi laatsareti apteegis— <i>Pharmacie de l'hôpital de la I-re division</i>	20	19	14
II diviisi laatsareti apteegis— <i>Pharmacie de l'hôpital de la II-me division</i>	23	26	27
Kokku— <i>Total</i>	194	188	155

Apteekide tegevus on järjekindlalt kasvanud ravilatele kui ka väljaepool ravilaid haigetele valmistatud retseptide arvel. Apteekide tegevuse suurenemist võib sellega põhjustada, et 1926 ja 1927 a. suurenes haigete arv, ning sõjaväe keskaigemaja uue hoone valmimisel on seal ravimisel rohkesti maksulisi eraisikuid kes rohtude tarvitust märksa tõstsid. Retseptide arvu tõusuga on suurenenud ka rohtude väljamineku hulk 1926 a. umbes 20% ja 1927 a. 25% ning sidematerjali tarvitus 1926 aastal 15% ja 1927 a. 25%, võrreldes 1925 aastaga.

Korraldades sanitaarvarustuse sisscostusi sv. tervishoiu valitsus kasutab võimaluse järgi kodumaa saadusi; peale selle saab sõjaväe kesk-

apteegis valmistatud kõik tabletid ja ampulid, sama ka sidemed marlist.

Sanitaarvarustuse muretsemine 1925—27 a.
Acquisition des matériaux sanitaires en 1925—27.

19.	1927		1926		1925	
	Kodumaa saadusi	Välismaa saadusi	Production locale	Production étrangère	Kodumaa saadusi	Välismaa saadusi
Sidematerjal— <i>Matériaux de pansement</i>	90	10	88	12	40	60
Arstimeid— <i>Médicaments</i>	30	70	30	70	30	70
Arstirista— <i>Instruments médicaux</i>	10	90	10	90	10	90

1926 a. on marli tarvitus kõik kodumaa saadustega kaetud. Arstimeist on kodumaalt peaaesjalikult eeter, piiritus, rõugelima, ekstraktid, searav ja klaasnõud. Riikide järgi on ostetud Saksamaalt 70%, Prantsusmaalt 20% ja ülejäänud mujalt.

Arstimate kulused tuleb keskmiselt iga kaitseministeeriumi alla kuuluva isiku kohta aastas 4 krooni 80 senti, mis päeva kohta keskmiselt välja teeb 1,3 senti.

Keemia-bakterioloogilised laboratooriumid on iga kaitseväge ravila juures.

Neis tehti mitmesuguseid uurimusi:

1927 a.	10 336
1926 „	9 717
1925 „	6 699

Üldandmed % kutselaste üldarvust—*a) données générales en % au nombre général des conscrits.*

20.	1927 1926 1925 1924 1923 1922 1921							Kesk. 7 a. Moyenne pour 7 années
	Vastuvõetud— <i>Acceptés</i> } rivisse	79,3	73,6	74,6	71,6	72,0	69,4	77,6
Vabastatud haiguste ja vigastuste pärast— <i>Déjàvés du service militaire</i>	3,2	2,7	3,0	3,6	4,1	3,0	3,8	3,3
Ajapikendust antud— <i>Obtenu le délai</i> } a) haiguste pärast— <i>à cause de maladie</i>	6,6	6,6	6,1	6,6	7,8	5,8	7,5	6,7
Kohtu poolt karistatud õiguste kaotamisega— <i>Privés de droits civils</i>	2,0	2,4	2,7	3,4	4,1	3,0	3,3	3,0
Ei ilmunud— <i>Absents</i>	7,5	11,9	12,5	13,3	12,0	19,3	7,8	12,1
	0,06	0,4	0,6	0,2	—	—	—	0,2
	1,4	2,1	0,5	1,3	—	—	—	0,6

Keskmine % 7 aasta kohta—*% moyen pour 7 années.*

21.	Vastu võetud— <i>Personnes acceptées au service militaire</i>		Vabastatud haiguste ja vigastuste pärast— <i>Personnes déclarées incapables au service militaire à cause de maladies et infirmités</i>	Ajapikendust antud— <i>Personnes ayant reçu le retardement (prolongement)</i>		Kohu poolt karistatud õiguste kaotam. <i>Personnes privées de droits civils par le tribunal</i>	Ei ilmunud— <i>Les non-comparants</i>
	Rivisse	Rivituks		Mitmesugustel põhjust	Haiguse pärast— <i>à cause de maladies</i>		
Maad Arrondissements							
Harju	63,9	3,1	8,3	19,2	2,0	0,5	3,0
Tartu	70,9	3,0	6,5	17,5	1,9	0,2	—
Valga	72,2	2,6	6,7	14,7	3,7	—	0,1
Viljandi	73,0	2,7	5,6	14,5	4,0	0,1	0,2
Võru	74,8	4,2	6,8	9,7	4,4	0,1	—
Viru	77,0	3,0	6,2	9,2	4,2	0,2	0,2
Saare	78,6	4,3	6,7	5,4	4,7	—	0,3
Lääne	80,1	3,9	6,9	3,8	5,0	0,02	0,8
Järva	80,4	3,3	6,6	7,2	2,4	0,02	0,1
Pärnu	82,7	5,1	5,1	4,7	2,1	0,06	0,3
Petseri	87,8	2,2	5,0	3,3	1,6	0,06	0,06

5. Kaitsevõeringkonna komisjonide tegevus ja kutsealuste tervislike seisukorra ülevaade.
Activité des commissions des circonscriptions militaires et aperçu de l'état sanitaire des conscrits.

Kaitsevõeringkonna komisjonide tegevusest ja kutsealuste tervislikust seisukorrast 1925 — 27 a. annavad ülevaate tabelid 20—22.

6. Kaitsevõeringkonna komisjonide tegevus.
Activité des commissions militaires.

Kui võrrelda tab. 23 toodud arve, siis näeme, et hammaste ravimise tarvidus on järjekindlalt kasvanud. Nii oli hamba haigeid üldiselt 1922 a. 6276, 1923 a. 6164 ja 1924 a. 6404.

Vabastatavus haiguslike järgi üldvabastatute arvust maades.
Exemption de service d'après les groupes de maladies au total de l'exemption par les arrondissements.
 Keskmised % arvud 7 aastast (1921—27) — % moyen des 7 années (1921—27).

Lit. A. §§	1—7	8—11	12—21	22—25	26—28	29—41	42—45	46—47	48—54	55—58	59—62	63—64	65—69	70—76	77—79	80	81—89	
	Areenemise ja kujunemise vead. <i>Vices de conformation et les déformations</i>	Verre, näärmete vead ja kasvajaad <i>Maladies du sang et affections du système lymphatique</i>	Vaimu- ja argumataisused <i>Aliénation et affections du système nerveux</i>	Naha haigused— <i>Maladies de la peau</i>	Lihaste, kottide, liigendite ja kõlde haig— <i>Maladies des os et de la musculature</i>	Silmade defektid ja haigused <i>Maladies des yeux</i>	Kõrva haigused— <i>Maladies des oreilles</i>	Nina haigused— <i>Maladies du nez</i>	Suu, keele ja hammaste vead <i>Affections de la bouche, des dents et maladies de la langue</i>	Kaaria elundite ja söögitoru haigused <i>Affections de l'œsophage</i>	Hingamisorganite haigused <i>Affections de l'appareil respiratoire</i>	Vereringesüsteemi haigused <i>Tuberculose</i>	Vereringesüsteemi haigused <i>Affections de l'appareil circulatoire</i>	Kõhu elundite ja uruaugete vead <i>Affections du ventre et de l'urètre</i>	Suguelundite vead ja haigused <i>Affections des organes génitaux</i>	Selgroo, niude ja teiste liigendite võrsumise rikked— <i>Affections et déformations de l'épine dorsale et des articulations</i>	Suurte liigendite liikumatused ja nende seis defektid— <i>Affections et déformations des os et des organes de la locomotion</i>	Käte ja jalgade vead— <i>Déformations des mains et des pieds</i>
Harju	0,1	0,3	8,7	1,3	3,7	6,0	3,0	0,1	1,6	0,1	22,0	17,3	1,5	0,9	7,7	10,3	15,4	
Tartu	0,3	0,5	17,3	1,3	3,5	11,1	5,6	—	1,7	—	19,4	8,5	2,6	0,3	6,0	13,0	9,0	
Võlgna	0,5	—	12,1	—	9,8	8,3	2,0	—	1,1	—	20,4	13,2	1,2	0,5	10,1	12,2	8,6	
Viljandi	1,2	—	18,0	1,8	3,3	7,0	1,1	—	2,3	—	19,7	13,1	1,1	1,2	9,0	10,0	11,2	
Võru	1,0	0,2	16,4	1,8	4,8	14,6	3,3	0,6	2,4	0,5	9,5	5,3	1,1	0,8	6,9	12,0	13,6	
Viru	0,6	0,3	10,2	1,8	5,6	7,2	3,1	0,04	2,1	1,1	17,1	12,1	2,2	1,1	9,0	14,1	12,4	
Saare	—	—	20,1	0,5	7,4	8,6	6,3	—	3,0	—	7,1	4,7	0,8	0,7	6,8	21,7	12,3	
Lääne	0,4	0,8	15,2	0,7	4,0	9,9	2,7	—	2,6	—	20,3	4,6	1,3	1,5	6,7	15,5	10,9	
Järva	1,2	0,5	13,8	1,4	4,4	11,2	3,4	0,2	0,7	—	18,1	10,3	0,9	3,0	9,0	12,1	10,2	
Pärnu	—	—	12,8	3,1	7,8	8,4	2,1	—	4,1	—	12,8	6,4	0,5	1,9	10,4	12,9	16,9	
Petseri	1,2	1,0	13,9	2,0	6,4	9,5	7,3	—	2,2	—	6,6	4,9	0,6	0,6	9,1	12,3	10,5	
Üldkeskm.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Moy. générale	0,6	0,3	15,0	1,4	5,5	9,2	4,0	0,08	2,2	0,2	15,6	9,6	1,2	1,1	8,2	13,3	12,6	

Kui seda arvesse võtta, et meie kaitsevõerlaste hulgas on tervete hammastega keskmiselt 11% kuna 89% on haigete hammastega, siis ei ole kaugeltki veel ravimise võimalusi kasutatud, ning osalt seda ka rahuldada suudetud.

Noorsõdurite hammaste järelvaatusel on selgunud, et nendel on haigeid hambaid keskmiselt tab. 24 toodud arvul.

7. Noorsõdurite antropoloogiliste mõõtmiste tulemused.
Mesures anthropologiques des recrutes.

Et ligikandset ülevaadet füüsilisest diagnoosist saada, ning sellest mõnesuguseid järeldusi teha sõduri kehalise arengu ja võimete kohta on kaitsevõerlaste korraldatud antropoloogilised mõõtmised sõduri väeossa ilmumisel, kesktäpistuse ajal ja teenistuse lõpul. Seni ajani on füüsilise

Hambahaigete arv aruande aastatel — *Malades des dents d'après les années.*

23.	1927		1926		1925	
	Kaitsev.	Eraisik.	Militaires	Personnes privées	Kaitsev.	Eraisik.
Elumise aastast jüri haigeid— <i>Malades restés des années précédentes</i>	58	13	148	31	87	27
Aasta jooksul tulijäure— <i>Malades arrivés au cours de l'année</i>	6160	1642	5502	1504	5198	1394
Kokku — Total:	6218	1656	5650	1535	5285	1421
	7874		7185		6706	

diagnoosi normeerimise aluseks võetud koefitsient „Pignet“.

Noorsõdurite antropoloogiliste mõõtmiste tulemused teenistusse ilmumisel protsentuaalse näitena: on toodud tab. 25.

24.	Haigeid hambaid— <i>Avec des dents malades.</i>											Tervete hammastega <i>Avec des dents saines</i>
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	
	18,1%	17,9%	15,8%	8,9%	8,3%	4,8%	3,6%	2,0%	1,3%	0,3%	0,7%	13,3%

25.	Pikkus <i>sm.</i> — <i>Hauteur</i>				Raskus <i>kg.</i> — <i>Poids</i>							
	kuni 158 <i>jusqu'à</i>	158—170	171—184	185 ja rohk. <i>et plus</i>	kuni 55 <i>jusqu'à</i>	56—60	61—65	66—70	71—75	76—80	81—85	86 ja rohk. <i>et plus</i>
1927 a.	1,2	40,7	56,6	1,5	3,1	11,6	23,9	27,3	21,1	9,0	2,9	1,1
1926 "	1,6	46,3	50,3	1,8	3,7	13,0	26,3	28,7	17,8	8,0	2,3	0,2
1925 "	2,0	47,5	48,9	1,6	4,1	13,9	27,0	27,9	17,3	6,3	2,3	1,3
1924 "	2,0	46,4	50,2	1,4	5,0	13,6	27,0	28,1	16,9	6,9	1,9	0,6
Keskmine— <i>Moyenne</i>	1,7	45,2	51,5	1,6	4,0	13,0	26,1	28,0	18,3	7,5	2,3	0,8

	Rinna ringjoon <i>sm.</i> — <i>Volume de la poitrine</i>							Koeffitsient Pignet— <i>Coefficient Pignet</i>							
	kuni 82 <i>jusqu'à</i>	83—84	85—86	87—88	89—90	91—92	93—94	95 ja rohk. <i>et plus</i>	alla 10 <i>moins de</i>	1—15	16—20	21—25	26—30	31—35	35 ja üle <i>et plus</i>
1927 a.	4,5	6,2	10,2	15,1	16,9	16,3	15,8	15,0	34,3	24,3	20,0	12,7	6,1	2,2	0,4
1926 "	6,1	7,1	11,2	15,6	17,9	14,9	14,0	13,2	32,1	24,9	20,8	13,8	6,2	1,8	0,4
1925 "	7,0	7,8	12,8	18,7	17,5	14,5	12,0	9,7	29,2	24,0	22,4	14,2	7,0	2,4	0,8
1924 "	8,7	9,6	12,8	16,1	18,1	14,0	9,7	11,0	26,5	23,5	23,4	15,3	7,8	2,3	0,9
Keskmine— <i>Moyenne</i>	6,5	7,6	11,6	16,8	17,6	14,8	12,9	12,2	30,6	24,0	21,6	14,0	7,0	2,2	0,6

Koeffitsient „Pignet“ järele otsustades on meie noorsõduritest väga kõva kehaehitusega 30,0%, kõva kehaehitusega 24,0%, häid 21,0%, keskmisi 14,0%, nõrku 7,0%, väga nõrku 2,8%.

Võrreldes ülaltoodud andmeid aastate järgi konstateerime füüsilist arengut, mis väljendub „Pignet“ koeffitsiendi järjekindlas paranemises. Keskmiised arvud kahest aastast (tab. 26.)

teenistuse algul ja lõpul näitavad, et meie sõduri keskmine juurekasv teenistuse vältel on 1,129 *sm.* Raskust on juure võtnud 2,22 *kg*, rinna ringjoon paisunud normaal seisandis 1,11 *sm* ja sissehingamisel 2,1 *sm*. Üldvahekord rinna ringjoonel teenistuse algul 7,7 *sm*, teenistuse lõpul 8,7 *sm* (inspirium—expirium) seega lõpul 1 *sm* võrra suurenenud.

26.	Pikkus <i>Hauteur</i>	Raskus <i>Poids</i>	Rinna ringjoon. <i>Volume de la poitrine</i>		Spiromeeter <i>Spiromètre</i>	Kõhu süga- vus <i>Profondeur du ventre</i>	Dynamo- meeter <i>Dynamo- mètre</i>	Koeffitsient „Pignet“ <i>Coefficient „Pignet“</i>
			Normaal seisand <i>Etat nor- mal</i>	Sisse hingamisel <i>Aspiration</i>				
Teenistuse algul — <i>Au commence- ment du service</i>	170,033	60,1	88,1	95,8	3,9	21,2	46,4 40,8	16,7
Teenistuse lõpul— <i>À la fin du ser- vice</i>	172,162	68,3	89,2	97,9	4,1	19,0	48,6 45,2	14,6
Areng.	1,129	2,2	1,1	2,1	0,2	2,2	2,2 4,4	2,1

Spiromeeter näitab hingamisamplituudi suurenemist teenistuse lõpul 0,21 *sm* võrra, kõhusü-
gavus vähenenud 2,2 *kg*. Dünaamiline jõud suu-
renenud paremal käel 2,2 *sm*. vasakul käel 4,4
kg, ning koeffitsient „Pignet“ vähenenud 2,1
arvu võrra, tulemusena võib tähendada, et kaitse-
väeline kasvatus on kaunis hästi mõjund füüsi-
lisele arengule.

Koeffitsient „Pignet“ tulemusena % arvudest
näeme kuidas arvud on suhtunud paremusele
koolist lahkumisel. Iseäranis paistavad silma
äärmised (alla 10 ja 31—35) ligi kahe ja kolme-
kordselt.

Koeffitsient „Pignet“ protsendilise näitena 1927 ja 1926 aastal
kooli lõpetajate kadetide kohta.

27.	1927		1926	
	Kooli ilm.	Lahkumisel	Kooli ilm.	Lahkumisel
K. Pignet				
Alla 10-ne	10,1	20,2	4,0	17,2
10—15	18,2	25,2	27,2	22,2
16—20	20,2	26,3	29,6	32,3
21—25	27,2	19,1	23,5	21,0
26—30	19,2	8,1	11,1	6,1
31—35	5,1	1,1	3,7	1,2

VASTSÜNDINUTE PIKKUS, KAAL ja PEAMÕÖDUD TALLINNAS 1926-27. TAILLE, POIDS et DIMENSIONS de la TÊTE des NOUVEAU-NÉS ESTONIENS (d'après les données pour 1096 garçons et 978 filles nouveau-nés à l'hôpital central de Tallinn en 1926 et 1927).

S i s u: 1) Andmete iseloom, lk. 525. 2) Vastsündinute pikkus, lk. 525. 3) Vastsündinute kaal, lk. 527. 4) Vastsündinute peamõõdud, lk. 529.

1. Andmete iseloom.

Données générales.

Siin kasutatavad andmed vastsündinutele on saavutatud Tallinna keskhaigemaja 1926 ja 1927 a. sünnitajate haigetelehtedest väljakirjutuste teel 1096 poisi ja 978 tüdruku kohta. Nende seas oli eestlaste lapsi 1012 poissi ja 900 tüdrukut; viimastest normaalselt sündinud 947 p. ja 848 t., enneaegseid 55 p. ja 42 t., surnultsündinuid 10 p. ja 10 t. Abordijuhatusid ei arvestatud.

Nii kui allpool selgub, polnud haiguslehed kõik ühtlaselt äidetud—nii mõnegi lapse kohta puudusid ühed või teised andmed. Ent 96% pole üksikute andmete puudumine suur, nii et kõigi vaadeldavate mõõtude alal esineb domineerivana sama kontingent. Ka laste emade päritolu, vanuse ja sünnituse (lapse) järjekorra kohta käivad andmed olid täiesti rahuldavad: sellevastu aga osutusid väga puudulikeks andmed vanemate elukutse kohta. Haigetelehele märgitakse ema elukutse; suurem osa naisi aga teiseb kodus majapidamises, mille märkimine ei osuta perekonna sotsiaalset kuuluvust. Sellepärast oli võimalik enamvähem kindlakujuliselt eritada vastsündinute üldarvust vaid naistöeliste lapsi. Eriti puudulikkud olid andmed surnultsündinute kohta, mispärast need vaatlusest välja on jäetud.

Vastsündinute mõõtmine ja kaalumine haigemajades, ka Tallinna keskhaigemajas, kannab tavaliselt rohkem praktilist iseloomu ega vasta teadusliku uurimise täpsusnõuetele. Nii näiteks, viimases on peamõõdud antud küll poole *sm* täpsusega eut sagedasti ümmardatult täpsentimeetriteks; samuti kaalu andmete kokkuvõtted: 50 *gr* intervallis annavad need siksakilise kõveriku, kõrgustippudega saajaga lõppevates. See laseb oletada tavalist kaaluandmete ümmardamist, kuigi vastsündinute kaalumist toimitakse 5 *gr* täpsusega, mahaarvates riide kaalu. Pea otse- ja ristmõõdud võetakse küll kompamissirkliga, pea ümbermõõti aga terasest mõõdurilista asemel liht sentimeeter-paelaga.

Ent vaatamata sellele, nii kui allpool selgub, on kasutatava materjali iseloom võrdlemise rahuldav. Sellepärast peame saavutud tulemusi usaldusväärseks, kuigi nad mitmeti üllatavateks osutuvad.

Läbitõttamisel on eraldatud eestlastest muulased; viimased on vähese arvu tõttu jäetud ühte rühma. Eestlased on jaotatud järgmiseks kollektiiviks: normaalselt sündinud üksikuks, norm. sünd. kaksikuks ja enneaegu sündinuks. Peale selle, normaalselt sündinud üksikud, kui suurim ütlane kollektiiv, on eritatud veel ema päritolu, elukutse ja vanuse ning sündimise järjekorra järgi. Need eritused võimaldavad ülevaate erinevustest, mida biomeetria on konstateerinud juba ammu, ent seda eesti materjali juures eesti lugejale esitada on teostatud uurimuse kõrvalüksanne. Pealüesandeks aga on eesti vastsündinute uueimate andmete esitamine, mis nii tunduvalt erinevad vanemaist välkearvulisest uurimismaterjalist saadust.

Kõik vaadeldavad kollektiivid, üldised ja osalised, on liigitatud algtabelites sagedusrühmadeks; pikkus 1 *sm*, peamõõ-

dud 0,5 *sm* ja raskus 50 *gr* intervalliga. Siin esitame ülevaatlikkuse eesmärgil kõik andmed vaid enamvähem koondud intervallides.

2. Vastsündinute pikkus.

Taille des nouveau-nés.

Keskmiseks vastsündinute pikkuseks loetakse 1) poistel 50 *sm*, tüdrukutel 49 *sm*. Sellega võrreldes käsitatavail andmeil eesti vastsündinud osutuvad keskmiselt väga pikaks (üksikud ja kaksikud koos): p.—53,0 *sm*, t.—52,5. Raasiliste erinevuste tõttu üksikute rahvaste vastsündinute pikkus erineb tunduvalt. Pikakasvulistel raasidel on ka vastsündinud pikemad kui lühikasvulistel. Näit., on jaapanlastel poisid—47,7 *sm*, tütarlapsed—46,4 *sm*. (Nagahama); sakslastel aga p.—51,2, t.—50,3 (Daffner) ja p.—51,5 t.—50,5 (Spiegelberg). Kuid keskhaigemaja andmeil saavutud eesti vastsündinute eriti silmapaistev pikkus vajab siiski selgitust.

Täiskasvanud eestlased kuuluvad pikkade rahvaste liiki, eriti põhjaeestlased ja nende seas tallinnlased. Näit., 1924 a. olid 171,25 *sm* üldpikkuse juures Harjumaalt päritolevad sõdurid 171,97 *sm*, Tallinnast päritolevad aga 173,33 *sm*.) Arvestates noortemeeste pikkuse juurekasvuga kuni 25 a., võib lugeda täiskasvanud meeste pikkuseks ümmarguselt üle maa 172,5, Tallinnas 174,5 *sm*. G. Backmann'i³⁾ uurimistel moodustab igal raasil vastsündinute pikkus täiskasvanute pikkusest keskmiselt: poistel 29,32% tüdrukutel 31,73%. Vastavalt sellele peaks olema siin esitatud eesti vastsündinute vanemate pikkuseks: meestel 180,71 *sm*, naistel 165,46 *sm*. Kuna saavutud arvud aga ületavad tunduvalt leitud ja võimalikud keskmised täiskasvanute pikkuse arvud, siis, Backmanni väite püsivuse oletusel, on meil tegemist kas juhuslikult kujunenud erakorraliselt suurte vastsündinute kollektiiviga või mõõtmistehnikast tingitud vigadega. Esimese oletuse kõrvaldab küllalt suur ja mitmekesine linnadest ja maalt pärit vaatlusaluste laste arv, jääb järele kaalumiseks teine—mõõtmistehnika mõju.

1) R. Martin, Lehrbuch der Anthropologie. Jena 1914.

F. Birkner, Die Rassen und Völker der Menschheit. München 1913.

2) N. Kõstner. Eesti sõdurite pikkus 1924. „Eesti Stat.“ nr. 69 (8)

3) G. Backmann. Über generelle Wachstumsgesetze beim Menschen. Latvigas universitātes raksti XII Rīga 1925.

Vastsündinud on mõõtmisajal veel sirgumata ja sellepärast ei saa vastsündinute pikkust hästi mõõta ühe võttega, vaid Tall. keskaigemajas tehakse seda esmalt pealaest ristluudeni ja seljärele ristluudest jalataldadeni. Selle tõttu aga võivad tekkida järjekindlad mõõtmisvead suurenemise poole. Seda osutavad teatud määral ka, näit. üksikute elussündinute kollektiivid (v. tab. 1.), mille kõrgemad intervallid kesk-kvadraatse kõikumuse kuuekordsest piirist enam välja ulatavad kui madalamad. Ent nende kollektiivide kesk-kvadraatse kõikumuse, selle võimaliku vea ja aritm. keskmise võimaliku vea väiksus osutab siiski andmete võrdlemisi kõrget kvaliteeti. Sellest võib järeldada, et kui on tegemist käesoleval juhul mõõtmistehnika tõttu pikkusmõõdu suurenemisega, siis see esineb enamvähem kõigi mõõdetute juures Seega mõõdetute kollektiivide koosseisu suhteliseks vaarlemiseks esitatud andmeid võib lugeda küllalt rahuldavaiks. Väärrib tähelepanu, et ka Tallinna keskaigemajas mõõdetud muulaste vastsündinute pikkus lähidane on eestlaste omale — õigel ajal sündinud üksikutel — p.—53,0 sm (eestlastel 53,1), t.—52,4 sm (52,6). — Absoluutsed eesti vastsündinute pikkusmõõdud aga võiksime — tuges eelosutud Backmanni väite ja lähtudes tõenäolikest täiskasvanud eestlaste keskmisest pikkusest—m. 172,5 sm — ja n.

159,5 sm alandada keskmiselt poistel 51,0 ja tüdrukutel 50,6 sm peale. Need arvud oleksid ka lähidased prof. Schrenk¹⁾ pikkuseandmetele eesti vastsündinutest: 165 poisil—50,65 sm ja 165 tüdr.—48,75 sm. Osutuv vahe oleviku vastsündinute kasuks oleks seletatav osalt eestlaste keskmise pikkuse kasvuga viimasel poolsajangul, osalt aga rahva erineva pikkusega Põhja ja Lõuna-Eestis, kust Schrenki andmed pärit.

Kuid, nii kui allpool raskuse andmete vaatlemisel näeme, on meil siiski alus lugeda osutunud suurt eesti vastsündinute pikkust tõelikele võrdlemisi lähidaseks.

Schrenki andmete juures kõidab tähelepanu poiste ja tüdrukute pikkuse suur vahe — ligi kaks sm (1,9 sm), kuna Tallinna Keskaigemaja andmetel vahe on vaid 0,5 sm, s. t. tüdrukute pikkus moodustab poiste pikkusest 99,0%. Kuid Schrenk ise leiab oma andmete juures sugude vahe suurema olevat, kui näit. Saksa lastel — Spiegelbergi järele 1 sm, Schröderi järele 0,5. Normaalseks keskmiseks sugude vaheks loeb Martin 1 sm. Et aga Tall. keskaigemaja andmeil (tab. 1) ka muulaste (eestkätt venelaste ja sakslaste) vastsündinutel sugude vahe on vaid 0,6 sm, siis ei saa eestlaste vastsündinute juures ka ses suhtes, nii kui pikkuseski, olulisi erinevusi konstateerida.

Vastsündinute pikkus (sm.)—Taille des nouveau-nés estoniens.

1.	Poisid—Garçons				Tüdrukud—Filles			
	Arv	Aritmeeti- line kesk- mine	Kesk- kvadraatne kõikumine	Variat- siooni koefit- sient	Nombre	Moyenne arithmèti- que	Déviation standar- disée	Coëffi- cient de la vari- ation
Eestlased—Estoniens								
Üksikud—Accouchement simple	901	53,1±0,055	2,44±0,039	4,59	810	52,0±0,051	2,29±0,038	4,35
Kaksikud—Accouchement double	24	49,9±0,321	2,33±0,227	4,67	15	49,1±0,573	3,29±0,405	6,70
Enneaegsed—Nés avant terme	50	46,3±0,435	4,56±0,308	9,84	30	45,8±0,488	4,57±0,345	9,97
Muulased—Autre nationalité								
(Õigel ajal sündin. üksikutel)—Accouchement simple à terme	81	53,0±0,146	1,95±0,103	3,67	75	52,4±0,174	2,23±0,123	4,25

% %

Pikkus sm.—Taille cm.	Poisid—Garçons				Tüdrukud—Filles			
	Eestlased			Muulased	Estoniens			Autre nationalité
	Üksikud	Kaksikud	Enneaegsed		Accouch. simple	Accouch. double	Nés avant terme	
35—39	—	—	12,00	—	—	6,66	10,00	—
40—44	0,11	—	10,00	—	0,25	—	30,00	—
45—49	4,66	41,67	54,00	2,46	5,31	46,67	30,00	6,67
50—54	72,92	58,33	24,00	80,25	78,27	46,67	30,00	76,00
55—59	21,31	—	—	17,29	15,68	—	—	17,33
60—64	1,00	—	—	—	0,49	—	—	—
Teadmata—Inconnu	2,17	7,69	9,09	3,57	2,64	6,25	4,76	3,85

Kaksikud vastsündinud on läbisegi tunduvalt lühemad üksikutest — poisid 3,2 sm, tüdrukud 3,5 sm võrra. Samuti, veel lühemateks osutuvad enneaegu sündinud lapsed, omades

vaid pikkuse p. 46,3 sm, t.—45,8 sm. Tähelepanu väärrib, et ka viimasel sugude vahe on samane kui normaalselt sündinud üksikuil — 0,5 sm, kuna kaksikuil see on suurem — 0,8 sm.

¹⁾ Schrenk, Studien über Schwangerschaft, Wochenbett und Geburt bei den Esten. Dissertatio 1880.

Vastsündinute kollektiivide jagunemisel pikusintervallideks leidis õigel ajal sündinud üksikute juures alla 48 *sm* pikki p.—6 ja t.—9 (viimastest alla 47 *sm*—5). Kuna sündimiseks valminud (küpse) lapse pikkuse alumiseks piiriks loetakse 48 *sm*,¹⁾ siis jääb lahtiseks küsimus, kas on meil osutunud juhtudel tegemist eksikombel õigel ajal sündinuks arvatutega või võib ka sündimiseks valminud lapse pikkus olla koguni 42—45 *sm*. Ka väga suuri vastsündinuid leidub Tall. keskhäigemaja materjali

hulgas: 60 *sm* ja enam pikkusega poissa 9 ja tüdrukuid 4 (üks koguni 61 *sm*).

Et osutunud äärmiste mõõtude juures pole tegemist eksitusega, näitavad vastavalt väga väikesed või suured kaalu andmed.

Vastsündinute keskmist pikkust mõjutavate bioloogiliste ja sotsiaalsete tegurite kohta toome Tall. keskhäigemaja haigelehtedes leidunud andmed vaid suurima kollektiivi—normaalselt sündinud üksikute kohta (tab. 2).

Eestlaste vastsündinute (normaalsete kaksikute) pikkus—*Taille des nouveau-nés estoniens accouchement simple à terme.*

2.	Ema päritolu <i>Origine maternelle</i>		Elukutse <i>Profession</i>		Ema vanus— <i>Âge de la mère</i>				Mõnes laps <i>Ordre de naissance</i>			
	Linnas <i>Urbaine</i>	Maal <i>Rurale</i>	Töö- lised <i>Ou- vrières</i>	Muud <i>Autres</i>	Kuni 20 A- dessous de 20 a. ans	20—24 a.	25—29 a.	30 ja van. 30 a. et plus	1 laps <i>1-er en- fant</i>	2 laps <i>2-nd en- fant</i>	3 laps <i>3-om en- fant</i>	4 ja enam <i>4-me enfant et plus</i>
Vastsündinute arv— <i>Nombre des nouveau-nés</i>	383	538	125	796	31	262	314	313	525	238	78	72
Pikkus <i>sm.</i> — <i>Taille cm.</i>					% %							
40—44	0,26	—	0,31	—	—	—	0,32	—	0,19	—	—	—
45—49	5,32	4,19	3,25	4,88	9,68	3,91	5,19	4,26	5,05	3,03	3,95	6,94
50—54	73,67	72,38	84,56	71,08	67,74	74,22	75,33	70,16	75,15	72,73	65,79	65,28
55—59	19,95	22,29	11,38	22,88	22,58	21,09	19,16	23,28	19,03	22,94	27,63	26,39
60—64	0,80	1,14	—	1,16	—	0,78	—	2,30	0,58	1,30	2,63	1,39
Teadmata— <i>Inconnu</i>	1,83	2,42	1,60	2,26	—	2,29	1,91	2,56	1,90	2,94	2,56	—
Keskmine pikkus— <i>Moyenne de taille</i>	53,0	53,1	52,4	53,2	52,9	53,0	52,9	53,3	52,8	53,4	53,4	53,3
Vastsündinute arv— <i>Nombre des nouveau-nés</i>	356	476	114	718	26	251	289	264	480	211	66	74
Pikkus <i>sm.</i> — <i>Taille cm.</i>					% %							
40—44	0,29	0,22	—	0,29	—	0,41	—	0,39	0,21	—	1,59	—
45—49	6,30	4,56	4,51	5,44	—	6,12	4,68	5,79	6,13	3,92	4,76	4,35
50—54	79,08	77,66	81,98	77,68	84,02	75,92	80,94	77,22	79,71	77,46	76,19	72,46
55—59	14,33	16,70	13,51	16,02	15,38	17,55	13,67	15,33	13,74	17,65	17,46	21,74
60—64	—	0,88	—	0,57	—	—	0,71	0,77	0,21	0,93	—	1,45
Teadmata— <i>Inconnu</i>	1,97	3,15	2,63	2,65	—	2,39	3,80	1,89	1,46	3,32	4,55	6,76
Keskmine pikkus— <i>Moyenne de taille</i>	52,4	52,7	52,2	52,6	52,8	52,5	52,6	52,6	52,3	52,8	52,6	53,4

Neist selgub, et maalt pärit emade vastsündinud on keskmiselt pikemad, eriti tüdrukud; selle tõttu ka sugude vahe maal osutub väiksemaks—0,4 *sm*, kui linnas—0,6 *sm*. Alalisest elukohast veel rohkem näib mõjutavat vastsündinute pikkust vanemate sotsiaalne kuuluvus. Kuigi sellekohased andmed puudulikuks osutsid, võime siiski konstateerida, et naistöliste lapsed sündides keskmiselt lühemad on kui teistel emadel: poistel 0,3 *sm*, tüdrukutel 0,4 *sm* võrra.

Ema vanuse mõju käsitatavalt andmeil ei avaldu küllalt selgelt, kuigi mujal statistiliselt on konstateeritud, noorte emade vastsündinutel väiksem pikkus.

Seda selgem, sellevastu, on sündivuse järjekorra mõju: esimesed lapsed on teistest keskmiselt hästi lühemad—0,5 *sm* võrra.

3. Vastsündinute kaal. Üldiselt loetakse poisslaste keskmiseks kaaluks 3 200 *gr*, pikakasulise rahvastikuga põhjamais aga 3 500²⁾.

Sellele vastavalt on Tallinna keskhäigemaja andmeil eesti vastsündinute keskmine kaal hästi tubli—üle põhjamaade keskmise (normaalselt sündinuil üksikutel ja kaksikutel koos) poistel 3 576 *gr* ja tüdrukutel 3 427 *gr*. Tüdrukute kaal moodustab poiste kaalust seega 95,8%, kuna tüdruk. pikkus moodustab 99,0%; tähendab, eesti poisid sünnivad üldiselt kaalukamatena, kui tüdrukud, andes iga pikkuse *sm* kohta 67,5 *gr* tüdrukute 65,3 *gr* vastu. Pealegi on poiste kaalul äärmised kalduvused suuremad kui tüdrukutel: näit. üksikute juures osutub kõikumus esimestel 9 intervalli, teistel kõigest 7 intervalli ulatuses, kusjuures ka kõige kergem poiss kaalus 1700 *gr*, kergem tüdruk aga 2000 *gr*. Varemast ajast pärit Schrenki andmeil kaalusid keskmiselt: poisid 3 315,8 ja tüdr. 3 149,3 *gr*, ehk iga pikkuse *sm* kohta p. 65,5 *gr*, t. 64,6 *gr*. Järgelikut, oleviku vastsündinute toitumus osutub keskmiselt endisest palju paremaks, eriti poistel. Eesti vastsündinute tublidust toitumuselt

¹⁾ Th. v. Jaeschke and O. Pankov—Lehrbuch der Geburtshilfe. Berlin 1920 p. 48.

²⁾ Th. Jaeschke u. O. Pankov—Lehrbuch der Geburtshilfe.

näitab ka võrdlus normiks peetava keskmise pikkuse (50 *sm*) ja kaalu (3200 *gr*) vahekorraga—64 *gr* pikkuse *sm* kohta. Teiselt poolt, võiksime osutunud eesti vastsündinute pikkus-raskuse vahekorra alusel väita, et Tall. keskhaigemaja andmed vastsündinute pikkuse suhtes siiski võrdlemisi täpsed peaksid olema, muidugi sedavõrd, kui täpsed on kaalu andmed ise.

Eeltoodud elussündinute üldraskuse ületab üksikute keskmine raskus poistel 0,8% ja tüdrukutel 0,5% võrra; kaksikud sellevastu on hästi kergemad, nii poisid kui tüdrukud 27,3% võrra. Enneaegsed on, loomulikult, läbis-tikku veel kergemad.

Eestis elavate muulaste vastsündinute keskmine kaal erineb eestlastest vähe: nende normaalsed üksikud on peaaegu võrdsed kõigile elussündinud eestlastele. 1 *sm* pikkusele annavad muulastel: p. 67,4 *gr*, t. 64,1 *gr*, eestlased üksikud aga 67,9 ja 65,5 *gr*. Järjekult, osutub eestlaste, eriti tüdrukute toitumus tublimaks muulaste omast. Kas on osutunud erinevust tingitud raassilistest või sotsiaalsetest erinevustest, jääb lahtiseks, sest vähese arvu tõttu jäid muulased rahvuste ja muude tegurite järgi eritlemata Seda on tehtud analoogiliselt pikkusele vaid suuremaarvulise kollektiivi eestlaste-vastsündinute normaalsete üksikute suhtes.

Saavutatud tulemused näitavad erinevusi selgemalt kui pikkuse juures: lapsed on sündides raskemad; naistöoliste lapsed palju kerge mad; samuti kergemad on noorte emade—ja esimesed lapsed.

Tab. 5 toodud suhtarvud näitavad vastsündinute toitumust sel määral, kui seda ei sega keha proportsioonide mõju, mis ka erinevad on;

Vastsündinute kaal — Poids des nouveau-nés

3.	Poisid—Garçons				Tüdrukud—Filles			
	Eestlased Estoniens		Eestlased Estoniens		Eestlased Estoniens		Eestlased Estoniens	
	Üksikud—Accouchement simple	Kaksik—Accouchement double	Enneaegsed Nés avant terme	Muulased (normaalsed üksikud) Autre nationalité	Üksikud—Accouchement simple	Kaksik—Accouchement double	Enneaegsed Nés avant terme	Muulased (normaalsed üksikud) Autre nationalité
	921	26	55	84	832	16	42	78
Vastsündinute arv — Nombre des nouveau-nés								
Kaal <i>gr.</i> —Poids <i>gr.</i>								
850	—	—	1,89	—	—	—	—	—
1000—1450	—	3,84	13,21	—	—	14,28	—	—
1500—1950	0,11	3,84	20,75	—	12,50	19,05	1,28	—
2000—2450	1,41	30,77	33,96	2,38	1,20	37,50	38,10	—
2500—2950	7,17	38,47	28,30	4,76	13,61	31,25	23,81	17,95
3000—3450	30,11	19,24	—	38,10	37,71	18,75	4,76	37,18
3500—3950	39,02	3,81	1,89	33,33	34,34	—	—	33,33
4000—4450	17,07	—	—	17,86	11,69	—	—	10,26
4500—4950	4,35	—	—	2,38	1,33	—	—	—
5000—5450	0,54	—	—	1,19	0,12	—	—	—
5500—5950	0,22	—	—	—	—	—	—	—
Teadmata—Inconnu	0,11	—	3,64	—	0,24	—	—	—
Keskmine kaal—Poids moyen	3 604	2 600	2 136	3 572	3 445	2 493	2 166	3 399

Eestlaste-vastsündinute (normaalsete üksikute) kaal—Poids des nouveau-nés estoniens (accouchement simple à terme).

4.	Ema päritolu Origine maternelle		Elukuse Profession		Ema vanus—Age de la mère				Mittmes laps Ordre de naissance			
	Linnas Urbaine	Maal Rurale	Töölised Ouvrières	Muud Autres	Kuni 20 a. Au-dessous de 20 ans	20—24 a.	25—29 a.	30 ja van. 30 a. et plus	1 laps 1-er enfant	2 laps 2-nd enfant	3 laps 3-me enfant	4 ja enam 4-me enfant et plus
	A) Poisid—Garçons											
	383	538	125	796	31	262	314	313	523	238	78	72
Vastsündinute arv—Nombre des nouveau-nés												
Kaal <i>gr.</i> —Poids en <i>gr.</i>												
1700	0,26	—	0,81	—	—	0,32	—	—	0,10	—	—	—
2000—2450	2,09	0,93	1,61	1,38	3,22	1,15	1,27	1,60	1,53	0,42	3,85	1,39
2500—2950	6,27	7,82	14,51	0,93	6,45	7,66	7,64	6,39	10,30	2,52	3,85	4,17
3000—3450	33,16	27,93	37,10	29,02	41,94	30,27	30,89	28,11	34,16	27,73	17,95	19,44
3500—3950	38,12	39,67	36,29	33,45	29,04	40,23	38,85	39,30	40,08	30,56	42,31	37,50
4000—4450	15,93	17,88	8,87	18,34	13,35	17,62	15,29	18,21	11,45	25,21	21,79	26,30
4500—4950	3,65	4,34	0,81	4,90	—	3,07	4,46	5,43	1,91	6,30	7,69	11,11
5000—5450	0,26	0,74	—	0,63	—	0,74	0,96	0,64	0,38	0,42	2,56	—
5500—5950	0,26	0,19	—	0,25	—	—	0,32	0,32	—	0,84	—	—
Teadmata—Inconnu	—	0,18	—	0,80	—	0,38	—	—	0,19	—	—	—
Keskmine kaal—Poids moyen	3 565	3 631	3 401	3 635	3 480	3 568	3 613	3 634	3 493	3 746	3 741	3 795
Vastsündinute arv—Nombre des nouveau-nés	B) Tüdrukud—Filles											
356	476	114	718	26	251	289	264	480	211	66	74	
Kaal <i>gr.</i> —Poids en <i>gr.</i>												
2000—2450	0,57	1,68	2,63	0,98	—	1,19	1,04	1,53	1,46	—	3,03	1,37
2500—2950	13,84	13,45	21,05	12,43	3,85	13,15	15,57	12,59	17,08	10,48	6,06	6,85
3000—3450	39,89	36,15	35,09	38,13	46,15	37,85	38,75	35,88	41,87	35,24	31,82	23,20
3500—3950	36,44	32,77	34,21	34,36	50,00	37,85	32,53	31,68	31,48	38,57	31,82	42,46
4000—4450	7,91	14,50	6,14	12,57	—	9,96	10,38	15,65	7,71	18,81	22,73	21,92
4500—4950	1,41	1,28	0,88	1,39	—	—	1,73	2,29	0,42	1,43	4,54	4,11
5000—5450	—	0,21	—	0,14	—	—	—	0,38	—	0,47	—	—
5500—5950	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Teadmata—Inconnu	0,56	—	—	0,28	—	—	—	0,76	—	0,47	—	1,35
Keskmine kaal—Poids moyen	3 420	3 464	3 327	3 464	3 394	3 431	3 423	3 488	3 359	3 522	3 603	3 650

1 sm. pikkus kohta omavad gr.
Poids en gr. pour chaque cm de longueur

5.

	Poisid Garçons	Tüdrukud Filles
Linna— <i>Urbaine</i> } <i>Origine de la mère</i>	67,3	65,3
Maal— <i>Rurale</i> }	68,4	65,7
Naistöölistel— <i>Ouvrières</i>	64,9	63,7
Muudel emadel <i>Autres mères</i>	68,3	65,9
Emadel kuni 20 a.— <i>Mères au-dessous de 20 a.</i>	65,8	64,3
20—24	67,3	65,4
25—29	68,3	65,1
30 a. ja vanem— <i>30 a. et plus</i>	63,2	60,3
1-sellapsel— <i>1-er enfant</i>	66,2	64,2
2-sel " — <i>2-nd</i> "	70,1	66,7
3-dal " — <i>3-me</i> "	70,1	68,5
4-dal ja järgm. lapsel— <i>4-me et enfants suivants</i>	71,2	68,4

sama pikkuse ja kaalu juures võib „jämekondine“ laps omada kehvea toitumuse kui „peenekondine“ laps. Kahjuks puuduvad selle kohta mõõtmisandmed, peale peamõõttude.

4. Vastsündinute peamõõdud.

Dimensions de la tête des nouveau-nés.

õige- ja ristmõõd otsuvad võrdlemisi lühidasteks, übermõõd aga väga suureks. Schröder ja Merckli uurimisel¹⁾ omab sündimiseks valminud lapse (poisi) pea keskmiselt (Saksa andmeil): õige (frontookzipital) mõõdu—12 sm, suure rist (biparietal) mõõdu—9,5 sm, väiksema rist (bitemporal) mõõdu—8 sm ja peaübermõõdu (Circumferentia frontooccipitalis)—34 sm. Hecker leidis Saksa vastsündinutel pea õigemõõdu p. 11,76 sm, t. 11,55 sm, suurima ristmõõdu p. 9,24 sm, t. 9,20 sm; Ranke aga holsteinlastel õigemõõdu p. 12,1, t. 11,8, s. ristmõõdu p. 9,9, t. 9,4 ja pea übermõõdu p. 34,7 ja t. 33,4 sm. Samuti, Martini järgi oli pea übermõõd sakslastel p. 34,5 ja t. 34,2 sm (Daffner) ja p. 34,0 sm (Pfandler), belglastel p. 33,5, t. 33,5 sm (Quetelet); venelastel 34,2 ja 33,4 sm (Bondörjev) juutidel p. 32,7 sm (Weissenberg). Schrenk varem aegul leidis eesti vastsündinuil pea õigemõõdu p. 12,12 sm t. 11,07 sm, suurima ristmõõdu p. 9,64 sm t. 9,41 sm. Tallinna keskhaigemaja andmeil osutuvad aga (üksikute järgi, kaksikute arv üldist keskmist palju ei muuda): õigemõõd p. 11,7 sm, t. 11,5 sm suurim ristmõõd p. 9,4 sm, t. 8,5 sm, väiksem ristmõõd p. 7,9 sm t. 7,7 sm. ja pea übermõõd p. 37,0 sm, t. 36,5 sm.

Tekib küsimus, kuidas seletada vastolu: pikkus ja raskus on eesti lastel viimase 50 a. jooksul hästi tõusnud, peamõõdud aga langenud; samuti, kuidas on võimalik saksa laste omadele peaaegu võrdsete õige ja ristmõõttude juures eesti lastel hästi suurem pea übermõõd.

Sünnitusel kolba deformeerumise tagajärjed käesoleval juhul olnud osa ei saa etendada; selle vastu räägivad vastsündinute peaindeksid

(suurima ristmõõdu % suhe õigemõõduga): p. 80,8 ja t. 80,1, kuna need täiskasvanud eestlastel on meestel 80,8 (Villems) ja naistel 80,1 (Čepurkovski); Schrenki andmeil osutuvad eesti vastsündinute peaindeksid p. 79,5, t. 80,8. Need on erinevused, mis seletatavad võivad olla materjali võimalikude vigadega ja nii individuaalse kui tõulise peavormi kujunemisega. Nimelt võib konstateerida Baltimere rahvastel (ühes nendega ka eestlastel) pikema aja kestes peaindeksi tõusu.

Ka eesti laste võimalikult erinev peavorm ei või tulla arvesse, sest osutud õige-rist ja übermõõdu võrdlev ebasobivus esineb ligikaudu samal määral ka muulaste vastsündinute juures õigemõõd 11,8 sm ja 11,3 sm, suurim ristmõõd: 9,4 ja 9,2 sm, väiksem ristmõõd—9,8 ja 9,7 sm, übermõõd aga 36,5 ja 36,1 sm. Järjelikult, peame tõenäolikuks pidama Tallinna keskhaigemajas Schrenki omast erinevat mõõtmistehnikat, kus juures pea otse- ja ristmõõdud tõelikult paremini tabavad, kui pea übermõõd. Seda oletame sellepärast, et Tallinna keskhaigemaja andmetel on eesti vastsündinute (poiste) pea übermõõd suhteliselt kehapiikkusele suurem—69,8%, kui sakslastel—68,0; kuna aga üldiselt eestlased on võrdlemisi väikepealine rahvas, nii kui näitavad R. Villemsi uurimisandmed²⁾. Suhteliselt kehapiikkusele moodustab eestlaste (mehe) pea übermõõd kehapiikkusest vaid 32,9%, kuna see on, näit. islandlastel 33,2%, taanlastel 33,6%, leedulastel 33,6 sakslastel 34,1%, jakuutidel koguni 35,0% ja eskimodel (Ameerika) 35,4%.

Arvestades öelduga, meie siin pea übermõõdu andmeid, kui kahtlasi, üksikasjalisemalt ei esita, vaid peatume ainult õige- ja ristmõõttude juures.

Pea õigemõõd, nagu eespool väitud, eesti vastsündinutel on võrdlemisi väikene, nii absoluutselt kui suhteliselt, moodustades kehapiikkusest vaid p. 22,0%, t. 21,9% kuna see on, näiteks, sakslastel (Schröderi andmeil) Schrenki järgi, nii poistel kui tüdrukutel, 24,2%. See võib olla tingitud osalt pea väiksusest üldse, osalt aga eestlaste peavormist, mis kaldub lühipeasusse. Sellepärast on tähtis kõrvutada otsemõõdude ka suhteline suurim ristmõõd: see aga on eesti vastsündinuil p. 17,7%, t. 17,5% kuna sakslastel see on jällegi mõlemil sool palju suurem—19,0%. Ent võrreldes täiskasvanud eestlaste pea suurusega, ei osuta eesti vastsündinute peamõõdud midagi erakorralist. Martini järgi moodustab vastsündinud lapse pea keskmiselt täiskasvanu omast õige mõõdus 59% ja suurimas ristmõõdus 58%. Aluseks võttes Villemsi andmeid täiskasvanud eestlaste pea-

¹⁾ R. Th. V. Jaeschke und O. Pankov — Lehrbuch der Geburtshilfe.

²⁾ R. Villems. Zur Anthropologie der Esten. Tartu 1926.

mõttudest, saame poistel pea õigestmõddust 60,9% ja suurimast ristmõddust 60,9%.

Vastsündinute peamõõdud (sm).
Longueur linéaire de la tête (cm).

6.	Poissid—Garçons				Tüdrukud—Filles			
	Eestlased				Estoniens			
	Üksikud	Kaksikud	Enneaegsed	Muulased (normaalsed üksikud)	Accouchement simple	Accouchement double	Nés avant terme	Autre nationalité
Vastsünd. arv— Nombre des nouveau-nés	921	26	55	84	832	16	42	78
Pääõigem. sm. Longueur linéaire de la tête	% %							
7	—	—	—	—	—	—	—	3,33
8	0,19	—	—	—	0,28	—	—	—
9	0,83	13,33	15,00	—	0,83	45,45	—	0,67
10	5,58	13,33	57,50	7,46	8,12	9,10	53,34	17,74
11	38,20	60,01	25,00	38,81	50,00	45,45	33,33	45,10
12	52,03	13,33	2,50	52,24	39,50	—	3,33	35,40
13	3,43	—	—	1,40	1,12	—	—	—
14	0,25	—	—	—	—	—	—	—
15	—	—	—	—	0,14	—	—	—
Teadmata— Inconnu	14,14	42,31	27,27	20,24	14,18	31,25	28,57	20,51
Keskmine— Moyenne	11,7	10,9	10,3	11,6	11,5	10,0	10,3	11,3

Vastsündinute pea ristmõõd—suur (sm).
Largueur frontale maximale de la tête (cm).

7.	Poissid—Garçons				Tüdrukud—Filles			
	Eestlased				Estoniens			
	Üksikud	Kaksikud	Enneaegsed	Muulased (normaalsed üksikud)	Accouchement simple	Accouchement double	Nés avant terme	Autre nationalité
Vasts. arv— Nombre des nouveau-nés	921	26	55	84	832	16	42	78
Ristmõõd sm.— Largueur frontale maxim. de la tête cm.	% %							
8	—	—	—	—	—	—	—	3,33
7	0,51	—	15,00	—	0,98	9,09	13,33	1,01
8	7,74	40,00	57,50	13,43	13,61	36,36	66,67	20,97
9	61,04	46,87	25,00	53,73	62,83	45,46	16,67	56,45
10	28,56	13,33	2,50	28,36	20,48	9,09	—	17,74
11	1,90	—	—	4,48	1,26	—	—	3,23
12	0,25	—	—	—	0,70	—	—	—
13	—	—	—	—	0,14	—	—	—
14	—	—	—	—	—	—	—	—
Teadmata— Inconnu	14,44	42,31	27,27	20,24	14,30	31,25	28,57	20,51
Keskmine— Moyenne	9,4	8,9	8,3	9,4	9,2	8,5	8,2	9,2

Võrreldes normaalsete üksikute peamõõdudega, on kaksikute ja enneaegsete mõõdud absoluutselt vähema pikkuse ja kaalu

juures loomulikult väiksemad. Suhteliselt kehapiikkusele aga on, võrreldes üksikutega, kaksikutel pea õigemõõt mõlemil sool, eriti tüdrukul, väiksem—p. 21,8% ja t. 20,4%, suurim ristmõõt aga poistel natuke suurem—17,8, tüdrukutel aga vähem—17,3, enneaegsetel, kui kunagi valnimata lootel, on suhteliselt noormaalselt sündinuid suurem pea otsemõõt—p 22,2%, t. 22,5, suurim ristmõõt p. 17,9%, t. 17,9%.

Väikseim ristmõõt, teiste sõnadega otsaesise väikseim laius, moodustab eesti vast-sündinuid täiskasvanu pea väikseimast ristmõõdust (poistel) 72,5%, mis, võrreldes Martini keskmisega 60%, osutub väga laia otsaesist, nii kui see on omane eestlastele üldse.

Vastsündinute pea ristmõõd—väike (sm).
Largueur minimale de la tête (cm).

8.	Poissid—Garçons				Tüdrukud—Filles			
	Eestlased				Estoniens			
	Üksikud	Kaksikud	Enneaegsed	Muulased (normaalsed üksikud)	Accouchement simple	Accouchement double	Nés avant terme	Autre nationalité
Vasts. arv— Nombre des nouveau-nés	921	26	55	84	832	16	42	78
Ristm. sm.— Largueur frontale minimale cm.	% %							
4	0,19	—	—	—	—	—	—	—
5	0,25	—	5,00	—	0,42	—	—	10,00
6	3,17	33,33	45,00	4,48	3,92	18,18	36,67	8,06
7	29,82	20,00	35,00	37,31	39,50	54,55	53,33	33,88
8	56,43	40,00	12,50	40,25	47,76	18,18	—	48,39
9	9,65	6,87	2,50	8,96	7,70	9,09	—	8,06
10	0,25	—	—	—	0,70	—	—	1,61
11	0,25	—	—	—	—	—	—	—
Teadmata— Inconnu	14,44	42,31	27,27	20,24	14,18	31,25	28,57	20,51
Keskmine— Moyenne	7,9	7,3	6,8	7,8	7,7	7,2	6,6	7,7

Võrreldes üksikutega, kaksikute otsaesise laius on poistel, suhteliselt pea suurimale ristmõõdule, väiksem—82,0% pro 84,0%, tüdrukutel aga suurem—84,7% pro 83,5%. Enneaegsete otsaesise laius on mõlemil sool suhteliselt väikem kui õigel ajal sündinuid: p. 81,0%, t. 80,5%. Muulaste vast-sündinute otsaesise suhteline laius on, võrreldes eestlastega, p. kitsam—83,0%, t. laiem—83,0%.

Eestlaste vast-sündinute (norm. üksikute) peamõõdud (keskmised) sm.
Dimensions de la tête (moyenne) des nouveau-nés estoniens (accouchement simple à terme).

9.	Ema päritolu Origine maternelle		Elukute Profession		Ema vanus—Âge de la mère				Mitmes laps Ordre de naissance			
	Linnas Urbaine	Maal Rurale	Töö- lised Ouv- rières	Muud Autres	Kuni 20 a. Au-des- sous de 20 a.	20—24 a.	25—29 a.	30 ja van. 30 a. et plus	1 laps 1-er enfant	2 laps 2-nd enfant	3 laps 3-me enfant	4 ja enam 4-me et plus
	Õigemõõt	11,7	11,7	11,5	11,7	11,8	11,7	11,6	11,7	11,7	11,7	11,7
Suurim ristmõõt	9,4	9,3	9,1	9,4	9,3	9,4	9,4	9,4	9,3	9,5	9,4	9,6
Väikseim ristmõõt	7,9	7,9	7,7	7,9	7,9	7,9	7,9	7,9	7,8	7,9	7,8	8,0
a) Poissid—Garçons.												
b) Tüdrukud—Filles.												
Longueur linéaire de la tête	11,4	11,5	11,4	11,5	11,4	11,4	11,5	11,5	11,4	11,5	11,5	11,7
Largueur maxim. de la tête	9,2	9,3	9,1	9,3	9,0	9,2	9,3	9,2	9,2	9,3	9,3	9,4
Largueur frontale minim.	7,7	7,8	7,7	7,7	7,6	7,7	7,8	7,7	7,7	7,7	7,7	7,9

Ema asukoha, elukutse ja vanuse ning sünnituse järjekorra suhtes peamõõtude erinevuste iseloomustuseks toome tab. 9 vaid normaalse üsikute keskmised peamõõdud.

Nii kui selgub, on peamõõdud esitatud rühmes üldiselt palju ühtlasemad, kui pikkus ja raskus. Ent siiski võib konstateerida mõningaid tähelepanuväärseid erinevusi, mis ilmsiks tulevad suhtarvudes. Linna ja maa vastsündinute peamõõtude juures võib konstateerida poistel linnas suhteliselt kehapiikkusele suuremat õige- ja ristmõõtu—22,1% ja 17,7%: 22,0% ja 17,5% kuna tüdrukutel need on võrdsed; väikseim ristmõõt suhteliselt suurele, mõlemil sool, on suurem maal: poistel 84,9%: 84,0, tüdrukutel 83,9%: 83,7%. Suuremad aga sellevastu on erinevused elukutse alal. Naistööliste lastel, nii poistel kui tüdrukutel, on õige- ja ristmõõt suhteliselt väiksem kui muude emade lastel—p. 21,9% ja 17,4%: 22,0% ja 17,7%, tüdrukutel 21,8% ja 17,4%: 21,9% ja 17,7%; väikseim

ristmõõt osutab naistööliste lastel suhteliselt hästi laiemat otsaesist—p. 84,6%: 84,0% ja t. 84,6%: 82,8%. Ema vanus-rühmades leiame suhteliselt suurimad õigemõõdud poistel esimeses (kuni 20 a.) rühmas, tüdrukutel aga kolmandas ja neljandas rühmas, ristmõõdud mõlemil sool kolmandas, millest vast siiski järeldada võiks vanemate emade lastel suuremaid päid; otsaesise laiuselt on aga esimesel kohal mõlemil sool noorte emade lapsed Analoogilises vahekorras on ka erinevused sündivuse järjekorras, kuigi ebapuhtal kujul.

Vastsündinute pea õlge ja s. ristmõõdu suhtest, s. o. pea indeksidest, annab ülevaate tab. 10. Selleks oleme paremaks ülevaateks algtabeli andmed koondanud kahe indeksüksuslisteks intervalliks ja kõrvaldanud äärmused (alla 67 p. 4 ja t. 2 juhtu ning üle 99 p. 6 ja t. 4 juhtu), kui selged sünnitusel kolba deformeerumise tagajärjed; saabusid järgmised, selgekujulised, peaaegu, täiesti ühtivad, read:

	67-68	69-70	71-72	73-74	75-76	77-78	79-80	81-82	83-84	85-86	87-88	89-90	91-92	93-94	95-96
	Arv—Chiffre														
Poisid	0	16	27	12	150	73	128	141	122	55	16	24	7	1	5
Tüdrukud	1	18	15	11	114	98	82	172	88	57	9	27	7	1	11
	% %														
Garçons	0,0	2,1	3,5	1,5	19,3	9,4	16,5	18,1	15,7	7,1	2,1	3,1	0,9	0,1	0,6
Filles	0,1	2,6	2,1	1,6	16,2	13,9	11,6	24,4	11,8	8,1	1,2	3,8	1,0	0,1	1,5

Neist selgub, et eesti vastsündinud peaindeksidelt koosnevad kahest tüübist—pika- ja lühipealistest—nii kui seda võime konstateerida Villemsi andmeil ka täiskasvanute juures. Ühtlasi esineb lühipealiste tüüp tüdrukute juures poistest palju suuremal määral: lugedes pikk- ja kesk ning lühi-või ümmarpealiste piiriks ind. 81, saame lühipealisi poissa 47,7%, tüdrukuid aga 51,9%. Tähelepanuväärt, et Villemis leidis ka täiskasvanud meestel lühipealisi (indeksiga 81 ja üle), 47,7%. (mandril 47,66% ja saartel 47,65%).

Peaindekside suhtes kahte tüüpi konstateerides, on huvitav selgitada, kuidas on peaindeks rippuv vastsündinute pikkusest. Sellele annab vastuse pikkuse ja peaindeksi korrelatsioon. Kõrvutades algtabelis (siin ruumi puudusel välja jäänud) pikkusreale vastavalt keskmised peaindeksid, võime konstateerida, et madalamad pikkusintervallid, s. o. lühemad vastsündinud, esinevad lühipealisemana, ehk teiste sõnadega: vastsündinute pikkuse kasvades langeb üldiselt peaindeks.

Blomeestriliste mõõtude kohta ennem Keskbüroo väljaandeks ilmunud artiklid:
Eesti sõdurite pikkus 1924 a., N. Kõstner, Eesti Statistika 1927 a., lhk. 431-445.

KAUBALAEVASTIK 1. I. 1928 a.
MARINE MARCHANDE au 1. I. 1928.

1.	20—100 br. reg. tn.		100 reg. tn ja üle		Kokku		1 jaan. 1927 a.	
	arv	br. reg. tn.	arv	br. reg. tn.	arv	br. reg. tn.	arv	br. reg. tn.
Aurulaevad— <i>Navires à vapeur</i>	28	1 460	39	30 838	67	32 298	63	28 468
Mootorlaevad— " " <i>moteur</i>	4	149	5	2 324	9	2 473	8	697
Mootorpurjelaev.— <i>Navires à moteur et voiles</i>	17	633	11	3 725	28	4 358	31	5 697
Purjelaevad— <i>Navires à voiles</i>	229	9 176	46	10 142	275	19 318	274	20 696
Kokku— <i>Total</i>	278	11 418	101	47 029	379	58 447	376	55 558
Praamid— <i>Chaland</i> s	20	1 295	32	5 548	52	6 843	43	5 857
Üldse— <i>Grand total</i>	298	12 713	133	52 577	431	65 290	419	61 415

1. Merilaevastik.
Flotte maritime.

Kaubalaevastiku mahu ulatus 1 jaan. 1928 a. Mercasjanduse Peavalitsuse poolt

kokku seatud registri andmeil ilma praamideta oli 58 447 br. reg. tn ning viimastega koos 65 290 br. reg. tn, kusjuures arvesse on võetud ainult laevad üle 20 br. reg. tn suured. Poole mahust ehk 32 298 br. reg. tn moodustavad aurulaevad. Järgmiseks suuremaks liigiks on purjelaevad 19 318 br. reg. tn ehk 29,5% üldmahust. Vähemarenenuks laevaliikeks, eelmistega võrreldes, osutuvad mootorlaevad, nende maht oli kõigest 2 473 br. reg. tn ehk 3,8% üldmahust, ning samuti mootorpurjelaevad, millede maht 4 358 br. reg. tn ehk 6,7%. Praamid moodustavad üldmahust 6 843 br. reg. tn ehk 10,4%. Kuna aga purjelaevade teguvõime märksa vähem auru ja mootorlaevadest ning praamidel ainult kohalik tähtsus, saame (purjelaevade mahtu parandades ning praame üldarvust välja jättes) kaubalaevastiku mahuks vähema arvu, kui eelpool toodud ja, nimelt, 65 290 br. reg. tn asemel 44 924 br. reg. tn.

1928 a. kaubalaevastiku arvusid kõrvtades eelmise aasta omadega, näeme üldmahu suurenemist 3 875 br. reg. tn — ilma praamideta arvusid võrreldes—2 889 br. reg. tn ehk 5,1% võrra. Juurekasvu andsid ainult aurulaevad, millede maht suurenes 3 830 br. reg. tn ehk 13,4% võrra, sest järgmise suurema laevaliigi—purjelaevade maht vähenes ning muutused teiste laevaliikide juures on nende vähema tähtsuse tõttu vähe ütlevad. Aurulaevade mahu absoluutne suurenemine oleks võinud veel suurem olla, sest läinud aastal osteti 6 suuremat aurulaeva mahuga kogusummas 5 624 br. reg. tn, kuid samal ajal vähenes aurulaevade arv 1 suurema (1825 br. reg. tn) aurulaeva hukkamise tõttu; vähemal määral vähenes aurulaevade maht müügi tõttu, müüdi ainult 1 aurulaev 175 br. reg. tn, peale selle lammutati vanaduse tõttu 1 a.-l.

99 br. reg. tn ning ümbermõõtmiste tõttu vähenes aurulaevade maht 20 br. reg. tn võrra, nii et kogusummas aurulaevade mahu vähenemine ulatus 2 114 br. reg. tonnini. Purjelaevade maht näitab 1928 a. võrreldes eelmisega vähene mist 1 878 br. reg. tn ehk 6,8% võrra. Vähenemine on tingitud suurel määral purjelaevade hukkamisest; hukkus 1927 a. 10 purjelaeva mahuga 2 088 br. reg. tn, müügi läbi vähenes purjelaevade maht 913 br. reg. tn võrra, müüdi väljamaale 9 vähemat purjelaeva. Vanaduse tõttu tuli purjelaevadest lammutamisele 5 tükki mahuga 310 br. reg. tn ning ühele purjelaevale 70 br. reg. tn sai mootor peale pandud, mille tõttu ta nüüd mootorpurjekate liiki kuulub. Seega vähenes purjekate maht kogusummas 1927 a. jooksul 3 881 br. reg. tn võrra, missugust kaotust aga vähendasid kodumaal juureehitatud ning väljamaalt ostetud laevad. Üldse tuli kodumaal ehitatud purjelaevu 1927 a. juure 5 tükki 233 br. reg. tn ning väljamaalt osteti 5 purjelaeva mahuga 1 185 br. reg. tn. Juure tuli veel 1927 a. purjelaevade mahu ümbermõõtmiste tõttu, varem olnud laevade registreerimise tõttu ning eelmisel aastal eksikombel registrist väljajäänud laevade juurevõtmise tõttu kogusummas 585 br. reg. tn nii, et üldine purjelaevade mahu suurenemine 1927 a. ulatus 2 003 br. reg. tn, mis aga eelpool toodud kaotust tasakaalustada ei suutnud. Mootorpurjelaevade maht vähenes samuti 1928 a. alguks 1 839 br. reg. tn ehk 23,5% võrra. Vähenemine sündis ümberehitamise tõttu mootorlaevadeks ning müügi tõttu välismaale. Nii ehitati 1927 a. jooksul ümber 2 laeva 1 134 br. reg. tn ning müüdi 5 laeva 1 003 br. reg. tn, hukkus ainult üks 27 br. reg. tn laev. Samal ajal oli ka 825 br. reg. tn juurekasv mootorpurjekate mahus, peamiselt ostu tõttu; tähtsusetama määral oli ümberehitus purjelaevadest ning uute ehitus. Mootorlaevade maht oli 1 776 br. reg. tn ehk 25,8% võrra suurem 1928 a. alguks, kui samal ajal 1927 a. Nimelt osteti 1927 a.

jooksul 2 mootorlaeva 976 br. reg. *tn* ning 2 ehitati ümber mootorpurjelaevadest mahuga 1 184 br. reg. *tn*, vähenemine samal ajal oli aga väike: ainult 361 br. reg. *tn* müügi tõttu ning ühe väikese (21 br. reg. *tn*) hukkumise tõttu.

Merilaevastiku jagunemine suuruse järgi on üksikasjalikult toodud tab. 1. Seal näeme, et 67 aurulaevast oli 39 üle 100 br. reg. *tn* suured, millede kogumahu 95,4% aurulaevade üldmahust moodustas, ülejäänud 28 aurulaeva olid päris väikiselt kaugelt alla 100 br. reg. *tn* igatiks. Meie merilaevastikus omab kõige suurem aurulaev 3398 br. reg. *tn* mahu, suuremaid laevu mahuga üle 2000 br. reg. *tn* on ainult 3 ning 1000—2000 br. reg. *tn* on 10 aurulaeva; enamuse aurulaevadest on seega mahuga 100—500 br. reg. *tn* Purjelaevade arvust on üle 3/5 kuni 50 br. reg. *tn* suurused, üks viiendik 50—100 br. reg. *tn* ning vaevalt üks viiendik laevadest üle 100 br. reg. *tn* igatiks, sealjuures on kõige suurem purjelaev 519 br. reg. *tn*, miliseid üksainus; suuremad purjelaevad on enamasti 100—250 br. reg. tonnised. Mootor- ja mootorpurjelaevade arvust on suurem osa alla ning vähem osa üle 100 br. reg. *tn*, viimaste tonnaž moodustab 88,5% kogu mootor- ja purjelaevade mahust.

Aurulaevade ehitusmaterjaliks oli teras, peale ühe vähema, mis puust. Purjelaevad on kõik puust, samuti ka mootorpurjelaevad on peaaegu kõik puust. Mootorlaevade juures esineb puu ehitusmaterjalina väikesel määral.

Laevastiku vanus % mahu järgi.

2.	Kuni 40 a.									
	Kuni 5 a	5—10	10—15	15—20	20—25	25—30	30—35	35—40	Üle 40 a.	
Aurulaevad	—	2,2	14,9	8,4	2,8	24,3	19,6	2,2	25,6	
Mootor- ja mootor- purjelaevad	7,2	67,5	11,2	5,3	—	0,5	—	—	8,3	
Purjelaevad	18,4	26,1	14,8	10,5	11,8	13,9	1,6	—	2,9	
Kokku	6,9	17,7	14,4	8,7	5,5	18,1	11,4	1,2	16,1	

Üksikasjalised andmed laevastiku vanuse kohta leiduvad tab. 1. Aurulaevade tonnaž on võrdlemisi vana. 43,5% kogu aurulaevade mahust on 25—35 a. vana ning üks neljandik üle 40 aasta; uuemad laevad on enamuses 10—20 aastased. Purjelaevade mahu vanus jaguneb 1—20 aastani; üle 30 a. on ainult 4,5%. Sealjuures on 44,5% mahust kuni 10 a. vana ning ülejäänud osa purjelaevade mahust, mis üle 10 a. vana, jaguneb enamvähem ühetaoliselt 5 aastalistesse perioodidesse. Mootor- ja mootorpurjelaevade vanus piirdub peamiselt 1—20 aastatega, sealjuures on 2/3 mahust 5—10 a. ning üle 40 a. on ainult 8,5% mahust.

Ehituskohaks on enamjaol laevastiku mahu välismaa, ainult 29,1% kogu mahust on ehitatud kodumaal. Kodumaal ehitatud laevade arv aga ulatub 60,5% kogu laevade arvust, mis näitab,

et ainult väiksemad laevad kodumaal ehitatud. Pea kõik aurulaevad on väljaspool Eestit ehitatud peale 4 vähema. Purjelaevade mahust on 78,1%, mootorpurjelaevade mahust 11% ja mootorlaevadest 45,5% kodumaal ehitatud.

Kodusadamaks on 58,8% mahust Tallinn, 18,4% Pärnu, 8,5% Käsmu ning 4,5% Narva ja Narva-Jõesuu. Teistele, nagu Haapsalu, Kuresaare, Loksa, Hiiumäe, Paldiski ja Kundale jääb kokku 9,5% mahust.

Kaubalaevastiku jõumasinate koguvõime on järgmine:

3.	Indikaator hobujõud	Effektliiv hobujõud	
	Aurulaevad	Mootor- laevad	Mootor- purjelaevad
Riik	12 486	140	—
A.-S., O.-Ü. ja kaub. ettev.	10 614	500	45
Üksikud omanikud	4 236	—	1 023
Osanikud	1 150	795	945
Kokku	28 486	1 435	2 013

Merilaevastiku omamise viisidest on kõige laialdasem—omamine osanikkudena, sel viisil omatakse 31,2% üldmahust. 27,0% üldmahust kuulub aktsiaseltsidele, 23,8% üksikutele isikutele ning 17,7% üldmahust on riigi päralt.

Mitte kõik merilaevastik pole tegev kaupade ja reisijate veo alal, osa ja nimelt 13 583 br. reg. *tn* ehk 20,8% (arvates siia hulka praamid) tegutseb abilaevadena, nagu vedur- ja pääste-laevadena, jäämurdjatena jne. Reisijate ja prahi-veo alal seega tegutseb, ning tegelikult kaubalaevastikuna lugeda tuleb, 51 707 br. reg. *tn* milledest pea kõik tegutsevad tramlaevadena. Liinilaevade maht ulatub ainult 2 790 br. reg. *tn* ehk 5,4% üldmahust.

2. Sisevete laevastik.

Jõgedel ja järvedel
Marine marchande intérieure. (Virtsjärve - Emajõe-
Peipsi-Narva veeteel)

Hikuvaid veesõiduriistu oli 1928 a. alguks 94 tükki mahuga 5 678 br. reg. *tn*, kusjuures arvesse on võetud ainult üle 20 br. reg. *tn* veesõiduriistad. Seal hulgas oli aurulaevu 21 mahuga 1 298 br. reg. *tn* üks mootorlaev 25 br. reg. *tn* ning 72 lotja 4 355 br. reg. *tn*. Aurulaevadest on üle poole kuni 50 br. reg. *tn*. Kõige suurem on 174 br. reg. *tn*, üldse on 100—200 br. reg. *tn* ainult 3 aurulaeva. Lotjadest on pooled kuni 50 br. reg. *tn* ning ülejäänud kuni 150 br. reg. *tn*, kusjuures kõige suurem ulatub 154 br. reg. *tn*.

Sisevete kaubalaevastiku vanuse kohta pole täies ulatuses andmeid, nimelt puuduvad ehitusaasta andmed 28,5% kohta kogumahust. Teadmata on enamasti lotjade vanus. Teada oleva osa aurulaevade ehitusaastateks on enamjaolt periood 1917—1908, seega on suurem osa aurulaevade mahust 10—15 a. vanad, kuni kümme

aastat vana on ainult 17,4% aurulaevade mahust ning 29,4% juures aurulaevade mahust on vanus teadmata. Vanuse õieti mõistmiseks tuleb meelestada, et aurulaevad kõik metallist ehitatud. Lotjade vanus niipalju, kui see teada, on samuti enamjaolt 10—15 aastat, kuid lotjade ehitusmaterjaliks on puu.

Meri- ja sisevete laevastiku arvud kokkuvõetult väljenduvad järgnevas tabelis:

4.	Mere laevad		Sisevete laevad		Kokku	
	Arv	Br. reg. tn.	Arv	Br. reg. tn.	Arv	Br. reg. tn.
Aurulaevad	67	32 298	21	1 298	88	33 596
Mootorlaevad	9	2 473	1	25	10	2 498
Mootorpurjelaevad	28	4 358	—	—	28	4 358
Purjelaevad	275	19 318	—	—	275	19 318
Praamid ja lodjad	52	6 849	72	4 355	124	11 198
Üldse	431	65 290	94	5 678	525	70 968

Tab. 3. Sisevete kaubalaevastik suuruse ja ehitusmaterjali järgl.
Marine marchande intérieure d'après le tonnage et le matériel de construction des navires.

	20 — 50 rgt. br.			50 — 100 rgt. br.			100 — 250 rgt. br.			Kokku—Total		
	Arv Nombre	Maht. rgt. Tonnage		Arv Nombre	Maht. rgt. Tonnage		Arv Nombre	Maht. rgt. Tonnage		Arv Nombre	Maht. rgt. Tonnage	
		br.	net.		br.	net.		br.	net.		br.	net.
Aurulaevad—Navires à vapeur sellest puu—dont de bois	12	492	157	5	389	169	4	557	251	21	1 298	572
Mootorlaevad—Navires à moteur sellest puu—dont de bois	1	25	16	—	—	—	—	—	—	1	25	16
Lodjad—Chaland sellest puu—dont de bois	34	1 083	880	28	1 958	1 642	10	1 314	1 111	72	4 355	3 633
Kokku—Total	47	1 510	1 049	33	2 297	1 810	14	1 871	1 362	94	5 678	4 221
sellest puu—dont de bois	34	1 083	880	28	1 958	1 642	10	1 314	1 111	72	4 355	3 633

Tab. 4. Sisevete kaubalaevastik laevade vanuse ja ehituskoha järgl.
Marine marchande intérieure d'après l'âge et le pays de construction des navires.

	Ehitusaasta—Année de construction										Kokku Total							
	1927—1923		1922—1918		1917—1913		1912—1908		1907 ja var.		Teadmata Inconnue		Arv- Nombre	Maht. rgt. Ton- nage				
	Arv- Nombre	Maht. rgt. Ton- nage	Arv- Nombre	Maht. rgt. Ton- nage	Arv- Nombre	Maht. rgt. Ton- nage	Arv- Nombre	Maht. rgt. Ton- nage	Arv- Nombre	Maht. rgt. Ton- nage	Arv- Nombre	Maht. rgt. Ton- nage						
Aurulaevad—Navires à vapeur Kodumaal—Construits en Estonie	—	—	1	36	28	—	—	1	47	5	—	—	1	135	33	3	218	61
Väljamaal—Construits à l'étranger	1	94	54	2	97	54	2	307	156	3	183	57	5	172	76	4	214	112
Teadmata—Inconnu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku—Total	1	94	54	3	133	77	2	307	156	4	210	62	5	172	76	6	382	147
Mootorlaevad Navires à moteur Teadmata—Inconnu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	25	16
Kokku—Total	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	25	16
Lodjad—Chaland Kodumaal—Construits en Estonie	8	374	318	2	55	50	7	538	446	13	1 021	858	4	265	214	9	602	579
Väljamaal—Construits à l'étranger	1	40	36	—	—	—	1	37	30	1	91	78	—	—	—	1	81	68
Teadmata—Inconnu	—	—	—	—	—	—	1	64	56	2	100	79	—	—	—	22	999	821
Kokku—Total	9	414	354	2	55	50	9	637	532	16	1 212	1 015	4	265	214	32	1 772	1 468
Üldse—Grand total	10	508	408	5	188	127	11	944	688	20	1 422	1 077	9	437	290	39	2 179	1 631

	Aurulaevad Navires à vapeur		Mootorjelaevad Navires à moteur		Mootorjelaevad Navires à moteur et voiles		Purjelaevad Navires à voiles		Kokku Total		Praamid Chateaux		Üldse Grand total	
	Mah. reg. tn. Tonnage	br. net.	Mah. reg. tn. Tonnage	br. net.	Mah. reg. tn. Tonnage	br. net.	Mah. reg. tn. Tonnage	br. net.	Mah. reg. tn. Tonnage	br. net.	Mah. reg. tn. Tonnage	br. net.	Mah. reg. tn. Tonnage	br. net.
50	22 075	10 844	1 814	8	2 740	1 946	98	7 085	34 814	19 891	4 110	3 380	38 424	23 271
9	6 565	3 773	469	3	397	4 001	51	4 001	11 822	7 921	435	405	12 657	8 327
3	270	129	650	1	77	358	6	358	11 759	536	2 205	2 053	2 864	2 589
3	—	—	—	2	42	1 639	21	1 639	1 861	1 390	93	93	1 681	1 390
2	2 938	1 672	—	2	56	20	51	1 488	1 917	1 454	—	—	2 010	1 607
2	—	—	—	2	604	431	11	2 053	5 595	3 875	—	—	5 595	3 875
—	—	—	—	—	—	—	7	221	173	7	—	—	221	173
—	—	—	—	—	—	—	7	357	288	10	—	—	378	290
2	382	180	—	1	21	11	9	569	485	19	—	—	504	392
1	68	29	—	2	421	320	15	500	1 892	985	—	—	1 892	985
67	32 298	16 127	2 473	9	4 858	3 106	275	19 318	58 447	37 030	6 843	5 932	65 290	42 962

A. Laevade kodusamad — Ports maritimes nationaux.

Tallinn	9	22 075	10 844	1 814	8	2 740	1 946	98	7 085	34 814	19 891	4 110	3 380	38 424	23 271
Pärnu	3	6 565	3 773	469	3	397	4 001	51	4 001	11 822	7 921	435	405	12 657	8 327
Narva ja Narva-Jõesuu	3	270	129	650	1	77	358	6	358	11 759	536	2 205	2 053	2 864	2 589
Kuressaare	—	—	—	—	2	42	1 639	21	1 639	1 861	1 390	93	93	1 681	1 390
Haapsalu	2	2 938	1 672	—	2	56	20	51	1 488	1 917	—	—	—	2 010	1 607
Kõnnu	—	—	—	—	2	604	431	11	2 053	5 595	3 875	—	—	5 595	3 875
Kunda	—	—	—	—	—	—	—	7	221	173	—	—	—	221	173
Paldiski	—	—	—	—	—	—	—	7	357	288	10	—	—	378	290
Lõhe	2	382	180	—	1	21	11	9	569	485	19	—	—	504	392
Hiiu-Kärdia	1	68	29	—	2	421	320	15	500	1 892	985	—	—	1 892	985
Üldse—Grand total	67	32 298	16 127	2 473	9	4 858	3 106	275	19 318	58 447	6 843	5 932	65 290	42 962	

B. Laevade tegevuse iseloom—Genre de navigation des navires.

13	2 668	1 500	—	3	122	—	—	—	—	2 790	1 571	—	—	—	—
18	22 917	13 201	—	5	2 824	1 500	28	19 318	16 226	48 917	34 035	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	1 523	173	—	—	—	—	—	—	—	16	18	—	—	—	—
6	3 789	1 098	—	—	—	—	—	—	—	326	326	—	—	—	—
6	1 401	153	—	1	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
67	32 298	16 127	2 473	9	2 473	1 571	28	19 318	16 226	58 447	37 030	6 843	5 932	65 290	42 962

C. Laevade omanikud — Propriétaires des navires.

18	8 786	3 848	—	2	74	—	—	—	—	8 860	3 970	2 737	2 146	11 597	5 516
14	7 314	4 032	—	—	—	—	—	5 640	4 674	15 011	10 261	611	567	15 622	10 828
31	13 161	7 027	1 209	4	1 209	791	1	78	214	14 988	8 068	2 055	2 710	17 643	10 778
4	3 037	1 720	1 300	3	1 300	758	13	1 478	13 564	19 868	15 381	540	509	20 428	15 840
67	32 298	16 127	2 473	9	2 473	1 571	28	19 318	16 226	58 447	37 030	6 843	5 932	65 290	42 962

Reisiliste ja prahiivetegevuse laevad
Navires de voyageurs et de marchandises
a) Reisiliste ja prahiivetegevuse laevad—Navires de ligne
b) Trampilaevad—Navires sans ligne définie
Abilaevad—Navires auxiliaires
a) Vedur- ja päästeilaevad—Navires remorqueurs et de sauvetage
b) Jäämurdjad—Brise-glace
c) Tuulelaev, is-telaev ja meremärkidepa-rijad—Navires aux arêtes de signal, hydrographiques etc.
Üldse—Grand total

Riik—État
Üksikud isikud—Personnes privées
Aktiühendid, osühitsused, kaubanduslikud ettevõtted—Associations, sociétés et entreprises commerciales
Laevaomanikud—Compagnons
Üldse—Grand total

	Auru-laevad <i>Navires à vapeur</i>						Mootor-laevad <i>Navires à moteur</i>						Mootor purjelaevad <i>Navires à moteur et voiles</i>							
	Maht rgt. <i>Tonnage</i>		Sellest Eestis ehitatud <i>Dont construits en Estonie</i>				Maht rgt. <i>Tonnage</i>		Sellest Eestis ehitatud <i>Dont construits en Estonie</i>				Maht rgt. <i>Tonnage</i>		Sellest Eestis ehitatud <i>Dont construits en Estonie</i>					
			Arv- Nombre	Maht rgt. <i>Tonnage</i>					Arv- Nombre	Maht rgt. <i>Tonnage</i>					Arv- Nombre	Maht rgt. <i>Tonnage</i>			Arv- Nombre	Maht rgt. <i>Tonnage</i>
	br.	net.		br.	net.	br.	net.	br.		net.	br.	net.	br.	net.		br.	net.			
Laevad— <i>Navires</i> 20-50 sellest puu— <i>dont de bois</i>	13	481	49	—	—	—	4	149	71	—	—	—	—	14	389	202	8	212	102	171
50—100	15	979	159	1	58	2	2	75	49	—	—	—	13	356	184	7	179	84	171	
sellest puu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	244	152	1	70	47	58	
100—250	11	1814	643	2	407	136	1	214	104	—	—	—	1	149	105	1	70	47	58	
sellest puu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	303	221	1	109	151	34	
250—500	11	3707	1466	1	409	27	1	317	185	—	—	—	1	199	151	1	199	151	34	
sellest puu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2289	1723	—	—	—	11	
500—1000	1	255	191	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2289	1723	—	—	—	11	
sellest puu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	289	1723	—	—	—	
1000—1500	4	2392	1036	—	—	—	3	1793	1211	2	1134	742	2	1133	805	—	—	—	1	
sellest puu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	574	425	—	—	—	
1500—2000	6	7381	4210	—	—	—	1	639	469	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
sellest puu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2000 ja üle	4	6930	4051	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
sellest puu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2000 ja üle	3	8504	4513	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
sellest puu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kokku— <i>Total</i> 20—100 sellest puu	28	1460	208	1	58	2	4	149	71	—	—	—	—	17	633	354	9	282	149	229
	—	—	—	—	—	—	2	75	49	—	—	—	—	15	505	289	8	249	131	229
Kokku üle 100 rgt. sellest puu	39	30838	15919	3	816	163	5	2324	1500	2	1134	742	11	3725	2752	1	199	151	46	
	1	255	191	—	—	—	2	873	573	—	—	—	9	3062	2299	1	199	151	46	
Üldse— <i>Grand total</i> sellest puu	67	32298	16127	4	874	165	9	2473	1571	2	1134	742	28	4358	3106	10	481	300	275	
	1	255	191	—	—	—	4	948	622	—	—	—	24	3567	2538	9	448	282	275	
Ehituskoht teadma'a <i>Lieu de construction inconnu</i> sellest puu	4	397	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	199	120	—	—	—	2	
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	

	A. Suuruse, ehitusmaterjalil nlag chituskoha järgi —					
	Arv- Nombre	Maht rgt. <i>Tonnage</i>	Arv- Nombre	Maht rgt. <i>Tonnage</i>	Arv- Nombre	Maht rgt. <i>Tonnage</i>
1927—1923	—	—	—	—	—	—
sellest puu	—	—	—	—	—	—
1922—1918	3	695	275	3	695	275
sellest puu	—	—	—	—	—	—
1917—1913	6	4635	2145	4	4896	2143
sellest puu	1	255	191	1	255	191
1912—1908	8	2715	1308	5	2578	1270
sellest puu	—	—	—	—	—	—
1907—1903	7	910	152	3	727	130
sellest puu	—	—	—	—	—	—
1902—1898	12	7862	4203	6	7541	4185
sellest puu	—	—	—	—	—	—
1897—1893	6	6831	3514	6	6224	3503
sellest puu	—	—	—	—	—	—
1892—1888	4	693	312	1	507	279
sellest puu	—	—	—	—	—	—
1887—1883	2	214	79	1	143	76
sellest puu	—	—	—	—	—	—
1882—1878	3	582	278	1	448	253
sellest puu	—	—	—	—	—	—
1877 ja varem	10	7088	3827	8	6959	3805
sellest puu	—	—	—	—	—	—
Teadmata	4	397	4	1	320	—
sellest puu	—	—	—	—	—	—
Kokku— <i>Total</i> sellest puu	67	32298	16127	39	30838	15919
	1	255	191	1	255	191

	B. Vanuse järgi —					
	Arv- Nombre	Maht rgt. <i>Tonnage</i>	Arv- Nombre	Maht rgt. <i>Tonnage</i>	Arv- Nombre	Maht rgt. <i>Tonnage</i>
1927—1923	—	—	—	—	—	—
sellest puu	—	—	—	—	—	—
1922—1918	3	695	275	3	695	275
sellest puu	—	—	—	—	—	—
1917—1913	6	4635	2145	4	4896	2143
sellest puu	1	255	191	1	255	191
1912—1908	8	2715	1308	5	2578	1270
sellest puu	—	—	—	—	—	—
1907—1903	7	910	152	3	727	130
sellest puu	—	—	—	—	—	—
1902—1898	12	7862	4203	6	7541	4185
sellest puu	—	—	—	—	—	—
1897—1893	6	6831	3514	6	6224	3503
sellest puu	—	—	—	—	—	—
1892—1888	4	693	312	1	507	279
sellest puu	—	—	—	—	—	—
1887—1883	2	214	79	1	143	76
sellest puu	—	—	—	—	—	—
1882—1878	3	582	278	1	448	253
sellest puu	—	—	—	—	—	—
1877 ja varem	10	7088	3827	8	6959	3805
sellest puu	—	—	—	—	—	—
Teadmata	4	397	4	1	320	—
sellest puu	—	—	—	—	—	—
Kokku— <i>Total</i> sellest puu	67	32298	16127	39	30838	15919
	1	255	191	1	255	191

MARINE MARCHANDE (au 1 janvier de 1928).

Purjelaevad Navires à voiles					Kokku—Total					Praadid—Chalands					Üldse—Grand total							
Maht rgt.		Sellest Eestis ehitatud Dont construits en Estonie			Arv—Nombre	Maht rgt.		Sellest Eestis ehitatud Dont construits en Estonie			Arv—Nombre	Maht rgt.		Sellest Eestis ehitatud Dont construits en Estonie			Arv—Nombre	Maht rgt.		Sellest Eestis ehitatud Dont construits en Estonie		
Tonnage		Arv Nombre	Maht rgt. Tonnage			Arv Nombre	Tonnage		Arv Nombre	Maht rgt. Tonnage		Arv Nombre	Tonnage		Arv Nombre	Maht rgt. Tonnage		Arv Nombre	Tonnage		Arv Nombre	Maht rgt. Tonnage
br.	net.		br.	net.	br.		net.	br.		net.	br.		net.	br.		net.	br.		net.	br.		net.

Répartition d'après le tonnage, le matériel et le pays de construction.

5 171	4 135	155	4 665	3 726	202	6 190	4 457	163	4 877	3 828	5	178	77	1	24	24	207	6 368	4 534	164	4 901	3 852
5 171	4 135	155	4 665	3 720	186	5 009	4 368	162	4 814	3 810	1	21	24	1	24	24	187	6 026	4 392	163	4 868	3 834
4 005	3 388	43	2 954	2 477	70	5 223	3 699	45	3 082	2 526	15	1 117	874	2	169	157	91	6 345	4 573	47	3 251	2 683
4 005	3 388	43	2 914	2 472	60	4 151	3 493	44	3 024	2 524	2	169	157	2	169	157	62	4 323	3 650	46	3 193	2 681
5 035	5 076	26	4 542	3 872	48	8 286	6 044	29	5 149	4 159	29	4 383	3 884	9	1 221	1 152	77	12 669	9 928	58	6 369	5 311
5 955	5 076	26	4 542	3 872	36	6 368	5 331	27	4 741	4 023	11	1 461	1 361	9	1 221	1 152	47	7 929	6 692	33	5 982	5 175
3 668	3 199	9	2 914	2 567	30	9 981	6 573	10	3 353	2 534	3	1 165	1 097	—	—	—	33	11 146	7 670	10	3 353	2 594
3 668	3 199	9	2 914	2 567	19	6 212	5 113	9	2 944	2 567	—	—	—	—	—	—	19	6 212	5 113	9	2 944	2 567
519	428	—	—	—	10	5 837	3 480	2	1 134	742	—	—	—	—	—	—	10	5 837	3 480	2	1 134	742
519	428	—	—	—	3	1 752	1 322	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1 752	1 322	—	—	—
—	—	—	—	—	6	7 381	4 210	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	7 381	4 210	—	—	—
—	—	—	—	—	4	6 930	4 054	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	6 930	4 054	—	—	—
—	—	—	—	—	9	8 564	4 513	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	8 564	4 513	—	—	—
9 176	7 523	198	7 019	6 203	278	11 418	8 156	208	7 959	6 354	20	1 295	951	3	193	181	298	12 713	9 107	211	8 152	6 535
9 176	7 523	198	7 019	6 203	246	9 758	7 861	206	7 868	6 334	3	193	181	3	193	181	249	9 949	8 042	209	8 061	6 515
10 142	8 703	35	7 486	6 439	101	47 029	28 874	41	9 635	7 495	32	5 548	4 961	9	1 221	1 152	133	52 577	33 855	50	10 856	8 647
10 142	8 703	35	7 486	6 439	58	14 332	11 766	36	7 685	6 590	11	1 461	1 361	9	1 221	1 152	69	15 793	13 127	45	8 906	7 742
19 318	16 226	233	15 105	12 642	379	58 447	37 030	249	17 594	13 849	52	6 843	5 932	12	1 414	1 333	431	65 290	42 962	261	19 068	15 182
19 318	16 226	233	15 105	12 642	304	24 088	19 627	242	15 553	12 924	14	1 654	1 542	12	1 414	1 333	318	25 742	21 169	254	16 967	14 257
81	70	—	—	—	8	677	194	—	—	—	35	4 216	3 484	—	—	—	48	4 998	3 678	—	—	—
81	70	—	—	—	2	81	70	—	—	—	1	138	130	—	—	—	3	219	200	—	—	—

D'après l'âge.

Sel. üle 100 rgt. Dont plus de				Sel. üle 100 rgt. Dont plus de				Sel. üle 100 rgt. Dont plus de				Sel. üle 100 rgt. Dont plus de										
3 561	3 004	8	1 814	1 596	57	4 053	3 311	9	2 643	1 747	4	602	569	4	602	569	61	4 655	3 880	19	2 645	2 316
3 561	3 004	8	1 814	1 596	56	4 020	3 293	9	2 043	1 747	4	602	569	4	602	569	60	4 622	3 862	13	2 645	2 316
5 041	4 289	14	3 272	2 803	71	10 946	7 788	28	8 495	6 300	6	712	676	5	619	583	77	11 058	8 464	33	9 114	6 883
5 041	4 289	14	3 272	2 803	66	8 517	6 771	23	6 666	5 283	6	712	676	5	619	583	76	9 229	7 447	28	7 285	5 866
2 866	2 857	4	697	593	74	8 437	5 009	9	5 952	3 121	1	24	24	—	—	—	75	8 461	5 039	9	5 952	3 121
2 866	2 857	4	697	598	67	3 281	2 633	5	952	789	1	24	24	—	—	—	68	3 805	2 677	5	952	789
2 027	1 687	2	404	340	52	5 105	3 209	8	3 299	1 783	1	70	47	—	—	—	53	5 175	3 256	8	3 299	1 795
2 027	1 687	2	404	340	43	2 073	1 716	2	404	340	—	—	—	—	—	—	43	2 073	1 716	2	404	340
2 283	1 942	6	1 420	1 245	41	3 199	2 094	9	2 147	1 375	1	407	389	1	407	388	42	3 606	2 482	10	2 554	1 763
2 283	1 942	6	1 420	1 245	34	2 283	1 942	6	1 420	7 245	—	—	—	—	—	—	34	2 283	1 942	6	1 420	1 245
2 689	2 290	9	2 007	1 715	37	10 583	6 507	15	9 548	5 900	1	482	437	1	462	437	38	11 045	6 944	16	10 010	6 337
2 689	2 290	9	2 007	1 715	25	2 721	2 304	9	2 007	1 715	—	—	—	—	—	—	25	2 721	2 304	9	2 007	1 715
304	261	—	—	—	16	6 635	3 775	6	6 224	3 503	—	—	—	—	—	—	16	6 635	3 775	6	6 224	3 503
304	261	—	—	—	8	304	261	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	304	261	—	—	—
—	—	—	—	—	4	693	342	1	507	279	—	—	—	—	—	—	4	693	342	1	507	279
—	—	—	—	—	2	214	79	1	143	76	—	—	—	—	—	—	2	214	79	1	143	76
196	150	1	196	150	4	778	428	2	644	403	—	—	—	—	—	—	4	778	428	2	644	403
196	150	1	196	150	1	196	150	1	196	150	—	—	—	—	—	—	1	196	150	1	196	150
133	114	1	133	114	12	7 248	3 941	9	7 092	3 919	2	274	243	2	274	243	14	7 522	4 184	11	7 366	4 162
133	114	1	133	114	1	113	114	1	133	114	—	—	—	—	—	—	1	102	79	2	235	193
218	182	1	169	142	9	1 156	547	4	985	456	36	4 292	3 548	19	3 184	2 761	45	5 448	4 095	23	4 119	3 217
218	182	1	169	142	3	560	423	2	511	383	2	214	194	1	138	130	5	774	617	3	649	513
19 318	16 226	46	10 142	8 703	379	58 447	37 030	101	47 029	28 874	52	6 843	5 932	32	5 548	4 961	431	65 290	42 962	133	52 577	33 855
19 318	16 226	46	10 142	8 703	304	24 088	19 627	58	14 332	11 766	14	1 654	1 542	11	1 461	1 361	318	25 742	21 169	69	15 793	13 127

LAEVASÕIT NING KAUPADE JA REISIJATE VEDU SISEVEETEDEL 1927 a.

MOUVEMENT de la NAVIGATION et TRANSPORT des MARCHANDISES et des VOYAGEURS par VOIES NAVIGABLES INTERIEURES en 1927.

1927 a. algas laevasõit Peipsi-Emajõe-Virjärve-Väikse-Emajõe veeteedel harukordselt vara, nimelt juba märtsi kuust peale; eelmistel aastatel oli algus alles mais. Märtsis oli aga laevasõit vähemaulatusline, aprillis suurenes ta jõudsasti ning võttis mais juba laevasõidu elavamate kuude ulatuse. Elavamaks ajaks laevasõidu suhtes siseveeteel tuleb 1927 a. lugeda aega maist oktoobrini. Eelmisel aastal oli see periood lühem, keskes juunist oktoobrini. Üldse

tuleb laevasõidu kestvuse kohta 1927 a. võrreldes 1926 a. tähendada, et ta 1927 a. varem algas ning varem ka lõppes kui 1926 a.; nimelt, oli 1927 a. detsembri kuul juba laevasõit hoopis lõppenud, kuna 1926 a. ka detsembris veel liikumine jätkus ning 1927 a. novembris oli ta palju väiksem, kui samal ajal 1926 a.

Suuremateks sadamateks siseveeteel on Tartu, Võõbsu ja Mustvee, millede läbikäik reisijate ja kaupade veo alal suurim teistest.

Laevasõit Tartu, Võõbsu ja Mustvee sadamates.

	Tartu				Võõbsu				Mustvee			
	Laevade		Veetud		Laevade		Veetud		Laevade		Veetud	
	Arv	Maht	Kaupu	Reisijaid	Arv	Maht	Kaupu	Reisijaid	Arv	Maht	Kaupu	Reisijaid
		net.				ton.				arv		
1927 a.	5 513	147 441	54 617	89 517	548	17 036	4 158	5 158	453	22 776	6 644	3 464
1926 "	6 081	153 936	63 072	102 741	432	16 298	3 431	7 660	474	20 346	4 252	3 136
1925 "	6 959	205 278	76 257	100 645	484	18 661	4 150	6 825	446	21 049	4 610	3 375
1924 "	6 468	239 452	82 730	93 790	588	27 239	4 210	8 323	621	37 854	2 063	3 702
1923 "	7 108	248 599	84 931	113 222	694	30 025	6 187	8 014	498	28 785	2 689	4 304

1927 a. ulatus Tartu sadamast veeteel sisse- ja väljaveetud kaupade hulk 54 617 tonnini ning reisijate arv—89 517 inimese peale. Neist arvudest jäävad kaugele taha Võõbsu ja Mustvee sadamate läbikäigud. Kaupade läbikäigu Tartu sadamas moodustab peaausjalikult (90%) sissevedu. See on seletatav sellega, et Tartu kui suurem tarvitaja ehitusmaterjali ning toiduainete alal, neid veeteel sisse veab, ühtlasi koondub aga Tartusse veeteel kaupu, raudteel edasisaatmiseks. Kaupade väljavedu Tartust on märksa vähem, kuna välja veetakse ainult mitmesugustesse vähematasse sadamatesse—seega vähema arvu tarvitajale—igasuguseid tarbeaineid. Eelmise aastaga võrreldes on 1927 a. kaupade läbikäik Tartu sadamas 8 455 tonni ehk 13,4% võrra vähenenud. Üldse näib 1923 a. alates Tartu sadama läbikäik järjest vähenevat ning iga aastaga ikka suuremas ulatuses.

Reisijate liikumise poolest on Tartu sadam eriti elav. Tartust läbikäinud reisijate arv on ainult 6,7 tuhande inimese võrra vähem, kui kõrgis merisadamates rannasõidus liikunud reisijate üldarv. Ka reisijate läbikäik on samuti nagu kaubavedugi 1927 a., võrreldes 1926 a., vähenenud ning tunduvalt, nimelt 13 224 inimese ehk 14,7% võrra.

Võõbsu sadama tegevus on kaugelt vähem, kui Tartu. Kaupade läbikäik ulatub Võõbsus ainult 4 158 tonni ning reisijate läbikäik—5 158

inimese peale. Esimene on 13 korda, teine 17 korda vähem, kui Tartus. Kaupade läbikäigus moodustab suurema arvu väljavedu, nimelt 63,4%, kuna sisseveole jääb 36,6%. Eelmise aastaga võrreldes, on kaubavedu suurenenud 727 tonni ehk 21,1% võrra. Reisijate arv 1927 a. on Võõbsus märksa väiksem, kui eelmisel aastal: 5 158 inimest 7 660 inimese vastu, mis 32,6% võrra vähenemist tähendab. Sissetulnud ja väljaläinud reisijate arvud olid 1927 a. peaaegu võrdsed.

Mustvee sadama läbikäik on samuti tugevasti vähem, kui Tartu oma, kuid kaupade veo alal veidi suurem Võõbsust, taha jäädes viimastest aga reisijate liikumise suhtes. Kaupade vedu ulatus Mustvees 6 644 tonnini, mille peaausjalikult väljavedu moodustas. Sisse veeti kaupu väga tähtsuseta arvul, ainult 11,7% läbikäigust. 1927 a. läbikäik on eelmisest aastast 2 392 tonni ehk 56,2% võrra suurem. Reisijate arv Mustvee sadamas ulatub 3 464 inimesele, mis eelmise aastaga võrreldes ainult vähest muutust näitab. Üldse püsib reisijate arv Mustvee sadamas juba 1924 a. peale väheste muutustega kolmetuhande ümber.

Peale nimetatud sadamate olid 1927 a. elavamateks rannakohtadeks, kaubaveo ning criti reisijate läbikäigu poolest, Vasknarva, Kallaste, Mehikoorma ning Piirisaare. Nende tegevuse üle annab ülevaate tab. 2.

Tab. 1. Laevade läbikäik Tartu, Mustvee ja Võõbsu sadamals 1927 a.
Navigation des ports intérieurs de Tartu, Mustvee et Võõbsu 1927.

	Tartu sadam Port de Tartu				Mustvee sadam Port de Mustvee				Võõbsu sadam Port de Võõbsu			
	Maht rgt. Tonnage		Veetud kaup tonni- des—Marchandises transp. (tonnes)	Reisijate arv Nombre des voya- geurs	Maht rgt. Tonnage		Veetud kaup tonni- des—Marchandises transp. (tonnes)	Reisijate arv Nombre des voya- geurs	Maht rgt. Tonnage		Veetud kaup tonni- des—Marchandises transp. (tonnes)	Reisijate arv Nombre des voya- geurs
	br.	net.			br.	net.			br.	net.		
Sissetulud — Entrées.												
MÄRTS—MARS	51	1828	1095	159	936	—	—	—	—	—	—	—
Sellest: Reisijate ja kaubaveo aurikud	48	1674	981	21	936	—	—	—	—	—	—	—
Dont: Navires à vapeur de voyageurs et de marchandises	2	113	92	138	—	—	—	—	—	—	—	—
Lodjad ja praamid — Radeaux et chalands	2	113	92	138	—	—	—	—	—	—	—	—
APRILL—AVRIL	223	8208	5223	3005	4803	4	533	266	20	59	8	801
Sellest: Reisijate ja kaubaveo aurikud	131	5393	3146	86	4803	4	533	266	20	59	5	593
Lodjad ja praamid	62	2382	1920	2922	—	—	—	—	—	—	2	167
MAI—MAI	402	16258	10590	8553	5517	28	2005	1080	92	177	21	1743
Sellest: Reisijate ja kaubaveo aurikud	170	7744	4407	164	5517	17	1099	899	92	177	14	1610
Lodjad ja praamid	185	6900	5680	8419	—	9	264	183	—	—	5	91
JUUNI—JUN	460	18766	12416	9226	7505	36	3027	1679	65	494	27	2399
Sellest: Reisijate ja kaubaveo aurikud	194	8844	4974	233	7505	19	2249	1147	60	494	18	2069
Lodjad ja praamid	196	8951	6920	8993	—	14	532	415	5	—	7	144
JUULI—JUILLET	438	18865	12258	8430	7311	38	2973	1671	83	331	45	2378
Sellest: Reisijate ja kaubaveo aurikud	191	8850	4882	495	7311	18	1968	1013	83	331	18	2070
Lodjad ja praamid	180	8121	6703	7035	—	12	559	439	—	—	25	271
AUGUST—AOÛT	402	17011	11259	7930	8127	37	3237	1846	143	377	65	3015
Sellest: Reisijate ja kaubaveo aurikud	190	8743	4979	368	8127	19	2389	1153	143	377	18	2088
Lodjad ja praamid	157	7071	5835	7546	—	14	754	625	—	—	37	780
SEPTEMBER—SEPTEMBRE	353	15339	10090	6245	5466	33	3462	1979	140	371	51	2237
Sellest: Reisijate ja kaubaveo aurikud	183	8443	4821	280	5466	18	2687	1383	133	119	37	1575
Lodjad ja praamid	162	6115	5068	5959	—	13	703	568	—	—	30	412
OKTOOBER—OCTOBRE	305	12033	7715	4486	4024	41	3927	2337	113	248	50	1874
Sellest: Reisijate ja kaubaveo aurikud	150	7499	4215	448	4024	18	2678	1302	113	248	13	1495
Lodjad ja praamid	131	4085	3378	4022	—	19	1120	989	—	—	33	322
NOVEMBER—NOVEMBRE	96	4959	3139	1590	1253	10	1146	572	126	131	7	595
Sellest: Reisijate ja kaubaveo aurikud	43	2876	1558	164	1253	8	1064	536	126	131	6	574
Lodjad ja praamid	39	1737	1444	1422	—	1	46	22	—	—	—	—
Kokku—Total	2760	113267	73784	49657	44942	227	20310	11430	782	2188	274	15042
Reisijate ja kaubaveo aurikud—Navires à vapeur de voyageurs et de marchandises	1300	60066	33963	2259	44942	121	15217	7689	750	2188	107	12215
Veduraurikud—Remorqueurs	339	8094	2622	—	—	24	1115	498	—	—	28	690
Kaubaveo mootorpurjekad—Navires à voiles marchands	27	276	159	42	—	—	—	—	—	—	—	—
Lodjad ja praamid—Radeaux et chalands	1094	44831	37040	47356	—	82	3978	3243	26	—	139	2137
Üldse—Grand total	2760	113267	73784	49657	44942	227	20310	11430	782	2188	274	15042
Väljaläinud — Sorties.												
MÄRTS—MARS	60	2149	1320	43	981	—	—	—	—	—	—	—
Sellest: Reisijate ja kaubaveo aurikud	52	1622	1069	27	981	—	—	—	—	—	—	—
Dont: Navires à vapeur de voyageurs et de marchandises	6	271	219	16	—	—	—	—	—	—	—	—
Lodjad ja praamid — Radeaux et chalands	6	271	219	16	—	—	—	—	—	—	—	—
APRILL—AVRIL	249	9367	6055	227	4781	4	533	266	66	7	686	413
Sellest: Reisijate ja kaubaveo aurikud	133	5613	3250	199	4781	4	533	266	66	4	478	253
Lodjad ja praamid	81	3161	2614	28	—	—	—	—	—	—	2	167
MAI—MAI	411	16953	10947	691	8723	28	2005	1080	356	154	21	1743
Sellest: Reisijate ja kaubaveo aurikud	169	7726	4379	468	8723	17	1099	899	28	154	14	1610
Lodjad ja praamid	169	7224	5910	219	—	9	264	185	378	—	5	91
JUUNI—JUN	454	18796	12356	700	7695	33	2709	1462	422	252	26	2399
Sellest: Reisijate ja kaubaveo aurikud	193	8764	4926	337	7695	18	2112	1079	150	252	18	2060
Lodjad ja praamid	192	8475	6900	363	—	12	351	266	272	—	6	144
JUULI—JUILLET	429	18131	11834	854	7988	39	3107	1748	1211	163	46	2493
Sellest: Reisijate ja kaubaveo aurikud	190	8805	4863	379	7988	19	2102	1090	438	163	19	2185
Lodjad ja praamid	175	7791	6425	475	—	12	559	439	773	—	25	271
AUGUST—AOÛT	410	18060	11721	810	7181	39	3266	1920	1202	247	63	2583
Sellest: Reisijate ja kaubaveo aurikud	191	8624	4921	487	7181	19	2339	1153	320	247	18	2088
Lodjad ja praamid	163	8160	6332	308	—	16	783	699	873	—	35	598
SEPTEMBER—SEPTEMBRE	382	15091	9835	637	5153	32	3381	1917	866	220	53	2314
Sellest: Reisijate ja kaubaveo aurikud	131	8428	4811	437	5153	18	2687	1383	136	220	15	1725
Lodjad ja praamid	163	5928	4862	192	—	12	622	506	680	—	32	489
OKTOOBER—OCTOBRE	285	11087	6937	642	3791	39	3500	2213	1544	124	50	1874
Sellest: Reisijate ja kaubaveo aurikud	150	7440	4138	409	3791	18	2681	1293	249	124	13	1495
Lodjad ja praamid	116	3220	2632	214	—	17	990	874	1295	—	33	322
NOVEMBER—NOVEMBRE	70	4136	2552	356	1282	12	1326	740	261	50	8	650
Sellest: Reisijate ja kaubaveo aurikud	41	2844	1556	293	1282	8	1064	536	70	50	6	574
Lodjad ja praamid	22	1108	935	55	—	3	226	190	191	—	1	55
Kokku—Total	2753	113770	73657	4960	44575	226	20127	11346	5862	1276	274	15042
Reisijate ja kaubaveo aurikud—Navires à vapeur de voyageurs et de marchandises	1300	60066	33963	2036	44575	121	15217	7689	1410	1270	107	12215
Veduraurikud—Remorqueurs	339	8094	2622	—	—	24	1115	498	—	—	28	690
Kaubaveo mootorpurjekad—Navires à voiles marchands	27	272	163	54	—	—	—	—	—	—	—	—
Lodjad ja praamid—Radeaux et chalands	1087	45338	36909	1870	—	81	3795	3159	4412	—	139	2137
Üldse—Grand total	2753	113770	73657	4960	44575	226	20127	11346	5862	1276	274	15042

väga ligidase tööpäevaga—tööpäeva pikkuse mõttes—töötavad veel murdude ja kaevanduste, mineraalide ümbertöötamise ning toidu-, maitseainete ja jookide tööstuse töölised. Neis kolmes tööstusharus on tööpäev ligi 8,7 tundi pikk (aasta keskmine). Mainitud neljas tööstusharus, kus töölisel võrdlemisi pikk tööpäev, töötas 1927 a. I poolaasta andmeil ligi 40% suurtööstuses tegevate meestöölise üldarvust.

Loomulikult, neis tööstusharudes on ühtlasi palju ületunnitöö tegijaid. Nii, 1927 a. murdudes ja kaevandusis tegid ületunde I poolaastal 32,7%, II poolaastal 54,4%, keemiatööstuses vastavalt 58,1% ja 65,6%, puutööstuses 56,0% ja 55,5% ning toiduainete tööstuses 57,8% ja 76,8%.

Üldse oli 1927 a. suurtööstuses meestöölisi ümmarguselt 50%, kelle tööpäeva pikkus ulatas keskmiselt üle 8,5 tunni.

Tööpäeva pikkus oli naistöölisel suurtööstuses mitmes tööstusharus keskmiselt alla 8 tunni. Nimelt, teiste tööstusharudega võrreldes, lühikese tööpäevaga esinevad puhastustööstus (aasta keskmine 7,64 tundi—miinimum), keemiatööstus (7,98 tundi) ja tekstiiltööstus (7,96 tundi). Tekstiiltööstus on üks tähtsamaist naistöölise tööaladest suurtööstuses. Neile juure arvates veel kahes eelmises nimetatud tööstusharus töötavaid töölisi, saame päevas keskmiselt alla 8 tunni töötanud ligi 54% suurtööstuse naistöölise üldarvust.

Maksimaalse keskmise tööpäeva pikkuse annavad toidu- ja maitseainete tööstuse, resp. tubaka- ja kompvektivabrikute töölised, kus, teatavasti, töötavad peamiselt naised. Naiste tööpäev oli ses ettevõtete rühmas ligi 8,5 tundi pikk, aasta esimesel poolel koguni üle selle. Tunduvalt üle 8 tunni ulatas naiste tööpäev suurtööstuses, veel mineraalide ümbertöötamise (8,4 tundi) puu- (8,3 t.), ehitustööstuses (8,4 t.) ning elektri- ja gaasijaamades (8,3 t.). Need tööstusharud esinevad, loomulikult, ka suhteliselt kõrgete ületunnitöö tegijate arvudega, nagu seda võib näha tab. 2.

Kuigi kesktööstuse kohta antud andmeil tööpäeva pikkus tõelisest tasapinnast arvatavasti veidi madalam, ei kao sellega tööstusharude järgi tööpäeva pikkuse võrdluse võimalus. Siin näeme, et tööpäeva pikkus, nagu suurtööstuseski, tööstusharude järgi on tublisti muutuv.

Maksimaalne tööpäeva pikkus oli meestel puutööstuses—8,78 tundi (aasta keskmine). See tööstusharu esineb ka kõrge ületunnitöö tegijate töölise % -ga. Neid oli 1927 a. I poolaastal 63,1% ja II poolaastal 47,1% selle tööstusharu töölise üldarvust. Nüisama oli kõrge ses tööstusharus tehtud ületundide arvu %—I poolaastal 15%, II poolaastal 10,9%. Peale selle võrdlemisi pika tööpäevaga esinevad veel mineraalide

ümbertöötamine, resp. telliskivitehased (8,42 t.—aasta keskmine) naha- (8,53 t.), tekstiil- (8,41 t.), paberi- (8,51 t.), kehakatte- ja pudukaupade tööstus (8,39 t.) ning ehitustööstus (8,35 t.).

Kesktööstuses maksimaalse tööpäeva pikkuse annab naistele samuti puutööstus—(8,48 t.). Sellele võrdlemisi ligidane oli tööpäeva pikkus veel tekstiiltööstuses (8,37 t), mis üks tähtsaim naiste tööala ka kesktööstuses. Teisis tööstusharudes, kus naiste töö on suhteliselt laialdaselt tarvitatav, nimelt, toidu-, maitseainete ja jookide tööstuses ning kehakattetööstuses on tööpäeva pikkus ligidane üldkeskmisele (8,15 t.).

5. Keskmine tööpäeva. Ühe aasta andmeist on pikkus poolaastate vähe, et võiksime teha järgi.

Durée moyenne de la journée du travail d'après les semestres. tüsist aasta kestel kindlakujulisi järeldusi. Pikema aja kohta toome suurtööstuse töölise olemasolevad tööaja andmed.

Keskmine tööpäeva pikkus poolaastate järgi 1924—27 a. *Durée moyenne de la journée du travail d'après les semestres en 1924—27.*

4.	Poolaastad Semestres		Keskmine aastas Moyenne pour an
	I	II	
Suurtööstus—Grandes entreprises (plus de 20 travailleurs)			
1927	8,28	8,35	8,31
1926	8,37		
1925	8,38	8,40	8,39
1924	8,41	8,20	8,35
Kesktööstus - Entreprises moyennes (de 5—19 travailleurs)			
1927	8,22	8,28	8,25

Siit näeme, et normaaloludes tööpäeva pikkus on aasta esimesel poolel veidi lühem, kui aasta teisel poolel. Tööpäev oli aasta teisel poolel pikem 1925 ja 1927 a., arvatavasti samuti ka 1926 a. Sama tendentsi osutavad ka kesktööstuse andmed.

Lühema tööpäeva 1924 a. teisel poolel tingisid erakorralised tööstuslikule tegevusele halvavalt mõjuvad olud. Kiire marga kursi langus, erakorralised abinõud väliskaubanduse reguleerimisel jne. sundisid ettevõtjaid asuma äraootavale seisukohale. Tööd vähendati paljus ettevõtteis; hakati tegema vähem ületunnitööd. Nii, ületunde oli 1924 a. esimesel poolel keskmiselt 6,4%, aasta teisel poolel aga 6,2% normaal töötundide arvust. Normaaloludes vahekord oleks pidanud olema vastupidine.

Kui vaadelda tööpäeva pikkuse muutumist aasta vältel tööstusharude järgi, siis näeme, et see seadusepärarus ei avaldu mitte järjekindlalt kõigis tööstusharudes. Tellimiste tähtajalisest täitmisest ja turu konjunktuurist näivad tingitud olevat vastupidised nähtused. Seda võime tähele panna mõneski tähtsamas tööstusharus, näiteks, metalli-, keemia-, tekstiiltööstuses jne. (v. tab. 2).

Tööaeg tööstlil suur- ja kesktööstuses 1927.
 Durée du travail des ouvriers dans les entreprises industrielles grandes et moyennes en 1927.

2.

	Ettevõtte arv	Keskmine tööstliliste arv kelle kohta teatud käivad		Üleannitööd teinud tööstliliste arv %	Keskmine tööpäeva pikkus (tundides)		Üleannitööd arv % normaaltööandude arvust	Normaal-tööaja plüüs	Normaal-tööandude arvust	Moyenne du nombre des ouvriers, concen- nant lesquels on dispose des données	% du nombre d'ouvriers ayant fourni des heu- res du travail supplém- entaires	Durée moy- enne de la journée du travail		
		Total			En semaines de travail ordinaire	% des heures supplé- mentaires aux heures normales								
		Total	En semaines de travail ordinaire									% des heures supplé- mentaires aux heures normales		
1927 a. I poolaasta—1927, I semestre. 1927 a. II poolaasta—1927, II semestre.														
a) MEHED—HOMMES.														
1. Suurtööstus—Grandes entreprises (plus de 20 travailleurs).														
I. Murrud ja kaevandused	17	2 308	32,7	8,60	7,78	23,8	17	1 676	54,4	8,76	7,81	12,1		
II. Mineraalide ümbertöötamine	19	1 261	42,0	8,34	7,67	12,0	18	1 234	47,3	8,46	7,75	9,2		
III. Metallitööstus	40	3 321	45,5	8,58	7,90	10,1	39	2 993	42,0	8,36	7,80	7,3		
IV. Keemiatööstus	13	327	53,1	8,83	7,90	11,7	13	275	65,6	8,70	7,80	11,6		
V. Nahatööstus	9	230	46,5	8,46	7,95	6,4	11	292	47,3	8,49	7,85	5,2		
VI. Tekstiilitööstus	26	2 327	35,2	8,78	7,65	14,8	27	2 192	43,5	8,41	7,56	11,2		
VII. Puutööstus	56	2 979	56,0	8,61	7,66	12,4	57	2 719	55,5	8,78	7,69	14,1		
VIII. Paberitööstus	11	1 540	51,8	8,38	7,54	11,1	12	1 523	47,2	8,56	7,25	7,9		
IX. Polügraafiatööstus	18	604	51,2	8,17	7,61	7,4	17	620	50,7	8,23	7,76	6,1		
X. Toidu-, maitseainete- ja jookide tööstus	37	692	57,6	8,68	7,81	11,3	37	713	76,8	8,69	7,84	10,8		
XI. Kehakatte- ja pudukaupade tööstus	9	254	11,5	8,05	7,95	1,3	7	270	27,7	8,29	7,93	4,5		
XII. Ehitustööstus	11	850	12,1	8,20	7,90	3,8	17	814	38,6	8,60	7,76	10,8		
XIII. Elektrijaamad ning gaasi- ja veevarustus	7	339	54,8	8,60	7,78	10,8	7	354	64,0	8,55	7,70	11,2		
XIV. Puhastustööstus	3	42	2,4	8,09	7,86	2,9	4	7	71,4	8,38	7,80	6,1		
Keskmine	278	16 074	43,2	8,40	7,71	9,0	283	15 632	49,1	8,53	7,67	10,1		
Sellest: { ettevõtted 50 ja üle töötajaga	120	12 970	43,4	8,39	7,69	9,1	130	12 624	49,6	8,54	7,65	10,3		
{ ettevõtted 20—49 töötajaga	158	3 104	42,5	8,40	7,78	8,6	153	3 058	46,3	8,43	7,77	9,2		
2. Kesktööstus—Entreprises moyennes (de 5—10 travailleurs).														
I. Murrud ja kaevandused	18	109	25,3	8,17	7,97	2,5	23	201	17,1	8,66	7,89	9,8		
II. Mineraalide ümbertöötamine	18	477	22,5	8,16	7,90	3,9	58	527	30,2	8,40	7,80	7,7		
III. Metallitööstus	22	121	32,6	7,66	7,14	7,3	23	130	41,7	8,44	7,78	9,3		
IV. Keemiatööstus	15	84	38,8	8,54	7,85	8,7	14	79	42,2	8,51	7,89	7,9		
V. Nahatööstus	52	274	30,3	8,44	7,94	6,3	51	233	24,9	8,37	7,87	5,3		
VI. Tekstiilitööstus	81	754	63,1	8,91	7,75	15,0	73	505	47,1	8,66	7,81	10,9		
VII. Puutööstus	15	45	39,5	8,44	7,89	6,9	18	62	48,2	8,58	7,65	12,2		
VIII. Paberitööstus	42	257	39,6	8,08	7,75	4,2	41	251	23,5	7,98	7,75	3,0		
IX. Polügraafiatööstus	157	691	17,3	8,34	7,88	5,8	137	570	14,2	8,22	7,79	5,5		
X. Toidu-, maitseainete- ja jookide tööstus	29	70	47,3	8,59	7,99	6,8	37	102	18,9	8,24	7,93	3,9		
XI. Kehakatte- ja pudukaupade tööstus	7	61	37,6	8,42	7,69	9,5	13	132	33,9	8,27	7,83	5,7		
XII. Ehitustööstus	7	52	48,9	7,97	7,63	4,6	6	51	43,6	8,13	7,80	4,8		
XIII. Elektrijaamad ning gaasi- ja veevarustus	5	2	—	7,91	7,91	—	5	—	—	7,90	7,96	—		
XIV. Puhastustööstus	5	2	—	7,91	7,91	—	5	—	—	7,90	7,96	—		
Keskmine	503	2 997	36,9	8,25	7,71	7,0	497	2 852	29,7	8,35	7,73	7,1		
b) NAISED—FEMMES.														
1. Suurtööstus—Grandes entreprises (plus de 20 travailleurs).														
I. Industries extractives	17	781	25,8	7,92	7,45	6,9	17	559	51,4	8,25	7,72	6,0		
II. Industrie minière	19	321	42,6	8,26	7,74	6,7	18	323	50,4	8,49	7,69	10,3		
III. des métaux	40	141	27,5	8,14	7,74	5,1	39	201	31,1	8,18	7,73	5,8		
IV. chimique	13	495	20,6	8,08	7,33	2,9	13	456	23,0	7,90	7,69	2,8		
V. des cuirs et peaux	9	46	34,3	8,11	7,90	2,6	11	80	36,0	8,16	7,85	4,0		
VI. textile	26	5 677	10,9	7,98	7,05	4,0	27	4 567	16,2	7,95	7,59	4,7		
VII. du bois	58	1 404	38,3	8,24	7,79	6,8	57	1 411	43,7	8,40	7,76	6,8		
VIII. du papier	11	389	45,8	8,03	7,41	8,9	12	377	42,5	8,02	7,54	6,5		
IX. polygraphique	18	280	49,6	7,86	7,39	6,4	17	291	49,9	8,40	7,84	7,1		
X. de l'alimentation et des boissons etc	37	967	40,9	8,55	7,85	9,0	37	891	55,9	8,43	7,81	7,6		
XI. Confection de vêtements et fab. de mercerie	9	483	15,0	8,03	7,80	3,0	7	557	30,9	8,28	7,76	6,8		
XII. Constructions	11	246	8,4	8,03	7,96	0,8	17	103	31,5	8,69	7,71	12,7		
XIII. Usines électriques et à gaz d'éclairage et distribution d'eau	7	13	34,6	8,50	7,91	7,6	7	15	35,9	8,15	7,77	4,9		
XIV. Industrie du nettoyage	3	141	14,8	7,59	7,52	1,0	4	139	19,5	7,69	7,63	0,6		
Moyenne	278	11 384	21,6	8,06	7,63	4,8	233	9 970	30,5	8,09	7,66	5,7		
Dont: { les entreprises, ayant plus de 50 travail.	120	10 004	21,5	8,03	7,68	4,9	130	8 434	29,6	8,09	7,65	5,7		
{ les entreprises, ayant 20—49 travailleurs.	158	1 380	22,8	8,05	7,72	4,2	153	1 536	35,1	8,11	7,70	5,2		
2. Kesktööstus—Entreprises moyennes (de 5—10 travailleurs).														
I. Murrud ja kaevandused	18	40	12,7	8,02	7,93	1,1	23	94	25,4	8,22	7,93	3,3		
II. Mineraalide ümbertöötamine	18	89	9,5	8,13	7,86	3,5	58	81	24,1	8,18	7,78	5,7		
III. Metallitööstus	22	75	17,9	8,05	7,86	2,5	23	91	23,6	8,10	7,90	2,5		
IV. Keemiatööstus	15	29	15,6	8,12	7,91	2,3	14	22	12,2	8,05	7,97	1,0		
V. Nahatööstus	52	144	37,7	8,55	7,90	5,7	51	160	32,9	8,39	7,88	6,5		
VI. Tekstiilitööstus	81	109	60,4	8,59	7,85	9,4	79	149	37,5	8,36	7,91	5,7		
VII. Puutööstus	15	98	18,4	7,98	7,91	1,0	16	116	28,8	8,08	7,79	4,0		
VIII. Paberitööstus	42	154	29,8	7,94	7,72	1,5	41	157	20,2	7,92	7,72	2,6		
IX. Polügraafiatööstus	157	269	33,3	8,22	7,83	5,0	137	318	81,4	8,13	7,80	4,2		
X. Toidu-, maitseainete- ja jookide tööstus	29	190	24,3	8,17	7,99	3,5	37	232	3,9	8,13	7,84	3,7		
XI. Kehakatte- ja pudukaupade tööstus	7	4	—	8,82	8,00	11,5	13	4	—	7,89	7,89	—		
XII. Ehitustööstus	7	1	—	8,00	8,00	—	6	—	—	—	—	—		
XIII. Elektrijaamad ning gaasi- ja veevarustus	5	44	12,5	8,14	7,98	2,1	5	38	4,8	8,02	7,95	0,8		
XIV. Puhastustööstus	5	44	12,5	8,14	7,98	2,1	5	38	4,8	8,02	7,95	0,8		
Keskmine	503	1 226	29,3	8,16	7,85	3,9	497	1 512	24,4	8,14	7,82	4,0		

1) Väljaarvatud piiritusvabrikud—Exclusive distilleries.

Pikema tööpäeva teisel poolaastal tingivad nähtavasti suvisesooni tööd,—turba- ja telliskivitööstus, suvikuudel intensiivsemalt töötav põlevkivitööstus jne.

Neil tööaladel tööpäev on mees- ja naistöölisil aasta teisel poolel tunduvalt pikem, kui aasta esimesel poolel. Peale selle, tööliste arvu järgi intensiivsem tegevus, langeb suuremalt osalt aasta teisele poolele. Tegevate isikute arv on aasta teisel poolel suurem.

6. Keskmine tööpäeva pikkus väiketööstuses.

Durée moyenne de la journée du travail dans les petites entreprises (moins de 5 travailleurs).

Tööaja andmeid toome väiketööstuse kohta esmakordselt. Need käivad ainult ühe kuu kohta ja neid peame võtma väärtuselt eeltoodud reservatsioonidega.

Keskmine tööpäeva pikkus töölisil väiketööstuses juulis 1927.
Durée moyenne de la journée du travail des ouvriers dans les petites entreprises (moins de 5 travailleurs) en juillet 1927.

5.	Tööliste arv, kelle kohta andmed käivad <i>Nombre des ouvriers concernés lesquels on dispose des données</i>	Keskmine tööpäeva pikkus <i>Durée moyenne du travail (heures)</i>
II. Mineraalide ümbertöötamine	125	8,92
III. Metallitööstus	391	8,16
V. Nahatööstus	52	8,17
VI. Tekstiilitööstus	112	7,80
VII. Puutööstus	204	8,21
IX. Poligrafiatööstus	56	7,96
X. Toidu-, jookide ja maitseainete ts.	962	8,19
XI. Kehakatte- ja pudukaup. ts.	391	8,21
XIV. Puhastustööstus	56	8,02
Muud — <i>Autres</i>	93	7,90
Kokku—Total	2 442	8,19

Juuli tööaja andmed pole väiketööstuse kohta arvatavasti täiesti tüübilised. On kaudseid andmeid oletuseks, et tööpäev on väiketööstuses—arvatud välja mineraalide ümbertöötamine, resp. savitööstus—muul ajal veidi pikem. Kahtlemata, väiketööstuse tööliste kõrvaline tegevus suvikuudel peale tööstustöö aianuduses ja põllumajanduses, mis neile harutihti kõrvaliseks sissetuleku allikaks, vähendab tööpäeva pikkust tööstusliku tegevuse alal. Suve lõppedes neil ei jää, loomulikult, midagi üle peale oma alalise peatööala ja kogu tööaeg tegutatakse tööstuse alal.

Tööpäeva pikkus on väiketööstuses tööstusharude järgi veel rohkem kõikuv, kui suur- ja kesktööstuses. Nii, mõnes rühmas tööpäev on ligi 8 tundi, mõnes rühmas kuni 9 tundi pikk. Maksimaalse tööpäeva pikkuse annab mineraalide ümbertöötamine. Juuli on selle tööala jaoks ilmastiku poolest eriti soodne ja seda asjaolu püütakse täielikult ära kasutada. Eriti pikk on tööpäev töölisil toidu-, jookide- ja maitseainete tööstuses, maal asuvalisil piimameiereides. Ses rühmas tegid ületunnitööd 25% tööliste üldarvust. Neist tegid tööd 8—9 tundi päevas 3,5%, 9—10 tundi 13,2% ja üle 10 tunni üle 7%.

Väiketööstuse tööaja andmed on veel eriti läbitöötatud õpilaste ja väljaõppinud tööliste kohta. Õpilaste küsimusel on väiketööstuses suur tähtsus. Nende % on väiketööstuses tegevate üldarvust eriti suur.

Ümmarguselt üks viiendik õpilasist teeb väiketööstuses ületunnitööd. Sealjuures tööd tegid 8—9 tundi- 5,6%, 9—10 t- 9,3% ja üle 10 tunni ligi 3% õpilaste üldarvust.

Kaubalaevastiku kohta enim Keskbüroo väljaandeks ilmunud artiklid ja väljaanded:

Kaubalaevastik 1. I. 1927 a., J. Oisman, Eesti Statistika 1927 a., lhk. 404—405.

Eriväljaanne: Eesti sadamad, veeteed, kaubalaevastik ja laevasõit 1923 ja 1924 a. seeria Eesti majandus, v. II. 1925 a.

Laevasõidu ning kaupade ja reisijate veo kohta siseveeteedel enim Keskbüroo väljaandeks ilmunud artiklid:

Laevasõit ning kaupade ja reisijate vedu siseveeteedel, J. Oisman, Eesti Statistika 1927 a., lhk. 409—411.

Tööpäeva pikkuse kohta enim Keskbüroo väljaandeks ilmunud artiklid:

Tööolud 1922-27 a., R. Sõrmus, Eesti Statistika 1927 a., lhk. 138-140.

Töötingimused suurtööstuses 1925 a., esimesel poolel, Eesti Statistika, Nr. 41, lhk. 42-46, 1925.

Tab. 2. Väljavedu juulis 1928 a. — Exportation en juillet 1928.

Kokkuvõtetid on tehud lähendamata arvude järgi. Arvud alla 0,1 on margitud 0,0*. Les totaux sont établis d'après les chiffres non abrégés. Les chiffres moins de 0,1 sont indiqués par „0,0*“

	A. Toonnides — En tonnes.											Kokku Total	%	Sellest—Dont			
	Belgia Belgique	Inglise-Angla-terre	Leedu Litaue	Läti Lettonie	N.S.V.L. U.R.S.S.	Prantsuse-France	Rootsi-Suède	Saksamaa-Allemagne	Soome-Finlande	Taanid-Danemark	Uhisriigid-Aut. riigis Ühisriikide riigis				Muud riigid-Aut. riigis	Norma-Norvege	Poola-Pologne
1. Tera- ja jahvatatud vill, kartul, loomatoit	—	1572	—	—	90	—	1340	90	303	—	—	—	—	—	1828	2,6	33 445
2. Toiduained—karjasaadused	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2 421	3,4	9 887
3. Kala ja kalakaup	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	104	0,2	1 049
4. Muud toidu- ja maiusained, piiritus ja joogid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30	—	546
5. Elustoonad ja hinnad (arv. rahavärts)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2 816	—	6 204
6. Naht, nahkkaup ja muud loomasaadused	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	140	0,2	1 047
7. Seemned ja elustoonad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50	0,1	207
8. Puum- ja puutööstussaadused	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50	—	306
9. Faber, paberkaup ja trükitöö	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	46 834	65,6	135 935
10. Puuvill, lina ja muud tekstiilid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5 191	7,3	31 465
11. Tekstiilitööstussaadused	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	0,1	4 984
12. Metallid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	360	0,5	2 815
13. Metallkaup	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31	—	4 887
14. Põllutööstusained ja riistad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	—	1 301
15. Muud töö- ja jõumasin, transportabimõud	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	33
16. Instrumendid, aparatuurid, leskeriistad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	130	0,2	885
17. Kiviisul, kook, põlevkivi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,4	—	316
18. Ohid, rasvad, valguid ja nende saadused	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12 466	17,7	58 417
19. Ohid, rasvad, valguid ja nende saadused	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	248	0,4	2 157
20. Keemiaained, värvid, apseegikaup	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19	—	200
21. Keemiaained, värvid, apseegikaup, ja m. eesp. nim. kaup	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	175	0,2	1 036
22. Kunstikaup, muusikar, ja m. eesp. nim. kaup	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,2	—	422
Kokku—Total	954	30 707	465	2 213	1 775	596	1 906	2 009	10 903	141	1 561	2 060	110	71	70 657	100	287 693
1/1—31/VII 1928	4 859	31 809	2 113	12 246	12 082	3 190	29 785	18 546	47 827	1 925	7 907	9 413	3 022	630	175	0,2	1 036
Juuni—Juun 1928	335	10 323	30 707	1 827	1 228	454	3 979	7 467	15 729	395	1 536	2 065	939	74	70 657	100	287 693

	B. Kroonides — Ekr.—couronne d'Estonie, égale 100/20,38 gramme de l'or pur (100 marks antérieurs).											Kokku—Total	%	Sellest—Dont			
	Belgia Belgique	Inglise-Angla-terre	Leedu Litaue	Läti Lettonie	N.S.V.L. U.R.S.S.	Prantsuse-France	Rootsi-Suède	Saksamaa-Allemagne	Soome-Finlande	Taanid-Danemark	Uhisriigid-Aut. riigis Ühisriikide riigis				Muud riigid-Aut. riigis	Norma-Norvege	Poola-Pologne
1. Céréales, pommes de terre, fourrage	—	4 104	113	—	25 000	—	170 542	100 200	31 881	—	—	—	—	—	243 628	1,7	524 445
2. Denrées alimentaires d'origine animale	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6 650	5,0	12 760
3. Poissons et leurs produits	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8 620	2,3	16 008
4. A. prod. anim., alcool et boissons	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 000	0,3	832 159
5. Animaux vivants et oiseaux	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	370 045	2,6	637 253
6. Peaux, cuirs, poils, cheveux et cuir. mat. anim.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	471 065	3,3	301 230
7. Semences et plantes	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6 000	—	83 205
8. Bois et ouvrages en bois	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8 428	8 908	12 475 043
9. Papiers et imprimés	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3 839	1 039	7 616 947
10. Coton, lin et autres matières filamenteuses	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8 657	20 149	2 616 589
11. Produits de l'industrie textile	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 000	0,2	6 589 808
12. Métaux bruts et travaillés en partie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 000	0,2	10 346 951
13. Autres ouvrages en métaux	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	48 150	0,1	671 756
14. Machines et outillage agricoles	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19 000	0,2	102 772
15. Machines et outillage agricoles	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3 684	—	28 888
16. Instruments, appareils, armes à feu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	112 548	0,8	589 901
17. Pierres, terres, poteries, verres etc.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2 060	—	22 871
18. Combust. minéraux (charbons, schiste comb.)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	243 627	1,8	130 109
19. Huiles, graisses, résines et leurs produits	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27 021	0,2	222 243
20. Engrais chimiques, teintures, drogues	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 520	—	21 180
21. Produits chimiques, teintures, drogues	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	107 120	0,8	648 127
22. Ouvrag. d'art, mat. de musique et autr. artiel.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2 785	—	38 610
Kokku—Total	138 771	565 032	7 412	417 921	426 880	126 880	460 908	2 619 067	719 574	372 969	359 562	413 157	122 055	22 894	143 026	100	707 389
1/1—31/VII 1928	1 018	4 018	51,8	0,3	4,6	0,9	3,2	18,3	5,1	2,6	2,5	2,8	0,9	0,2	1 000	—	1 036
Juuni—Juun 1928	3 074	681	419	836	2 522	2 908	376 081	3 727	488	3 169	289	750	106	4 814	186	2 785	47 942
	151 471	797 324	6 551	1 566	92 959	505 343	598 631	2 000 964	775 464	293 551	407 464	634 065	242 072	56 144	143 435	100	707 389

1) Sellest—Dont: 1) Bulgaaria (Bulgarie) 1 tn. — 12 280 kr. 2) Rumeenia (Roumanie) 1 tn. — 16 038 kr. 3) Kreeka (Grèce) 58 tn. — 10 038 kr. 4) Lõuna-Aafrika (Tougo-Afrique) 1 516 tn. — 121 167 kr. 5) Lõuna-Saavia (Jougoestree) 2 tn. — 19 800 kr. 6) Kreeka

Tab. 3. Tähtsamate ainete sisse- ja väljavedu juulis 1928 a.
Importation et exportation des principaux articles en juillet 1928.

Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	<i>Ekr—couronne d'Estonie, égale 100/248 gramme de l'or pur (100 marks antérieurs)</i>	1000 kg	kr	Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	<i>Ekr—couronne d'Estonie, égale 100/248 gramme de l'or pur (100 marks antérieurs)</i>	1000 kg	kr
1		2	3	4		5	6
SISSEVEDU							
I. Tera- ja jahvat. vili, kartul, loomat.							
1	Rukis	7 647,2	1 757 509	300	Tselluloos mürg	—	—
	Set.: Ühisriigid	4 147,7	895 550	302	Puupapp värvimata	56,8	12 474
	Kaanada	2 890,3	611 349		Set.: Soome	58,3	12 366
2	Nisu	680,0	146 530	318	Paberossipaber	3,4	8 906
	Set.: Ühisriigid	1 530,2	457 548	322	Kirjutus- ja trükipaber	24,6	7 095
3	Oder	249,2	56 819		Set.: Rootsi	21,0	4 415
4	Kaer	422,1	79 780		Set.: Soome	2,7	2 083
6	Mals	—	—	323	Tapetid ja bordilürid	12,3	10 023
7	Muu teravill ern.	—	—	333	Raamatud ja ajakirjad võõra- keelsed	1,2	3 627
8	Herned	37,8	14 255				
12	Nisujahu	570,2	176 751	X. Puuvill, lina ja murud kiudained			
	Set.: Inglise	242,2	75 089	355	Puuvill toores	413,8	885 767
	Ühisriigid	169,7	52 600		Set.: Ühisriigid	316,9	633 864
	Kaanada	149,6	46 361		Egiptus	96,9	281 903
17	Manna	33,1	10 579	339	Kanep	44,0	40 214
	Set.: Rootsi	23,0	7 356		Set.: Saksa	20,6	19 584
	Saksa	10,1	3 223		India	14,1	11 954
20	Herkulo ehk kaeratangud	20,6	7 855	341	Dzhuut	98,1	44 635
24	Kliid igasugused (loomatoit)	249,5	36 426	343	Vill värvimata	29,6	136 686
	Set.: Saksa	219,5	36 426		Set.: Inglise	13,7	65 000
25	Ölkoogid	—	—		Saksa	9,2	41 535
29	Muu loomatoit ern.	—	—	XI. Tekstiiltööstussaadused			
III. Kala ja kalakaup							
53	Heeringad	2 194,6	565 429	350—352	Puuvillaniit ja -lõng	18,9	91 913
		2 179,9	563 715	354—363	Puuvillariie	21,0	165 988
IV. Muud toidu- ja maitseained, piirvili ja joogid							
87—96	Puuvili ja marjad kuivatatud	40,6	81 839		Set.: Saksa	7,1	50 977
131	Riis	412,9	111 491	370	Inglise	7,2	61 793
	Set.: India	399,3	107 958		Tshehoslov.	2,0	17 763
133	Kohv toores, ubades	9,4	17 916	370	Sukad, sokid	1,6	29 107
136, 139	Kakao ubades ja pulbris	17,3	19 727		Muu kujutud töö ern.	0,1	2 968
140	Tee igasugune	4,6	15 408	392	Kõled ja nõõrid	13,8	13 430
141—142	Suhkur peenike ja rafinaad	2 113,9	546 019	393	Kaiaõõrgud	0,7	5 860
	Set.: Poola	1 094,2	303 086	395—396	Villane lõng	17,5	155 044
	Tshehoslov.	736,9	204 391	397—399	Villane riie kangais	13,7	231 147
152	Tubak lehtedes, kasvudes	53,3	85 477		Set.: Prantsuse	6,3	111 850
	Set.: Tshehoslov.	21,1	29 480	407—408	Saksa	3,2	49 782
	Prantsuse	9,1	13 659		Inglise	1,7	34 105
	Ühisriigid	9,5	13 357	409—412	Siid- ja kunstsiidniit ja -lõng	1,2	10 707
156—166	Viinad ja veinid	1,9	3 022	426—428	Siidriie	0,3	25 178
179	Margariin	1,7	1 440	429	Viltriie ja sellest kaup	0,4	3 536
	Set.: Soome	0,9	790	431	Vahariie ja sellest kaup	2,1	8 126
	Hollandi	0,8	659		Linoleum	0,6	7 860
183	Sool	1 675,8	39 191	441—446	Set.: Läti	6,6	7 860
184-b	Kopra	—	—		Valmisriided igast materj. peale siidi	0,4	4 907
				449—453	Peakatted igasugused	0,1	1 999
VI. Nahk, nahkkaup ja murud loomasaadused							
193	Loomanahad kuivalt soolatud	11,3	29 753	XII. Metallid			
	Set.: India	7,4	19 250	455	Malm toores	148,4	11 910
	Hiina	3,9	10 503	458—460	Latt-, sordi- ja vormraud igasug.	930,0	109 180
194	Loomanahad märjalt soolatud	61,4	131 669		Set.: Saksa	383,6	40 485
	Set.: Argentiina	38,5	82 670		Belgia	439,4	49 789
	Uruguay	11,3	25 363	461—463	Lehtraud ja raudplekk	904,9	265 339
196—198, 200	Tõõletatud peenesord. nahad	2,7	60 582		Set.: Inglise	722,4	221 227
201	Suured parknahad	3,3	42 077		Saksa	121,5	25 967
213—223	Karusnahad	5,8	361 387	464—467-a	Teras	67,8	16 847
					Set.: Saksa	47,3	12 730
VII. Seemned ja elustaimed							
238	Linaseemned	134,3	43 820		Inglise	10,4	2 094
239	Ristikelnaseemned	1,0	1 800	409—471	Vask	7,9	11 674
243	Päevaliliseemned	191,9	39 561		Set.: Saksa	4,4	6 728
					Rootsi	3,5	4 850
VIII. Puu- ja puutööstussaadused							
275—279	Tisleri- ja treialitõõ	1156,9	154 912	477—478	Inglitina	2,6	11 490
280—283	Aami- ja puusepatõõ	113,0	36 703	XIII. Metallkaup			
IX. Paber, paberkaup ja trükiteõõ							
296	Paberimass kuiv	1 353,1	273 879	489—490	Rauast ja terasest taotud, pressit. ja valatud kaup ern.	61,5	29 650
297	Paberimass mürg	75,1	8 770	491	Raudaurukatlad ja ern. katel- sepatõõ	37,3	19 444
299	Tselluloos kuiv	980,0	124 800	492	Raud- ja terastorud ja nende ühendusjaod	42,4	13 288
		78,7	17 309	493	Treitud, poleeritud, lihvitud raud- ja teraskaup igasugune	63,2	65 084
				494	Raudplekk-kaup ern. lhtne	40,1	48 392
				497	Raud- ja terastraat Ø 1—5 mm	77,1	14 716
				507	Raudtraanaelad ja -needid	21,0	10 485
				508	Raud- ja terastraatkaup ern.	45,9	40 794
				509—511	Noakaup igasugune	2,6	12 870

Tab. 3. Tähtsamate ainete sisse- ja väljavedu juulis 1928 a. (järg).
 Importation et exportation des principaux articles en juillet 1928 (suite).

Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Ekr.—couronne d'Estonie égale 100/248 gramme de l'or pur (100 marks antérieurs)	1000 kg	kr	Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Ekr.—couronne d'Estonie, égale 100/248 gramme de l'or pur (100 marks antérieurs)	1000 kg	kr	
1		2	3	4		5	6	
SISSEVEDU								
517	Vikatid	0,2	354	XIX. Õlid, rasvad, vaigud ja nende saadused				
519	Ern. käsitööriistad	12,7	23 198	731	Kivisöelõrv	213,9	27 811	
521	Vasktorud	1,9	3 400	739	Nafta toores	218,8	19 696	
522	Vasktraat isoleer. Ø 0,5—12,5 mm	21,8	23 263		Sel.: N.S.V.L.	91,5	8 235	
523—527	Vaskkaup igasugune	8,3	38 618	740	Poola	60,0	5 400	
536	Alumiiniumkaup ern.	1,5	6 752		Petrooleum	401,6	48 189	
XIV. Põllutöömashinad ja riistad					Sel.: Ühisriigid	177,8	21 386	
517—548	Viljapeksugarnituurid jõumashinaga ja ilma	54,5	64 930		N.S.V.L.	123,8	14 853	
551	Traktorid	0,8	1 200		Saksa	100,0	12 000	
554	Põllutöömashinate osad	49,7	27 927	742	Benslin	689,1	144 714	
XV. Muud töö- ja jõumashinad, transportabimõud					Sel.: N.S.V.L.	342,6	71 954	
555	Aurumashinad, lokomotiivid	—	—		Ühisriigid	155,0	32 550	
560	Plahvatusjõumashinad	5,2	10 220		Saksa	96,5	20 280	
562-a	Separatuurid ja m. piimandusmasinad	8,1	25 195	740	Määrdeõli ern.	278,4	87 924	
570	Õmblus- ja pilutusmasinad ja nende osad	9,9	32 410		Sel.: Saksa	80,8	24 087	
565, 561	Igasugused tööstusmasinad ja abimõud rauast, malmist terasest	103,8	149 623		Poola	65,5	20 962	
566, 566-a	Mashinate ja aparatuuride osad	196,7	227 602		Ühisriigid	64,8	20 739	
573—577	Veesõiduriistad	(2tk) 7,96 gr. t	2 540		Paraffin	16,2	5 766	
578—580-a	Sõiduaudot	33 tk.	108 172		Kampol	11,5	4 245	
585	Jalgrattad	1 569 tk.	131 284		Sel.: Ühisriigid	8,2	3 285	
595	El.-dünamod, -mootorid, transformaatordid	4,7	11 683	751	761	Kookosõli	1,4	1 117
602	El.-lambid metalliidiiga	0,6	14 197		Sel.: Saksa	0,9	649	
607—608	El.-juhed isoleeritud	19,5	33 109		Läti	0,5	468	
609	El.-ja telef.-kaablid metallipantsiriga	22,5	19 501	770	Loomarasv tehniliseks tarbeks	13,1	8 900	
610	Telegr., telef.-, raadioaparatuurid, -tarbeasjad, -osad	0,3	6 296	787, 792—	Pelmest kummist asjad ühend.	16,5	104 871	
XVI. Instrum., aparaad. ja lasker.					793	kdudainetega	5,8	27 938
617	Arstiriistad, -aparaadid ja -tarbeasjad	0,2	2 808	790	Kummist jalanõud	1,9	6 552	
621—627	Kellad	1,6	12 728		Sel.: Poola	1,2	7 158	
641—643-b	Laskerlistad	0,3	3 820		Läti	1,3	5 040	
XVII. Kivid, mullad ja nende saad.					794	Prantsuse	0,3	1 455
644	Vabrik. ja ehit. tarvitatav savil	12,5	345	XX. Väetisained				
661	Tulekinquad kivid ja tahvid (shamottikivid)	419,6	32 907	798	Toomassakk jahvatatud	916,5	37 603	
700—702	Fajanskaup	26,7	21 111	802	Superfosfaat	4 498,0	225 684	
703—706	Portselankaup	14,1	19 513		Sel.: Rootsi	3 689,3	184 204	
707—725	Tahvelkilaas ja klaaskaup	63,4	76 591	803	Kaallisool	908,5	75 911	
XVIII. Kivisüsi, koks, põlevkivi					804	Tshilliisalpeeter	41,5	7 290
726	Kivisüsi	9 804,7	163 928	808	Väävelhapu ammoniaak	—	—	
VÄLJAVEDU								
I. Tera- ja jahvatatud vilj, kartul, loomatoit				IV. Muud toidu- ja maitseained, piiritus ja joogid				
22	Kartul toores	1 822,6	243 623	811	Väävelhapu alumiinium	123,3	10 832	
II. Toiduained—karjasaadused				864	Kaustiksoodu puhastamata	187,2	45 474	
30	Sealiha värsked ja soolatud	0,9	780	866	Pesusooda	51,0	6 822	
30-a	Pekon	126,1	186 686	873	Sõchape (vedel)	0,5	3 452	
	Sel.: Inglise	126,1	186 686	890	Väävel toores, tihikes	—	—	
31	Sealiha suitsut. (singid, küijed)	3,8	5 965	977	Valmistatud arstirohud	0,4	9 828	
32	Loomaliha	102,3	81 802	970—985	Lõhna- ja kosmeetikaained	0,3	6 632	
	Sel.: Soome	99,3	70 402	986—998	Mineraalvärvid	250,5	45 007	
34	Lambaliha	16,8	18 440	1003	Aniilinvärvid	4,6	14 793	
	Sel.: Rootsi	12,9	14 147	1031	Parkimisekstraktid	59,6	29 130	
38	Sea- ja loomarasv sulatatud	—	—	1040	Saapamääre	4,4	7 327	
42-a	Kohupiim	—	—	XXII. Kunstkaup, muusikariistad ja muu eespool nimetatamata kaup				
43	Või	1 931,0	5 503 288	1048—1053	Muusikariistad	28,0	177 270	
	Sel.: Inglise	1 321,3	3 765 508	1054	Kirjutusmaterjal ern.	6,6	46 045	
	Saksa	596,5	1 699 940	XXI. Keemiaain., värv., apteegikaup				
45	Munad	3 579 400 tk.	289 932	864	Kaustiksoodu puhastamata	187,2	45 474	
III. Kala ja kalakaup				866	Pesusooda	51,0	6 822	
47—49	Värsked kalad	161,7	219 705	873	Sõchape (vedel)	0,5	3 452	
57—59	Kalakaonservid	0,3	323	890	Väävel toores, tihikes	—	—	
				977	Valmistatud arstirohud	0,4	9 828	
				970—985	Lõhna- ja kosmeetikaained	0,3	6 632	
				986—998	Mineraalvärvid	250,5	45 007	
				1003	Aniilinvärvid	4,6	14 793	
				1031	Parkimisekstraktid	59,6	29 130	
				1040	Saapamääre	4,4	7 327	
				V. Elusloomad (arv)				
				185	Hobused (arv)	11	6 000	
				186	Veised (välja arvatud vasikad) (arv)	2 730	308 920	
				189, 190	Sead, põrsad (arv)	—	—	
				VI. Nahk, nahkkaup ja muud loomasaadused				
				108	Loomanahad kuivalt soolatud	32,8	163 317	
					Sel.: Saksa	24,2	121 090	
					Ühisriigid	3,5	18 925	
				194	Loomanahad märjalt soolatud	31,4	89 153	
					Sel.: Saksa	15,1	45 417	
					Ühisriigid	5,3	16 458	

Tab. 3. Tähtsamate ainete sisse- ja väljavedu juulis 1928 a. (järg).
Importation et exportation des principaux articles en juillet 1928 (suite).

Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Ekr—couronne d'Estonie égale 100/248 gramme de l'or pur (100 marks antérieurs)	1000 kg	kr	Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Ekr—couronne d'Estonie, égale 100/248 gramme de l'or pur (100 marks antérieurs)	1000 kg	kr
1		2		4		5	6
VÄLJAVEDU							
201	Suured parknahad Sel.: Inglise	39,2 36,6	157 735 146 428	XI. Tekstiiltootussaadused		360,1	1 348 584
213-223	Karusnahad	0,7	18 450	350-352	Puuvillaniit ja -lõng Sel.: Saksa	68,0 51,4	274 432 210 116
227	Jõhvid	1,7	7 966		Läti	15,4	60 016
235	Sooted	11,2	18 273	354-368	Puuvillariie Sel.: Läti	160,3 58,9	734 561 258 166
VII. Seemned ja elustaimed		50,0	6 000		Taanil Norra	58,4 21,5	256 740 96 436
238	Linaseemned	—	—	382	Pakkimis- ja kotiriiet Sel.: Taanil Inglise	73,7 47,4 17,4	110 445 72 345 20 230
VIII. Puu- ja puutööstussaadused		46 334,2	3 809 633	387	Purjeriie Sel.: Taanil Saksa	16,1 8,3 8,3	49 100 25 375 10 100
247-251	Palgid, prussid, pakud, latid	7 501 kj. 15 854 kj.	8 251 16 800	397-399	Villane riie Sel.: Lõuna Sinaavia	10,5 1,8	124 111 19 810
253	Liprid	8 671,25 st.	1 831 341		Läti	1,5	19 500
258-256	Lauad ja plaangud Sel.: Inglise	11 704,89 st. 2 269,22 st.	2 471 437 478 835		Rumeenia	1,2	13 868
	Hollandi	2 269,22 st.	478 835		Bulgaaria	1,2	12 280
257	Propsid Sel.: Inglise	838 590 kj. 767 181 kj.	825 350 755 950		Ungari	0,8	10 575
	Hollandi	71 429 kj.	69 400	XII. Metallid			
259	Krohvimispeered	15,51 st.	4 653	456	Vanaraud	1 028,4	48 150
270	Vineer Sel.: Inglise	913,4 829,2	245 930 224 100		Saksa	1 017,0	42 870
	Saksa	50,7	12 900	408	Inglise	635,2	24 570
271	Vineerist tootpõhjad Sel.: Inglise	291,3 150,3	103 600 85 200		Vanavask	350,6	17 300
	Saksa	81,7	41 700		Sel.: Taanil Rootsi	6,9 3,6 3,3	3 400 1 750 1 700
272	Tikutraat	69,7	18 808	XVII. Kivid, muulad ja nende saad.			
275-a	Uksed	—	—	649	Tsement Sel.: Läti	12 468,1	248 627
275-b	Mööblid Sel.: Inglise	39,7 35,4	22 970 19 900		Soome	2 574,1	99 875
IX. Faber, paberkaup ja trükkilöö		5 190,9	1 092 522	650-a	Kips	1 195,7	49 391
205	Kaltsud igasugus. (peale villaste)	38,0	8 004	659	Telliskivid vaapamata Sel.: Soome	928,5 623,1 8 212,8 8 212,8	36 024 18 500 114 158 114 158
315	Pakkimis-paber	235,7	69 242	XIX. Õlid, rasvad, vaigud ja nende saadused			
318	Rotatsioon-paber	1 158,1	284 432	764	Värnit	247,8	27 021
322	Kirjutus- ja trükk-paber	870,3	210 694	XXI. Keemiaain., värv., apteegikaup			
X. Puuvill, lina ja muud kiudained		51,1	20 149	924	Kaseiin	174,6	107 120
337	Lina	—	—	1026	Tuletkud Sel.: Ühisriigilid Inglise	20,2 147,7 114,1 33,6	18 020 79 750 65 500 14 250
338	Takud	—	—				

Tab. 4. Väliskaubandus juulis 1928 a. (tollamette järgl). — *Commerce extérieur en juillet 1928 (par les bureaux de douane).*

	Tallinna	Valga	Pärnu	Narva	Loksa	Haapsalu	Kuresaare	Kunda	Paldiski	Kokku Tolul
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1000 kg { Sissevedu—Importation	34 488	2 278	3 334	78	0,5	2	322	22	33	42 552
{ Väljavedu—Exportation	27 365	5 231	16 963	5 271	4 634	113	4 908	4 997	1 172	70 657
Üldtähtkääk—Total de l'importation et de l'export.	63 853	7 504	20 297	5 352	4 634	115	5 230	5 019	1 205	113 209
Kroonides { Sissevedu—Importation	9 632 138	705 251	329 453	3 273	703	572	20 607	7 300	7 808	10 763 103
{ Väljavedu—Exportation	11 419 919	499 857	1 243 406	398 253	63 878	22 750	237 793	257 695	77 412	14 302 963
Üldtähtkääk—Total de l'importation et de l'export.	21 132 057	1 205 108	1 572 859	401 526	66 581	23 322	314 400	264 993	85 219	25 066 066

Tab. 5. Tollamette tulud juulis 1928 a. (tuh. kr) — *Recettes douanières en juillet 1928 (1000 kr.)*

	Juul — Juil			I. IV. — I. VIII.		
	1928 a.	1927 a.	1926 a.	1928 a.	1927 a.	1926 a.
Sisseveotoll—Droit d'importation	1 084	1 236	1 321	6 853	5 389	5 305
Väljaveotoll—Droit d'exportation	11	43	153	162	326	627
Lisatoll—Accidents	3	5	6	13	16	19
Kantselmaks—Taxes de bureau	13	5	3	50	15	12
Trahvid—Amendes	1	1	0,5	7	8	7
Mütesugused—Autres recettes	9	10	20,5	37	41	47
Kokku—Total	1 731	1 300	1 509	7 102	5 795	6 107
Ladumaks—Droit de magasinage	9	11	9	36	39	37
Sadamamaks—Droits de port	107	101	107	386	374	381
Kraana tarvit. m.—Droits pour l'emploi des grues	—	—	—	—	—	—
Kokku—Total	116	112	116	422	418	418

Tab. 6. Riigiraudteed juunis 1928 a. — Chemins de fer unis en juin 1928.

1. Tähtsamad andmed pütkondade järgi — Données principales d'après les districts du réseau.

	Rongide arv Nombre de trains	Arakasatutud läbilaskevõime % de l'exp. de la capacité	Reisijakm üldarv (tuh.) Voyageurs-km (milliers)	Sellest III kl. (tuh.) Dont III cl. (milliers)	Istekohatade arv kasutamise % des places occupées	Pühjade kaubavagunite üldarvust % des wagons non chargés au nombre total des wagons à marchandises	Laaditud kaubavag. keskmine teljekoorem *) Charge moyen d'essieux pour un wagon à marchand.	Kaubarongi keskmine kaal (tonnides) Poids moyen d'un train de marchandises	Kaubarongi keskmine telgede arv Nombre moyen d'essieux pour un train de marchand.
a) Laitaroopalisel teel — Voie large									
Auraron zes	1 847	—	18 259	16 943	44,5	29,17	4,51	325	65,87
Sellest: Paidiskl—Keila	186	52,61	94	91	21,5	27,91	4,99	—	—
Haapsalu—Keila	176	29,33	1 276	1 180	40,0	19,15	2,26	106	28,46
Keila—Tallinna	420	83,18	1 335	1 289	82,0	16,00	3,27	58	23,81
Tallinna—Tapa	706	84,04	4 755	4 341	45,7	32,87	5,17	414	79,98
Tapa—Narva	450	50,00	2 964	2 787	41,9	38,03	4,59	257	61,24
Tapa—Tartu	439	90,92	4 118	3 748	39,6	15,28	4,39	439	62,47
Tartu—Valga	614	99,55	2 586	2 438	49,9	12,98	3,19	164	57,68
Valga—Irboska	193	37,42	1 130	1 072	42,7	21,21	4,07	295	42,72
Mootorvaguineis	485	—	576	578	58,8	—	—	—	—
Elektrironges: Tallinna—Pääsküla	1 752	—	2 698	2 895	61,5	—	—	—	—
Kokku — Total	4 084	—	21 533	20 222	45,6	29,17	4,54	325	65,87
Mais — Mai 1928	3 757	—	20 403	19 064	52,5	29,21	4,34	483	70,82
Juunis — Juin 1927 a.	3 815	—	22 490	21 482	52,0	27,58	3,93	391	62,72
1/I—30/VI 1928 a.	21 389	—	101 609	94 867	40,8	28,93	4,00	442	67,95
b) Kitsarööpalisel teel — Voie étroite									
Tallinna—Pärnu	1 337	—	4 185	3 729	51,6	28,03	3,70	156	61,86
Sellest: Tallinna—Türi	698	—	2 264	2 032	57,9	24,71	3,31	174	74,16
Türi—Mõisaküla	406	—	1 254	1 106	48,1	23,42	3,77	122	48,34
Mõisaküla—Pärnu	608	—	867	591	45,0	45,59	3,21	155	58,91
Haruteedel	2 209	—	1 474	1 401	45,4	36,70	2,50	87	50,07
Sellest: Jäiva—Väina	125	—	101	101	47,3	24,29	2,10	—	—
Lelle—Patriidude	114	—	228	215	50,9	24,58	2,35	114	84,10
Türi—Tamsalu	623	—	390	372	50,0	36,22	2,05	68	30,24
Riisela—Orajõe	170	—	58	53	31,2	52,62	4,81	134	55,76
Mõisaküla—Valga	132	—	314	274	41,3	29,89	6,46	98	22,00
Valga—Mõniste	243	—	144	144	37,4	30,99	5,04	76	20,22
Sonda—Mustvee	698	—	239	237	50,5	47,79	2,99	81	43,19
Kokku — Total	2 824	—	5 595	5 130	49,8	31,29	3,34	127	53,38
Mais — Mai 1928	2 408	—	5 621	5 106	59,4	29,35	3,09	159	69,32
Juunis — Juin 1927 a.	1 954	—	5 817	5 297	56,3	32,34	2,73	146	69,76
1/I—30/VI 1928	12 937	—	28 417	25 330	42,6	30,05	3,34	151	65,05

	Laitarööpalisel teel—Voie large				Kitsarööpalisel teel Voie étroite		
	Juuni		1/IV—30/VI 1927/29	1/I—30/VI 1928	Juuni		1/I—30/VI 1928
	1928	1927			1928	1927	1928
2. Kaubavedu — Transport des marchandises							
Saadetiste arv — Nombre des envois	61 913	44 519	161 514	295 912	27 852	19 897	157 027
kaal—poids (tuh. tn.)	178	141	461	940	66	52	434
tn.-km (tuh.)	18 650	13 813	48 487	99 365	4 707	3 775	31 937
Sellest: erakaubad—Dont marchandises privées							
kaal — poids (tuh. tn.)	135	109	365	783	55	52	378
tn.-km (tuh.)	13 737	9 863	38 152	80 358	3 895	3 775	27 350
Erakaupadest väikekiirus.—Marchand. privées à petite vitesse							
kaal — poids (tuh. tn.)	132	106	357	770	55	50	373
tn.-km (tuh.)	13 560	9 559	36 142	78 830	3 558	3 605	26 550
3. Pagasivedu — Transport des bagages							
Pakkide arv — nombre	34 297	32 676	91 122	162 312	15 930	12 795	80 928
kaal — poids (tuh. tn.)	0,8	1,8	2,1	3,6	0,4	0,3	1,7
tn.-km (tuh.)	74	68	178	329	31	26	143
4. Reisijate vedu — Transport des voyageurs.							
Reisijate üldarv — Nombre total de voyageurs	508 083	573 713	1 421 838	2 332 656	127 284	143 768	683 023
Sellest { Välisühendus — Commun. avec l'étranger	3 469	3 636	11 000	21 191	817	611	4 135
Dont { Kohalik liikumine — Mouvement local	504 616	570 077	1 410 838	2 311 465	126 467	143 157	679 488
Sellest: I klassis	36	110	302	629	—	—	—
II	10 080	10 532	29 189	52 371	5 531	5 922	33 027
III	497 970	563 071	1 392 367	2 279 636	121 753	137 846	650 596
Reisijakm üldarv.—Voyageurs-km.	21 533 119	22 489 572	60 029 050	101 603 411	5 659 381	5 817 041	29 417 384
Sellest { Elektrirongid — Trains électriques	2 898 559	2 694 817	7 460 090	12 998 897	—	—	—
Dont { Mootorvagnid — Wagons à moteur	575 636	511 471	978 509	1 659 733	—	—	—
Reisijaid ühe tee-km peale — Voyageurs par km exploité	31 996	33 417	89 196	150 970	10 105	11 542	50 745
Keskmine sõidukaugus — Parcours moyen	62,2	56,1	62,1	61,6	40,6	40,5	41,2
Magamiskartide üldarv — Cartes pour wagon-lits vendues	4 377	4 160	13 372	24 737	776	438	3 330
Jaamaeisis-piletite üldarv — Tickets d'entrée vendus	19 737	21 608	51 522	85 875	1 908	3 399	12 727
5. Veerevkoossesu kasutamine — Exploitation du matériel roulant							
Rongide üldarv — Nombre total de trains	4 084	3 815	11 113	21 380	2 824	1 054	12 937
Rong-km üldarv — Trains-km.	244 475	206 398	637 038	1 214 417	162 591	128 253	550 325
Sellest reisirongides — Dont trains de voyageurs	169 697	144 037	453 609	870 183	92 140	77 357	491 291
Vedur-km üldarv — Locomotives-km.	214 475	138 243	577 374	1 106 898	162 591	134 111	878 655
Telg-km üldarv — Essieux-km.	9 414 330	8 090 603	25 057 343	48 112 084	7 843 159	6 834 004	41 995 952
Sellest { Reisivagunite — Voitures à voyageurs	3 728 282	3 264 131	10 360 946	10 898 006	1 992 686	1 937 702	11 393 481
Dont { Kaubavagunite — Wagons à marchandises	5 686 048	4 826 472	14 696 397	28 244 028	5 850 473	4 896 302	31 556 471
Keskmine telgede arv rongis—Moyenne des essieux par train	38,53	39,22	39,29	39,61	48,2	53,27	37,11
Keskmine telgede arv reisirongides — Trains de voyageurs	34,63	29,97	33,55	33,55	40,90	41,17	41,40
Sellest { Elektrirongides — Trains électriques	8,28	8,51	8,24	8,18	—	—	—
Dont { Kaubarongides — Trains de marchandises	65,77	62,72	67,75	67,95	58,38	69,50	63,05
Keskm. kaubar. kaal — Poids moyen d'un train de marchand.	325	503	413	442	127	146	151

*) Keskmine telje koorem kitsarööpalisel teel on arvestatud paari telje peale.

Tab. 7. Tallinna sadama tegevus augustis 1928 a.
Mouvement du port de Tallinn en août 1928.

Rahvuslik lipp Pavillons nationaux	Sellest—Dont																Laevadega veetud Transport de		
	Üldse Grand total				Rootsimaalt-le De-vers Suède				Saksamaalt-le De-vers Allemagne				Soomemaalt-le De-vers Finlande				Reisijaid (arv) Voyag. (nombre)	Kaupu (tonnides) Marchan. (tonnes)	
	Maht Ton. net		Neist laaditult*)		Maht Ton. net		Neist laaditult		Maht Ton. net		Neist laaditult		Maht Ton. net		Neist laaditult				
	Arv Nombre	Arv	Arv	Arv	Arv	Arv	Arv	Arv	Arv	Arv	Arv	Arv	Arv	Arv	Arv	Arv	Arv	Arv	
I. SISSE TULNUD — VLISSÖIT — I. ENTRÉES — LONG COURS																			
Eesti	65	10941	23	6478	16	3015	16	3015	—	—	—	—	40	4084	1	151	356	10 710	
Sell. aur.-Dont bal. à vap.	32	8322	16	5596	12	2404	12	2404	—	—	—	—	15	2310	—	—	349	9363	
Hollandi	1	170	1	170	—	—	—	—	1	170	1	170	—	—	—	—	1	246	
Inglise	6	11290	4	3850	—	—	—	—	—	—	—	—	1	6892	—	—	462	709	
Läti	3	909	3	909	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	115	
Norra	5	4340	4	3760	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3 646	
Prantsuse	1	1001	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Rumeenia	3	936	—	—	—	—	—	—	1	84	—	—	—	—	—	—	—	—	
Rootsi	4	911	4	911	3	695	3	695	—	—	—	—	1	216	1	216	—	630	
Saksa	50	34420	35	22202	—	—	—	—	29	17394	28	16458	12	8264	4	2918	803	25 094	
Soome	35	16057	17	5184	2	295	2	295	5	6405	2	2562	28	9358	13	2329	1383	723	
Taani	5	3332	5	3332	1	386	1	386	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 355	
Cehhoslovakkia	2	159	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
Čiili	3	406	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kokku—Total	153	84371	99	46853	22	4394	22	4394	36	24053	31	19100	82	28814	19	5614	3006	44 234	
1/I—31/VIII 1928	971	499076	536	321216	127	49837	103	23405	232	160951	203	133870	356	130043	113	39071	14376	262 945	
Juuli 1928	196	101577	102	46451	20	20132	16	3709	37	26279	30	18712	85	32383	24	4822	3668	35 664	
August 1927	178	81216	91	46031	21	4445	18	3411	30	21657	26	19922	79	18163	23	5375	2784	29 741	
RANNASÖIT — CABOTAGE																			
Rannasõit—Petit cabot.	217	14489	195	10719	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8 622
II. VALJA LAINUD — VLISSÖIT — II. SORTIES — LONG COURS																			
Eesti	57	11412	43	7085	8	1672	8	1672	1	112	1	112	39	4130	29	3440	381	7 885	
Sell. aur.-Dont bal. à vap.	32	9353	27	6415	8	1672	8	1672	1	112	1	112	15	2324	13	2173	376	5 411	
Hollandi	1	170	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	
Inglise	6	12000	4	5236	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	499	2 584	
Kreeka	1	120	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Läti	2	865	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Norra	5	2876	3	1737	1	500	—	—	—	—	—	—	1	489	—	—	—	2 083	
Prantsuse	1	1001	1	1004	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 117	
Rumeenia	2	295	—	—	—	—	—	—	1	84	—	—	—	—	—	—	—	—	
Rootsi	4	911	4	911	3	787	3	787	1	124	1	124	—	—	—	—	—	592	
Saksa	48	33052	22	15318	—	—	—	—	15	9750	13	9376	19	11640	5	3057	926	6 682	
Soome	32	15604	26	8765	3	283	3	283	4	5121	4	5124	25	10252	19	3353	1724	2 462	
Taani	7	4751	5	3880	—	—	—	—	—	—	—	—	2	874	—	—	—	3 464	
Cehhoslovakkia	3	206	1	73	—	—	—	—	—	—	—	—	1	67	—	—	—	8	
Čiili	3	406	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	
Kokku—Total	172	81771	109	44599	15	3247	14	2747	22	15200	19	14736	87	27402	53	9850	3538	26 877	
1/I—31/VIII 1928	943	488828	682	311172	141	45789	126	26907	144	101509	125	94501	413	152942	260	83619	14784	185 059	
Juuli 1928	170	97478	122	52738	23	16447	19	3610	22	13937	10	13930	82	26012	56	11255	4855	28 800	
August 1927	182	85783	131	50552	26	19820	24	7452	21	14097	17	11802	93	27010	62	9439	3048	30 650	
RANNASÖIT — CABOTAGE																			
Rannasõit—Petit cabot.	220	14084	125	9827	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2 170

Tab. 8. EESTI PANGA ÄRISEIS 31 juulil 1928 (1000 Ekr.).
Situation financière de la Banque d'Estonie le 31 juillet 1928 (1000 Ekr.).

Aktiva	1000 Ekr.		%	Passiva	1000 Ekr.		%
Kattevara—Actif:	37 495	52,2		Põhikapital—Capital	5 000	7,0	
kuld rahas ja kangides—or (monnayé et en barre)	10 010	14,0		Tagavarapakital—Réserve	1 963	2,7	
välisraha—billets étrangers	27 455	38,2		Jooksvad kohustused—Dettes courantes:	60 715	84,6	
Vahetusraha—Change en circulat.	884	0,9		A. Pangatühed liikvel—Billets de banque en circulation	37 243	51,9	
Sisevekslid—Effets payabl. en Est.	8 080	12,1		B. Jooksvad arved—Compt. courants	23 472	32,7	
a) kaubavekslid—effets commerc.	7 935	10,2		a) valitsuse—de gouvernement	17 002	23,7	
b) põllumajandusl.—effets agricol.	1 323	1,9		b) pankade—des banques	1 515	2,1	
c) metsatööstusl.—effets forest.	22	0,0		c) teised—autres	4 955	6,9	
Laenud—Avances:	—	—		Muud passivad—Passifs divers	4 107	5,7	
valitsusele—au gouvernement	—	—					
teistele ¹⁾ —autres	16 382	22,8					
Kinnis- ja vallasvara—Immobilis et mobiliers	1 321	1,9					
Muud aktivad—Autres actifs	7 243	10,1					
	71 785	100			71 785	100	

Kattevara vahetõõd jooksvate kohustustega: 31.VII.28 — 61,75%, 30.VI.28 — 64,92%, 31.V.28 — 63,19%, 30.IV.28 — 63,63%.

¹⁾ Avec cargaison.

²⁾ Selles summas Vab.Val. poolt garanteeritud laene mitte üle Kr. 15 000 000.—.

Tab. 10. Era- ja tähtsamate ühispankade äriseis 1 juulil 1928 a.

Situation financière des banques privées et des principales banques coopératives au 1 juillet 1928.

	20 erapanka 20 bang. privées		21 ühispanka 21 bang. coopér.		20 erapanka 20 bang. privées		21 ühispanka 21 bang. coopér.	
	1/VII	1/VI	1/VII	1/VI	1/VII	1/VI	1/VII	1/VI
	1000 kr.				%o			
Aktiva—Actif								
1. Kassa—Caisse	1 190	1 237	332	318	1,2	1,2	1,2	1,2
2. Jooksvad arved teists rahaasutis	1 116	1 712	1 949	1 864	1,1	1,7	6,9	6,8
a) Sellest Eesti pangas—Dont la banque d'Estonie	519	853	0,5	0,8
3. Pt. 1 ja 2 kokku—Total p. 1 et 2	2 306	2 949	2 261	2 182	2,3	2,9	8,1	8,0
4. Panga päral olevad väärtused—Effets en portefeuille	1 298	1 215	92	73	1,3	1,2	0,4	0,3
a) Väärtpaperid—Effets	920	918	74	60	0,9	0,9	0,3	0,2
Sellest börsil koteeritavad—Dont effets cotés à la Bourse	103	102	0,1	0,1
b, c) Väljamata rahad, kallismetallid, cekid ja maksukäs. välisvaluutas—Métaux précieux et effets en valeurs étrangères	378	297	18	13	0,4	0,3	0,1	0,1
5. Laenuid—Prêts	67 620	67 265	19 697	19 354	65,8	66,6	69,8	70,9
a) Diskonteerit. vekslid—Escomptes	26 392	26 509	10 198	9 873	25,7	26,3	36,2	36,2
Sellest sisemaa vekslid—Dont du pays	20 035	19 480	19,5	19,3
b) Tähtajal. laenuid—Prêts termin.	1 685	1 628	5 682	5 724	1,6	1,6	20,1	21,0
d) Kto-kr. laenuid—Autres prêts	39 543	39 128	3 817	3 757	38,5	38,7	13,5	13,7
6. Garantide deebitorid—Débit. de gar.	11 707	11 780	1 064	1 070	11,4	11,7	3,8	3,9
7. Korrespondendid—Correspondants	8 348	6 938	1 447	1 204	8,1	6,9	6,1	4,4
a) Sisemaa—en Estonie	1 241	1 447	485	557	1,2	1,4	1,7	2,0
Loro	2 501	1 575	943	632	2,4	1,6	3,3	2,3
Nostro	272	274	0	1	0,3	0,3	0,0	0,0
b) Väljamaa—à l'étranger	4 394	3 042	19	14	4,2	3,6	0,1	0,1
Nostro
8. Protestitud vekslid—Effets protestés	109	96	124	126	0,1	0,1	0,5	0,5
9. Osakondade arved—Succursales	2 186	1 966	25	24	2,1	1,9	0,1	0,1
10. Kinnisvara—Immubles	5 386	5 336	544	544	5,2	5,3	1,9	2,0
11. Vallasvara—Mobiliers	437	438	113	113	0,4	0,4	0,4	0,4
12, 13. Jooksvad kulud, makstud %o ja komisj.—Frais courants, intérêts et commissions payés	1 917	1 535	513	392	1,9	1,5	1,8	1,4
14. Üleminevad summad—Actifs transitoires	1 011	994	203	179	1,0	1,0	0,7	0,6
15. Muud aktivad—Actifs divers	458	457	2 100	2 098	0,4	0,5	7,4	7,5
a) Liikmete vastutus ¹⁾	—	—	1 821	1 785	—	—	6,4	6,5
Kokku—Total	102 783	101 019	28 203	27 299	100	100	100	100
Passiva—Passif								
1. Panga kapitalid—Capitales et réserves	10 384	10 383	1 778	1 736	10,1	10,3	6,3	6,4
a) Sisemakstud aktsiakapital (osakap.)—Capital versé	7 724	7 724	1 365	1 321	7,5	7,6	4,8	4,8
b) Tagavararakapital—Réserves	2 003	2 002	268	270	1,9	2,0	1,0	1,0
c) Muu erikapital—Réserves spéciales	657	657	145	145	0,7	0,7	0,5	0,6
2. Hoiusummad—Dépôts	44 035	42 823	17 580	17 057	42,8	42,4	62,3	62,5
a) Tähtajal. hoiusummad—Dépôts terminables	10 634	10 237	6 870	6 661	10,3	10,2	24,4	24,4
b) Jooksvad arved—Comptes courants	31 276	30 752	10 171	10 014	30,4	30,4	36,1	36,7
c) Kontokorrentarvete krediidisaldod—Autres dépôts	2 125	1 784	519	382	2,1	1,8	1,8	1,4
3. Rediskont—Réacompte	8 215	9 108	543	561	8,0	9,0	1,9	2,1
a) Sellest maksukohaga sisemaal—Dont payables à l'intérieur du pays	1 802	1 875	1,7	1,8
4. Võlaarved teists asut. —Créditeurs	3 966	5 005	2 247	2 359	3,9	5,0	8,0	8,6
a) Sellest sisemaa krediiditasutis—Dont établissements du pays	2 839	3 308	2,8	3,3
5. Pt. 3 ja 4 kokku—Total p. 3, 4	12 181	14 108	2 790	2 920	11,9	14,0	9,9	10,7
6. Korrespondendid—Correspondants	15 432	13 303	816	785	15,0	13,2	2,9	2,9
a) Sisemaa—en Estonie	5 266	2 598	441	490	5,1	2,6	1,6	1,8
Loro	1 305	1 757	316	258	1,3	1,7	1,1	1,1
Nostro	618	564	10	8	0,6	0,6	0,0	0,0
b) Väljamaa—à l'étranger	8 245	8 384	49	29	8,0	8,3	0,2	0,1
Nostro
7. S. Maksukäsitlused ja akseptid—Acceptations	410	564	20	32	0,4	0,6	0,1	0,1
9. Väljamaksmata %o restant à payer	261	262	113	105	0,3	0,2	0,4	0,4
10. Väljamaksmata osakasu—Dividendes restant à payer	130	116	81	86	0,1	0,1	0,3	0,3
11. Garantide kreditorid—Créditeurs de garanties	11 707	11 780	1 064	1 070	11,4	11,7	3,8	3,9
12. Osakondade arved—Succursales	2 289	2 062	25	24	2,2	2,0	0,1	0,1
13, 14. Saadud prots. ja muud tulud Intérêts et commissions reçus	3 579	2 903	1 378	1 105	3,5	2,9	4,9	4,0
16. 1927 a. jagamata puhaskasu—Bénéfice net.	—	—	—	—	—	—	—	—
17. Üleminevad summad—Transitoires	792	961	186	166	0,8	0,9	0,6	0,6
18. Muud passivad—Passifs divers	1 583	1 754	2 392	2 213	1,5	1,7	8,4	8,1
a) Amortisatsioonikapital ²⁾	1 173	1 173	220	221	1,1	1,2	0,8	0,8
b) Liikmete lisakohustus ³⁾	—	—	1 821	1 785	—	—	6,4	6,5
Kokku—Total	102 783	101 019	28 203	27 299	100	100	100	100

1) Responsabilité des membres. 2) Capital d'amortissement. 3) Responsabilité supplémentaire des membres.

Tab. 11. Üksikute pankade äriseisu summad 1 juulil 1928 a.

Montant des bilans des banques au 1 juillet 1928.

	1. VII. tuh. kr.		1. VI. tuh. kr.	
Erapangad—Banques privées				
G. Scheel ja Ko	25 060	25 014		
Tallinna krediitpang a/s	23 213	23 340		
Bestimaa tööstus- ja kaub.-pang	10 186	10 065		
Tartu pang	7 367	7 418		
Tallinna aktsiapang	5 060	5 947		
Kommersspang	8 620	7 083		
Tallinna linnapang	4 446	4 341		
Eesti laenupank a/s	2 969	2 921		
Besti-Vene pang	2 628	2 586		
Sakala pang	2 274	2 126		
Kaubapang a/s	2 201	2 102		
Pärnu pang	2 170	1 811		
Pärnu krediitpang	1 136	1 416		
Viru pang	950	953		
Valga pang	982	996		
Tartu tööstuspang	987	919		
Rosen ja Ko	419	491		
Tartumaa pang	590	570		
Tartu linna pang	714	716		
Võru pang	211	204		
Kokku—Total	102 783	101 019		
Tähtsamad ühispangad—Principales banques coopératives				
Eesti rahvapang	4 734	4 664		
Eesti laenu- ja hoiuühisus			3 391	3 381
Tartus			2 861	2 625
Tartu majajonnikude pang				
Kolmas Tartu laenu- ja hoiuühisus			2 765	2 674
Viljandi ühispank			1 778	1 717
Tallinna majajonnikude pang			2 211	2 097
Rakvere ühispank			1 115	1 102
Tallinna laenu- ja hoiukassa			1 039	1 006
Pärnu Eesti laenu- ja hoiuühisus			986	934
Võru ühispank			880	838
Jõgeva ühispank			838	786
Faide ühispank			814	800
Põltsamaa ühispank			699	631
Tallinna juudi ühispank			938	864
Narva ühispank			546	525
Põllupidajate ühispank			606	588
Põhja-Eesti ühispank			428	430
Saarde laenu-hoiuühisus			521	502
Võhma ühispank			482	415
Saarte ühispank			495	439
Petseri laenu-hoiuühisus			331	301
Kokku—Total	28 203	27 299		
Arvestatud pankade üksikasjaline äriseis v. E. St. nr. 67 (6) lk. 364—365, (äriseis 1 jaan. peale).				
Données sur la situation séparément pour chaque banque v. Rec. nr. 67 (6) page 364—365 (au 1 janvier 1927).				
Märkus: Äriseisudes I, IV, I, V, I, VI ja I, VII 1927 a. (E. St. 68 (7), 69 (8), 70 (9)) on korrespondentarvete nimetused nomenklatuuris ebaõiges järjekorras trükitud; see peaks olema (Aktivas ja passivas):				
Korrespondendid				
a) Sisemaa	{ Loro			
	{ Nostro			
b) Väljamaa	{ Loro			
	{ Nostro			

Tab. 12. RIIGI SISSETELEKUD MAIS (1000 Ekr).
RECETTES DE L'ÉTAT en MAI (1000 Ekr).

Ekr = couronne d'Estonie, égale 100/248 gr. de l'or pur (100 aks auër).

	1928	1927
Kerraldised tulud—Recettes ordinaires:	6 908	6 241
OTSEKOHESED MAKSDU — CONTRIBUTIONS DIRECTES:	513	512
1. Tulumaks—Impôt sur le revenu	97	60
2. Äri- ja tööstusmaksud — Impôts sur bénéfices industriels et commerciaux	253	287
3. Maa- ja hoonetemaksud — Contributions foncières	81	77
4. Maks kapitali % pealt — Impôt sur les intérêts	31	12
5. Kinnistumaks — Mutations, immeubles et droits immobiliers	81	40
6. Pärandusemaks — Impôt sur les successions	30	36
II. LÕIVUD JA TASUMAKSUD — TIMBRES ET ENREGISTREMENTS:	376	371
7. Tempelmaks ja muud lõivud — Timbres	335	330
8. Patentid ja proovid — Contributions des patentes, droits de vérification	9	8
9. Mitmesugused tasumaksud—Enregistrements	32	33
III. KAUSDED MAKSDU—IMPÔTS INDIRECTES:	2 189	1 944
10. Tollid — Douanes	1 761	1 587
11. Aktsiisid — Droits et taxes (accises)	428	357
IV. RIIGIMONOPOOLID—MONOPOLES DE L'ÉTAT:	1 246	978
12. Piiritusemonopol — Monopole d'alcool	1 246	978
V. RIIGI ETTEVÕTTED JA VARANDUSED — ENTREPRISES ET PROPRIÉTÉS DE L'ÉTAT:	2 545	2 340
13. Riigi kapitalid—Fonds de l'État	4	6
14. Maad, hooned, metsad ja veed — Domaines, forêts et eaux de l'État	188	558
15. Raudteed — Chemins de fer	1 414	1 253
16. Sadamad ja laod — Ports et dépôts	134	137
17. Post, telegraaf, telefon — Postes, télégraphes, téléphones	365	340
18. Mitmesugused riigi ettevõtted—Entreprises diverses de l'État	475	13
19. Mitmesugused riigi varandused—Propriétés diverses de l'État	15	33
VI. SEGATULUD—RECETTES DIVERSES:	47	106
Kokku—Total	6 916	6 251
Eelmistel kuulid p. 20 all saadud tuludest tagasi makstud—Reverses au compte des recettes désign. sous p. 20.	—	—
Tagasi maksetud eelmiste aastate maksu—Reversements des années précédentes	8	10
Erakorralised tulud—Recettes extraordinaires	—	—
Operatsiooni fondide ja laenude tagasimaks—Encaissement des fonds de roulement	10	8
Rannasõidulainide eksploatatsioonimaks	5	—
Üldse sissetulekuid—Total des recettes	6 923	6 249

Tab. 14. VABARIIGI PIIRIDEST ÜLESÕITNUTE ARV AUGUSTIS 1928 a.
NOMBRE DES PERSONNES PASSÉES LES CONFINS DE LA RÉPUBLIQUE EN AOÛT 1928.

	Sisse sõitnud Entrées			Välja sõitnud Sorties		
	M.	N.	K.	M.	N.	K.
Välispassidega Passeports pour l'étranger	Riikkonsuse järgi D'après la sujétion					
Eesti — Estonie	812	781	1593	853	752	1605
Ameerika — États-Unis	70	37	107	95	37	122
Austria — Autriche	26	3	29	27	7	34
Belgia — Belgique	8	2	10	7	1	6
Helveetsia — Suisse	20	15	41	25	18	43
Hollandi — Pays-Bas	25	10	35	28	12	35
Inglise — Angleterre	310	270	580	324	291	615
Itaalia — Italie	28	7	30	23	10	33
Leedu — Lithuanie	57	14	71	79	24	94
Läti — Lettonie	392	218	610	389	253	642
N. S. V. L. (Vene) — U. R. S. S.	154	82	236	152	82	234
Poola — Pologne	69	31	100	62	53	115
Prantsuse — France	30	1	31	31	4	35
Rootsi — Suède	98	39	137	104	60	164
Saksa — Allemagne	526	235	761	598	364	962
Soome — Finlande	485	281	766	602	530	1132
Taani — Danemark	35	18	53	27	25	52
Cehhoslovakkia — Tchécoslovaquie	30	10	40	31	21	52
Ungari — Hongrie	31	7	38	60	17	77
Muud riigid—Autres états	46	19	65	53	22	75
Riikkonsuseta—N'ayant auc. sujét.	40	31	71	28	20	48
Sisepassidega—Passeports ordinair.	Eesti — Estoniens					
	—	—	—	—	—	—
Läti — Lettons	—	—	—	—	—	—

	Välispassidega Passeports pour l'étranger						Piiripunktide järgi—D'après les cordons de la frontière.					
	1928	1927	1928	1927	1928	1927	1928	1927	1928	1927	1928	1927
Tallinn	1888	1343	3231	2120	1805	3925	1888	1343	3231	2120	1805	3925
Valga	990	540	1530	1021	531	1552	990	540	1530	1021	531	1552
Narva	211	148	359	209	132	341	211	148	359	209	132	341
Mõisaküla	48	24	72	75	53	126	48	24	72	75	53	126
Kuressaare	22	10	32	29	33	62	22	10	32	29	33	62
Haapsalu	20	—	20	14	—	14	20	—	20	14	—	14
Paldiski	1	—	1	2	—	2	1	—	1	2	—	2
Pärnu	3	1	4	7	2	9	3	1	4	7	2	9
N.-Jõesuu	1	1	2	3	—	3	1	1	2	3	—	3
Piirivalvepunktid — D'après les cordons de la garde-frontière.	109	44	153	96	47	143	109	44	153	96	47	143
Kokku — Total	3293	2111	5 404	3574	2603	6 177	3293	2111	5 404	3574	2603	6 177
Sisepassidega—Passeports ordinair.	Tallinn						8					
	Valga						1369					
	Mõisaküla						585					
	Koikküla						133					
	Mõniste						59					
	Kuressaare						37					
	Pärnu						3					
	Piirivalvepunktid						18 623					
	Kokku — Total						20 898					
	Üldse — Gr. total						26 302					
	1/I—31/VIII 1928						160 451					
	Juuli 1928						27 289					
	August 1927						22 456					

Tab. 14. VABARIIGI PIIRIDEST ÜLESÕITNUTE ARV JUULIS 1928 a.
NOMBRE DES PERSONNES PASSÉES LES CONFINS DE LA RÉPUBLIQUE EN JUILLET 1928.

	Sisse sõitnud Entrées			Välja sõitnud Sorties		
	M.	N.	K.	M.	N.	K.
Välispassidega Passeports pour l'étranger	Riikkonsuse järgi D'après la sujétion					
Eesti—Estonie	831	627	1 458	808	652	1 480
Ameerika—États-Unis	198	293	491	191	201	482
Austria—Autriche	42	7	49	34	3	37
Belgia—Belgique	5	2	7	7	1	8
Helveetsia—Suisse	12	7	19	11	5	16
Hollandi—Pays-Bas	10	—	10	7	1	8
Inglise—Angleterre	368	189	548	343	160	503
Itaalia—Italie	15	6	21	10	5	15
Leedu—Lithuanie	92	37	129	130	35	165
Läti—Lettonie	274	170	444	341	176	517
N. S. V. L. (Vene)—U. R. S. S.	151	118	269	198	53	191
Poola—Pologne	85	61	146	62	25	87
Prantsuse—France	36	9	45	62	21	83
Rootsi—Suède	124	58	182	159	71	230
Saksa—Allemagne	411	297	708	337	157	494
Soome—Finlande	786	532	1 318	786	610	1 402
Taani—Danemark	49	18	67	63	17	80
Cehhoslovakkia—Tchécoslovaquie	41	25	67	38	15	53
Ungari—Hongrie	53	13	66	23	15	38
Muud riigid—Autres états	45	79	124	42	25	67
Riikkonsuseta—N'ayant auc. sujét.	49	30	79	48	39	87
Sisepassidega—Passeports ordin.	Eesti—Estoniens					
	—	—	—	—	—	—
Läti—Lettons	—	—	—	—	—	—

Märkus: Alates juuli kuust on transiitviisadega ja diplomaatliste passidega sõitjate arvestus ära jäänud kuna Politseipea- valitsuse korraldusel piiripoliitsei vastavaid märkmeid ülepiirisoitjate kohta enam ei tee.

Tab. 13. Valuuta ja väärtpaberite hinnad Tallinna börsil augustis 1928 a.
Cours du change à Tallinn (Reval) en août 1928.

Börsi koosolekute päevad	New-York 100 \$ (dollar)		London 100 £ (Ingl. nl.)		Berlin 100 Saksa mk. - Markt allemand		Helsinki 100 Soome mk. Mark fin.		Paris 100 Prants. fr. Franc fr		Bruxelles 100 Belgia Belga		Zürich 100 Helv. fr. Franc suisse		Milano 100 Itaalia liira La lire		Stockholm 100 Rootsi kr. Cour. suédoise		Kjöbenhavn 100 Taani kr. Cour. danoise	
	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.
	1.	372,50	373,75	1810	1815	89,00	89,60	9,37	9,42	14,60	14,85	51,85	52,35	71,75	72,35	19,50	19,90	99,75	100,85	99,55
2.	"	"	"	"	88,90	89,50	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
3.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
4.	372,90	373,90	"	"	88,95	89,55	9,38	9,43	"	"	"	"	"	"	"	"	99,80	100,40	"	"
5.	"	"	"	"	88,90	89,50	9,37	9,42	"	"	"	"	71,80	72,40	"	"	99,75	100,35	"	"
6.	372,75	373,75	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	71,75	72,35	"	"	"	"	99,55	100,15
7.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	99,50	100,10
8.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
9.	"	"	"	"	88,85	89,45	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	99,80	100,40	"	"
10.	"	"	"	"	88,80	89,40	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
11.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
12.	372,90	373,90	"	"	88,75	89,35	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	99,80	100,40	"	"
13.	"	"	"	"	88,80	89,40	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	99,80	100,40	"	"
14.	"	"	"	"	88,85	89,45	"	"	14,55	14,80	"	"	"	"	"	"	99,85	100,45	"	"
15.	373,00	374,00	"	"	88,85	89,45	"	"	"	"	"	"	71,80	72,40	"	"	99,80	100,40	"	"
16.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
17.	"	"	"	"	88,90	89,50	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
18.	372,90	373,90	"	"	88,80	89,40	"	"	14,60	14,85	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
19.	"	"	"	"	88,85	89,45	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
20.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
21.	"	"	"	"	88,80	89,40	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
22.	"	"	"	"	88,85	89,45	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
23.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
24.	"	"	"	"	88,90	89,50	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
25.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
26.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
27.	373,00	374,00	"	"	88,85	89,45	"	"	14,55	14,80	"	"	"	"	"	"	99,80	100,40	"	"
28.	"	"	"	"	88,90	89,50	9,38	9,43	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
29.	372,90	373,90	"	"	88,85	89,45	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
30.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
31.	"	"	"	"	88,85	89,45	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	99,85	100,45	"	"
Keskmine	372,87	373,87	1810	1815	88,87	89,47	9,37	9,42	14,58	14,83	51,85	52,35	71,78	72,35	19,51	19,91	99,79	100,39	99,50	100,1
August 1928	372,51	373,51	1812	1817	88,89	89,49	9,36	9,41	14,61	14,86	51,91	52,41	71,75	72,35	19,52	19,92	99,79	100,39	99,60	100,2
Juuli 1928	372,26	373,26	1811	1819	88,88	89,48	9,36	9,41	14,64	14,89	51,90	52,40	71,70	72,30	19,61	20,01	99,86	100,46	99,69	100,2
1/1-31/VIII-28	372,00	373,00	1808	1823	88,54	89,54	9,37	9,47	14,45	15,20	51,50	53,00	71,75	72,75	20,14	20,89	99,97	100,82	99,66	100,6

Jours de place	Oslo 100 Norra kr. Cour. norvégienne		Praha 100 C.-slov. Cour. tch.-slov.		Amsterdam 100 Hol. kuldendi Florin		Riga 100 latti Lat		Moskva 100 Cserv. r. Tehervon. rouble		Wien 100 Aus. S. Shilling autrichien		Budapest 100 Ungari pengöd P.hongrois		Warszawa 100 slotti Zloty		Kaunas 100 l. Lit		Danzig 100 kuldendi		E.V. vöidulaen Emp. de l'Etat	
	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.
	1.	99,40	100,10	11,05	11,25	149,85	150,05	71,85	72,35	191,00	192,50	52,60	53,20	64,95	65,65	41,50	42,70	36,75	37,35	72,40	73,00	1,60
2.	"	"	"	"	149,80	150,00	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
3.	99,95	100,05	"	"	149,75	150,55	71,95	72,45	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
4.	"	"	"	"	149,65	150,45	71,90	72,40	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
5.	99,40	100,10	"	"	149,70	150,50	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
6.	99,45	100,15	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
7.	99,40	100,10	"	"	149,65	150,45	71,80	72,30	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
8.	"	"	"	"	149,60	150,40	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
9.	"	"	"	"	149,50	150,30	"	"	"	"	"	"	64,90	65,60	"	"	"	"	"	"	"	"
10.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
11.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
12.	"	"	"	"	149,55	150,35	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
13.	"	"	"	"	149,50	150,30	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
14.	"	"	"	"	149,55	150,35	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
15.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
16.	"	"	"	"	149,50	150,30	"	"	"	"	52,55	53,15	65,00	65,70	"	"	"	"	"	"	"	"
17.	"	"	"	"	149,55	150,35	"	"	"	"	52,60	53,20	64,90	65,60	"	"	"	"	"	"	"	"
18.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
19.	"	"	"	"	149,50	150,30	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
20.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
21.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
22.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
23.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	64,95	65,65	"	"	"	"	"	"	"	"
24.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
25.	"	"	"	"	149,55	150,35	"	"	"	"	"	"	65,00	65,70	"	"	"	"	"	"	"	"
26.	"	"	"	"	149,50	150,30	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
27.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
28.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
29.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
30.	"	"	"	"	150,45	150,25	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
31.	"	"	"	"	150,50	150,30	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Moyenne	99,40	100,10	11,05	11,25	149,57	150,37	71,82	72,32	191,00	192,50	52,60	53,20	64,94	65,64	41,50	42,70	36,75	37,35	72,40	73,00	1,60	1,70
Avril 1928	99,46	100,16	11,05	11,																		

Tab. 16. Liikvel olev raha (kuu 1-ks)¹⁾
Billets en circulation (au 1-er du mois).

	Kõik biljetid de la Banque d'Est.		Riigikassa biljetid Billets du Trésor		Kokku liikvel oleva - Circulation totale	Peale selle vahetusraha - Outre cela change en circulation
	1000 Ekr. ³⁾	1000 Ekr. ³⁾	1000 Ekr. ³⁾	1000 Ekr. ³⁾		
Keskmine kuus 1925	17974	16251	34225	1215		
Moyenne mensuelle 1926	18889	15389	34272	1330		
1927 a. Sept.	20034	15441	35475	1370		
Okt.	19664	15324	35488	1401		
Nov.	20476	16768	37244	1370		
Dets.	22483	17269	39752	1395		
1928 a. Jaan.	22826	16464	39290	1390		
Veebr.	23623	15400	39023	1413		
Märts	37106	—	—	3652		
Apr.	38529	—	—	3673		
Mai	38826	—	—	3648		
Juuni	39033	—	—	3673		
Juuli	37133	—	—	—		
Aug.	36676	—	—	—		
	37243	—	—	—		

Tab. 17. Rahakate - Couverture

	Rahakate kullas ja välisvaluut		Rahakate %		Kalevare vahetord lookvate kohust.	
	1000 Ekr.	1000 Ekr.	%	%	%	%
Keskmine kuus 1925	11 626	34,0				
Moyenne mensuelle 1926	12 314	35,9				
1927 a. Sept.	15 497	43,5				
Okt.	14 888	41,9				
Nov.	16 035	43,0				
Dets.	18 737	47,1				
1928 a. Jaan.	20 944	52,9				
Veebr.	21 923	56,2				
Märts	41 129	110,8	66,8			
Apr.	40 193	104,1	68,4			
Mai	39 528	101,8	64,7			
Juuni	38 292	98,1	63,6			
Juuli	37 685	101,5	63,2			
Aug.	37 682	102,7	64,9			
	37 496	100,7	61,7			

Tab. 18. Pankade vaheline arvekode - Mouvement de la chambre de compensation.

	Keskmine	
	Arv	Summa
	Nombre de chèques	Montant 1000 Ekr. ³⁾
Keskmine kuus 1925	4 447	8 553
Moyenne mensuelle 1926	5 032	8 932
1927 a. Sept.	5 941	9 603
Okt.	6 410	11 074
Nov.	6 752	10 434
Dets.	7 111	12 375
1928 a. Jaan.	7 096	12 095
Veebr.	5 990	11 775
Märts	5 683	11 711
Apr.	7 455	15 852
Mai	6 285	15 457
Juuni	6 466	15 598
Juuli	6 463	16 184
	6 378	18 802

Tab. 19. Prostititud vekslid - Effets protestés.

	Keskmine	
	Arv	Summa
	Nombre de chèques	Montant 1000 Ekr. ³⁾
Keskmine kuus 1925	2 457	949
Moyenne mensuelle 1926	3 400	855
1927 a. Sept.	3 930	862
Okt.	3 648	725
Nov.	3 855	839
Dets.	4 076	895
1928 a. Jaan.	4 075	836
Veebr.	3 584	807
Märts	3 005	750
Apr.	3 530	1 128
Mai	2 961	682
Juuni	3 248	746
Juuli	3 742	994
	3 485	782

Tab. 20. Kapitall emissioonid - Emissions des capitaux. (1000 Ekr.³⁾

	Aktisantselt ja osühisust ²⁾ - Nombre des sociétés par actions et anonymes							
	Asutatud		Kapitali suured.		Likvideeritud		Kapitali v.	
	Arv	Summa	Arv	Summa	Arv	Summa	Arv	Summa
	Nombre	Montant	Nombre	Montant	Nombre	Montant	Nombre	Montant
Keskmine kuus 1925
Moyenne mensuelle 1926
1927 a. Sept.	2,3	152	0,7	179	0,7	55	0,1	3
Okt.	3	141	1	40	6	41	—	—
Nov.	2	170	2	100	1	—	—	—
Dets.	3	165	1	30	2	60	—	—
1928 a. Jaan.	1	25	1	30	—	—	—	—
Veebr.	3	160	1	30	—	—	—	—
Märts	1	4055	1	150	—	—	—	—
Apr.	2	65	1	30	—	—	—	—
Mai	2	100	2	470	—	—	—	—
Juuni	1	100	—	—	—	—	—	—
Juuli	1	100	—	—	—	—	—	—

Tab. 21. Tööstusloodang - Production de quelques industries.

	Vitret	Pärmil	Pabe-	Ta-	Tuletikke	Hälisse	Liköö-	Veini	Põlevkivi
	(tuh. tr.)	(kg)	(tuh. tk.)	(kg)	(tuh. toost.)	(tuh. tk.)	Liqu-	(tr.)	(tuh. kg.) ¹⁾
	Moit	(kg)	(tuh. tk.)	(kg)	Alumel-	Tubes à	eurs	(titres)	Schiste
	(milli-ers de litres)	(kg)	(mille)	(kg)	Tabac.	(mille)	(titres)	(mille)	combustib.
Keskmine kuus 1925	246	5 992	9 484	17 231	3 215	27 521	10 881	2 152	7 960
Moyenne mensuelle 1926	725	10 260	26 708	31 652	5 213	44 752	13 190	6 473	11 577
1927 a. Sept.	1 006	13 437	55 435	37 020	6 141	38 788	13 510	6 216	17 051
Okt.	1 202	14 593	55 659	35 032	10 244	38 207	10 959	8 376	19 603
Nov.	1 239	13 617	81 141	24 999	17 253	38 578	12 982	22 935	19 886
Dets.	894	13 956	69 119	24 233	13 959	33 350	15 573	11 762	27 344
1928 a. Jaan.	876	14 818	85 460	20 884	14 064	35 686	16 282	10 620	20 881
Veebr.	899	18 696	88 845	19 738	11 452	29 079	16 724	11 724	20 806
Märts	798	14 771	66 064	19 152	10 307	32 355	20 945	34 669	19 656
Apr.	1 275	18 963	102 960	18 485	11 928	42 331	23 621	14 190	26 290
Mai	947	15 346	80 944	14 946	8 824	32 013	15 533	7 871	19 197
Juuni	1 120	18 397	88 507	17 502	10 356	30 361	22 543	9 650	25 553

Tab. 22. Loomataudid - Epizooties. (Halgete loomade arv - Nombre des animaux malades)

	Põrnataud	Talitaud	Marutaud	Kärnataud	Sigade puu-	Lahtine tiislikus	Veiste punah.	Veiste paha-	Hobuste verep.	Hobuste mor-	Kõrg	Hobuste musi-	Hobuste kua-	Hobuste ma-
	Andrituz	Maladies	Lyssa	Scabies	taud	Tabercolosis	Pyriplasmosis	peat.	haigus	bus macul.	Ademitis equ-	musca-	maculobli-	naemia par.
Keskmine kuus 1925	9,3	3,7	6,8	114,5	12,8	...	31,2	8,3	0,4	1,4	10,8
Moyenne mensuelle 1926	10,6	4,0	5,8	76,8	21,3	...	30,3	12,8	0,7	5,3	15,0
1927 a. Sept.	9,1	0,7	8,2	24,8	32,6	...	39,1	12,4	2,4	2,4	21,2
Okt.	6,7	1,3	4,1	24,9	42,6	66,0	49,9	8,0	1,7	10,6	63,7
Nov.	6,0	0,3	15,0	17,6	35,7	20,8	61,2	12,7	2,4	21,7	31,4
Dets.	5,4	0,6	12,0	20,4	48,4	32,3	55,5	14,5	8,3	174,8	39,8
1928 a. Jaan.	10,8	0,7	10,5	12,9	92,1	36,3	60,3	12,9	2,3	28,6	17,2
Veebr.	4	1	9	40	40	24	2	10	2	2	4
Märts	4	—	9	20	17	91	—	8	—	—	16
Apr.	8	1	8	9	14	15	—	8	1	8	16
Mai	9	—	14	12	30	61	—	12	1	34	22
Juuni	3	—	14	9	25	61	—	19	4	75	40
Juuli	9	—	13	25	58	21	43	9	5	18	38
Aug.	17	—	25	6	84	47	425	24	6	10	24
	17	—	10	5	151	33	256	17	2	6	3

Tab. 23. Tapamajade tegevus - Fonctionnement des abattoirs.

	Vesised		Vasikad		Lambad		Kokku sigu	
	Gros bétail		Veaux		Moutons		Total des porcs	
	a ⁴⁾	b ⁵⁾	a	b	a	b	a	b
Keskmine kuus 1925	2 900	2 689	2 460	2 808	1 574	3 210	879	5 055
Moyenne mensuelle 1926	4 370	2 781	2 599	3 442	1 824	2 894	1 902	5 356
1927 a. Sept.	4 581	1 713	3 361	3 171	2 380	2 830	1 239	4 747
Okt.	3 949	1 488	3 365	3 452	2 179	2 144	1 331	5 035
Nov.	3 513	1 250	3 417	3 482	3 009	2 302	2 888	4 700
Dets.	3 188	1 187	3 609	3 942	3 758	2 222	4 975	4 945
1928 a. Jaan.	4 165	1 352	3 938	3 910	3 757	2 115	5 852	5 455
Veebr.	6 021	1 690	2 819	3 381	3 061	2 191	9 974	11 741
Märts	5 605	1 520	3 890	4 190	730	714	6 417	6 186
Apr.	5 701	1 522	4 315	5 877	555	581	6 868	5 365
Mai	5 837	1 968	8 357	4 083	607	607	6 508	6 893
Juuni	3 041	1 286	7 449	11 355	386	318	3 088	5 770
Juuli	3 722	1 250	5 504	5 487	1 190	313	4 422	4 961
Aug.	2 553	1 393	6 030	5 918	1 867	575	3 932	4 530
	1 170	1 008	3 670	2 641	2 569	1 071	3 299	3 204

1) 1. jaan. 1928 a. lõpetati riigikassatähtede ja vahetusähtede emissioon. Liikvele lastud viiesaja ja tuhandemargilised riigikassatähted anti üle (vastutus kohustus) Eesti pangale ja arvati üheguseks pangas oma tähtedega. Sajamargilised riigikassatähted, kahekümneviisimargilised vahetusähted ja metallvahetusraha jäid liikvele riigikassa arvel vahetusrahana. 1. jaan. 1928 a. on Eesti rahakassa Kroom-100 senti=100 end. marka. (R. T. Nr. 48, 18. V. 1927).

2) Andmed on seadud kokku Kaub. Tõestus- ja Rahaministeeriumi poolt väljaantud aktisantselt ja osühisust registreerimise ja osakapitali summa muutmise lubade ning ministeeriumides saadud ettevõtete liikvideerimise teadaannete põhjal; arvestamata on kuldflanesside seaduse põhjal ettevõtetud nominalkapitalide muutmised.

3) Ekr - Couronne d'Estonie, égale 100/248 gramme de l'or pur (100 marks antérieurs). 4) Tapamajas tapetud - Animaux abattus aux abattoirs. 5) Tapetud järelevaatusele toodud - Présentés à l'inspection. 6) Riiklikud kaevandused - Carrières d'Etat. 7) Couverture par rapport à la dette courante.

Tab. 26. Turuhinnad augustis 1928 a. — Prix de détail en août 1928.

	Mõõdu-üksus	Tallinn			Paldiski	Rakvere	Narva	Paide	Haapsalu	Tartu	Viljandi	Pärnu	Võru	Valga	Petseri	Kruusaares	
		Aug. 1928	Jouli 1928	Aug. 1927													
		1	2	3													4
Hinnad sentides — Prix en cents. *)																	
Liha, lihassaadused ja rusv Viandes et graissés	1. Sealhiha, keeduliha—Viande de porc II s.	nl. 1)	51	50	40	53	55	51	40	49	37	40	43	50	55	60	40
	2. " praeliha — " " " I "	"	55	55	45	57	59	57	45	50	50	42	55	59	60	70	50
	3. Seapekk—Lard	"	60	60	48	53	64	69	55	59	60	...	65	69	68	70	60
	4. Loomaliha, supliha—Viande de boeuf II s.	"	31	34	30	29	29	28	25	28	26	25	26	25	33	...	28
	5. praeliha — " " " I "	"	48	50	45	38	40	34	30	35	32	37	43	30	36	...	35
	6. Vasikaliha, esim. veerand—Viande de veau II s.	"	32	23	28	...	24	25	23	24	26	20	27	20	20	21	21
	7. Vasikaliha, tagum. veerand—Viande de veau I s.	"	37	28	33	...	30	31	27	28	32	26	35	25	24	25	27
	8. Lambaliha, esim. veerand—Viande de mout. II s.	"	39	40	40	...	32	34	30	35	28	23	30	31	29	31	21
	9. Lambaliha, tagum. veerand—Viande de mout. I s.	"	43	45	44	...	35	36	35	40	32	32	35	36	34	32	28
	10. Searasv, sulatam. —Graisse de porc.	"	65	65	53	65	66	72	60	65	73	55	70	70	71	71	65
11. Searasv, sulatatud—Saindoux	"	79	79	65	82	82	79	75	...	88	60	80	81	81	75	...	
12. Loomarasv, sulatamata—Graisse d. boeuf, n. fond.	"	40	40	40	...	37	40	35	42	40	30	50	...	40	
13. Loomarasv, sulatatud—Graisse de boeuf, fondue	"	40	40	40	...	37	40	35	42	40	30	50	...	40	
14. Teevorst—Saucisson	"	50	50	50	...	50	53	50	48	55	40	50	50	50	...	45	
15. Sinek—Jambon	"	75	70	65	...	60	78	...	78	65	60	75	65	70	...	70	
16. Råimed, värsked—Petits harengs baltiques, frais	"	15	15	9	10	18	15	15	14	10	
17. Kilud värsked—Esports frais	"	14	...	12	20	
18. Hauglid —Brochets frais	"	33	20	35	...	35	32	24	18	29	25	25	15	10	
19. Ahvenad —Perches fratches	"	26	21	20	15	20	28	29	15	15	22	16	25	15	
20. Särjed —Gardons frais	"	15	20	24	13	12	...	11	...	
21. Råimed, soolatud—Petits harengs baltiq. salés	"	15	15	13	...	15	...	15	9	10	8	8	10	
22. Kilud soolatud—Esports salés	"	13	20	
23. Heeringad soolatud—Harengs salés	"	23	23	23	22	22	20	23	25	18	22	24	24	20	20	20	
24. Kilud toosides—Esports en boîtes	"	50	50	55	45	45	51	50	45	55	45	50	50	45	45	42	
25. Rukis—Seigle	pd. 2)	445	460	380	...	380	336	370	300	360	...	390	400	388	
26. Nisu—Froment	"	490	460	550	395	500	...	
27. Oder—Orge	"	421	425	300	440	390	406	413	406	400	375	400	360	420	
28. Kaer—Avoine	"	309	380	283	...	367	335	350	373	400	343	375	380	380	
29. Rukkijahu, Farine de seigle	"	450	480	400	390	395	401	430	416	384	417	390	403	430	...	416	
30. Nisujahu, liht—Farine de froment	"	640	640	660	...	500	623	500	497	558	...	513	
31. söela —blutée	"	600	626	538	680	648	...	680	660	...	
32. Odrajahu, liimtoiduks —Farine d'orge (pour alim. de l'homme)	"	540	540	520	...	450	544	500	...	590	545	...	500	435	560	...	
33. Odrajahu, loomatoid.—Farine d'orge (p. fourr.)	"	295	300	...	280	...	320	...	350	300	430	
34. Odralangud—Gruau d'orge	nl. 1)	16	16	15	16	17	15	16	16	14	17	34	17	16	16	16	
35. Kruubid—Orge perlé	"	18	18	18	16	18	16	17	16	16	16	16	16	16	16	18	
36. Rukkileib—Pain de seigle	"	9	10	8,5	8,5	9,3	9,8	10	10	8,8	9,4	9,5	9,5	9	10	10	
37. Peenleib —demi-blanc de seigle	"	14	15	14	15	16	14	16	15	15	15	15	15	15	17	15	
38. Sepik—Pain de froment	"	15	15	16	17	17	17	16	15	16	17	16	16	18	16	15	
39. Sal—Pain blanc	"	20	20	22	21	21	21	25	22	22	22	22	25	23	25	22	
40. Piim, röösk—Lait, frais	tp. 2)	17	17	19	15	14	15	15	16	14	15	16	14	14	16	14	
41. Koor, —Crème fraîche	"	116 ⁹⁾	116 ⁹⁾	119 ⁹⁾	...	110	...	108	80	...	83	96	110	...	85	...	
42. hapu —aigre	nl. 1)	45	45	45	53	53	53	45	42	110 ⁷⁾	50	96 ⁴⁾	40	...	27	...	
43. Kohupiim—Caillébolte	"	19	17	17	15	16	...	16	12	9	20	14	15	13	15	...	
44. Või, meierei, rööskakoore—Beurre de ferme, frais	"	120	116	100	...	120	113	120	...	103	100	120	95	109	93	88	
45. " köög.—Beurre de cuisine	"	106	94	90	88	98	98	100	94	91	90	93	85	96	83	76	
46. Kanamunad—Oeufs de poule	paar ⁴⁾	16	13	13	12	13	15	14	16	13	12	15	13	14	12	12	
47. Kartulid—Pommes de terre	pd. 2)	173	204	147	167	218	168	92	203	220	278	115	225	210	
48. Porgandid—Carottes	nl. 1)	8	7	7	11	12	12	5	...	6	6	12	
49. Peetid—Betteraves	"	...	12	6	7	6	12	6	...	5	...	6	6	6	
50. Kaalikad—Navets	"	15	15	6	7	6	7	9	12	5	...	7	9	6	
51. Herned, kollased, kulvatatud—Pois secs	"	20	20	18	22	19	15	22	22	...	17	20	...	18	20	20	
52. Ond, kulvatatud—Pèoes sèches	"	20	25	20	25	12	
53. Kapsad, hapud—Chouroute	"	10	...	6	11	7	...	10	...	9	
54. " värskod—Chou frais	"	30	30	15	20	23	15	23	23	11	...	20	...	13	10	7	
55. Sibulad—Oignons	"	20	20	17	21	21	21	24	24	20	18	23	22	18	23	19	
56. Riis—Riz	"	25	25	25	24	26	24	25	27	25	24	24	25	25	25	25	
57. Manna—Manne	"	30	30	30	30	32	28	29	30	32	30	32	30	35	30	30	
58. Makaronid—Macaronis	"	20	20	16	20	22	20	21	22	20	20	20	22	20	22	20	
59. Kartulijahu—Fécule de pommes de terre	"	16	18	19	17	18	18	19	19	18	18	18	17	18	19	19	
60. Suhkur, peenike—Sucre en poudre	"	85	85	80	100	108	...	90	80	80	80	80	...	80	80	80	
61. Mesi—Miel	"	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
62. Köögisool—Sel de cuisine	"	40	40	40	...	28	25	30	40	30	36	25	20	...	
63. Viljakohv—Café de grains	"	18	16	15	18	18	15	15	
64. Sigurid, praad-ta—Chicorée non torréfiée	"	25	25	27	26	29	23	27	25	23	30	25	23	24	26	26	
65. Pesuseep, sinine—Savon	"	8	8	8,5	8,3	9	9	10	10	9	9	10	9	9	9	9	
66. Petrootaun—Pétrole	"	30	28	12	28	30	28	28	30	23	28	30	25	26	30	23	
67. Tikud—Allumettes	paak ⁵⁾	153	240	138	123	143	...	131	118	104	108	143	110	100	84	85	
68. Ristikhein—Trefle	pd. 2)	153	240	138	123	143	...	131	119	107	107	100	...	100	85	85	
69. Timutihein—Fleole	"	120	205	110	...	108	...	100	93	92	83	93	...	93	73	75	
70. Nurmehein—Autres herbagés	"	80	148	80	...	108	...	80	106	63	80	75	...	80	...	85	
71. Lühaheln—Foin des prés	"	50	65	70	...	53	
72. Sooheln—Foin des marais	"	
73. Rukkileid —Paille de seigle	"	107	118	86	...	70	110	
74. Kaerapõhk—d'avoine	"	
75. Odra—d'orge	"	
76. Segaviljapõhk—Paille des cultures mixtes	"	
Kroonides — Ekr. *)																	
Kütte- puud	77. Kasepuud—Bois de bouleau		20	20	26	...	20	23	...	15,5 ⁹⁾	22	20	16,5	23	22,5	17	13 ⁹⁾
Bois d. chaut.	78. Männipuud — de pin		20	18	17,5	12,5 ⁹⁾	18	...	14	18	17	12	10 ⁹⁾
	79. Kuusepuud — de sapin		19	17,5	17,5	18	...	14	17	16,5	12	10 ⁹⁾

Tab. 27—28. ELUMAKSUMUS- ja SUURMÜÜGINDEKSID (geom. kesk.)
Nombres-indices du coût de la vie et nombres-indices des prix de gros en valeurs or (moyenne géom.)

	Keskmiselt aast. Moyenne annuel.			1928 a.			August 1927
	1925	1926	1927	Juuni	Juuli	August	

Tab. 27. ELUMAKSUMUSINDEKSID
N.-indices du coût de la vie
A. (1913 = 100)

1. Toitlus—Alimentation	118	118	112	120	127	124	113
2. Korter—Logement	31	31	40	52	52	52	52
3. Kütte ja valgustus—Chauffage et éclair.	83	76	80	81	81	84	81
Puid—Bois	91	81	83	81	81	86	84
Elekter—Électricité	43	43	43	43	43	43	43
Petrooleum—Pétrole	78	74	89	83	83	83	89
Tuletikud—Allumettes	71	55	53	122	122	130	52
4. Riietus—Habillemeht	151	149	147	150	150	150	149
Riie—Étoffe	121	120	120	120	120	120	120
Omblemine—Couture	150	150	150	150	150	150	150
Pesu—Linge	170	159	148	155	155	155	155
Jalatsid—Chaussures	178	181	181	187	187	187	181
5. Puhastus—Hygiène et nettoyage .	100	99	93	100	100	100	94
Seep—Savon	152	146	123	109	109	109	117
Saun—Bain	52	52	52	73	73	73	52
Habemeajamine—Barbe	105	105	105	105	105	105	105
Juukseidikus—Coupe de cheveux	121	121	121	121	121	121	121
6. Reisid, liikumine, post—Voyages etc.	75	77	78	78	78	78	78
Tall.—Nömmepil. hüd.—Chem. de fer	72	75	79	79	79	79	79
Tramm—Tramway	70	70	70	70	70	70	70
Postitahit—Turit postal	82	86	86	86	86	86	86
7. Haridus—Instruction	94	94	94	94	94	94	94
8. Lõustus—Divertissements	138	142	142	143	143	143	142
Teater—Théâtre	56	56	56	56	56	56	56
Kino—Cinéma	46	46	46	46	46	46	46
Tubak—Tabac	189	174	174	174	174	174	174
Alkohol—Alcool	140	142	142	153	153	153	142
9. Muud kulud—Autres dépenses	91	90	92	97	98	98	95
Üldindeks—N.-ind. général du coût de la vie	107	106	105	112	116	114	108

B. (1922 = 100)

Toitlus—Alimentation	123	122	117	125	132	129	118
Korter—Logement	136	136	175	227	227	227	227
Kütte ja valgustus—Chauffage et éclair.	93	84	89	90	90	94	90
Riietus—Habillemeht	107	106	105	107	107	107	106
Puhastus—Hygiène d. corps et nettoyage	107	106	102	107	107	107	101
Reisid, liikumine, post—Voyages etc.	134	138	140	140	140	140	140
Haridus—Instruction	141	141	141	141	141	141	141
Lõustus—Divertissements	128	132	132	132	132	132	132
Muud kulud—Autres dépenses	129	119	122	129	130	130	127
Üldindeks—N.-ind. général	120	118	117	126	130	128	121

Tab. 28. SUURMÜÜGINDEKSID (kaalumata keskm.)
Nombres-indices des prix de gros (moyennes non pondérées).
A. (1913 = 100).

Sisseveetavad ained—Articles d'importation							
Toiduained—Denrées aliment.	112	108	110	111	109	107	109
Sellest koloniaalkaubad—Dont denrées coloniales	84	83	84	81	81	80	83
Sõdaained—Denrées fourragères	180	154	156	194	200	189	156
Tööstussaadused—Matières premières et produits industriels	103	99	94	87	87	86	93
Kokku sisseveetav. ained—Gr. total	115	109	108	108	107	105	107
Väljaveetavad ained—Articles d'exportation							
Toiduained—Denrées aliment.	126	114	108	122	128	133	112
Tööstussaadused—Matières premières et produits industriels	129	121	127	141	141	141	127
Lina—Lin	220	143	181	229	180
Kokku väljaveetav. ained—Gr. total	135	120	122	139	142	145	125
Üldindeks—Nombre-indice général	124	114	114	121	122	122	115
Sellest toiduained—Dont denrées alimentaires	118	110	109	116	117	118	110
Tööstussaadused—Dont matières prem. et prod. industr.	114	108	107	110	109	109	108

B. (1922 = 100).

Sisseveetavad ained—Articles d'imp.	106	100	99	99	99	97	98
Väljaveetavad ained—Articles d'export.	114	101	109	117	120	122	105
Üldindeks—N.-ind. général	109	101	101	107	108	108	101

Hinnamuutused 1928 a. augustis eelmise kunga võrreldes:
Elumaksumusindeksid

	Kallinenud:		Odavnenud:	
	juuli	august	juuli	august
Kapsad, värsked 8 10enz. ni.	Rukkileib	10	9	szf. ni.
Kohupim	Peenleib	15	14	"
Munad	Rukkijahu	480	450	" pd.
Või, murerei	Kartulid	230	195	" tsivk
" kõõgi	Loomaliha	42	40	" ni.
Sink	Lambaliha	43	41	" "
Vasikaliha	Suhkur	18	16,5	" "
Kilud, värsked 12 14 " "				
Haugid				
Tuletikud				
Männipuud				
Kuusepuud				

Suurmüügindeksid

	Kallinenud:		Odavnenud:	
	juuli	august	juuli	august
Heeringad	Rukis	3,58	3,41	kr. pd.
šoti	Rukkijahu	3,85	3,60	" "
Kivisüsi	Nisupüü			" "
Raud	" pehme	7,90	7,62	" "
Või	Nisupüü			" "
Munad	" sõre	7,98	7,71	" "
Sealiha	Riis	5,85	5,78	" "
Loomaliha 9,80 9,73 " "	KakaoHoll.	30,00	29,30	" "
	Tee Java	83,00	82,30	" "
	Suhkur	6,58	6,49	" "
	Oder, õlle	4,08	3,58	" "
	Kaer	3,55	3,43	" "
	Petrooleum	2,69	2,63	" "
	Bensiin	4,65	4,58	" "
	Seebikivi	4,97	4,90	" "
	Snpertostf.	5,60	5,50	" koit

Indeksite koostamisviisi ja arvud eelmise aja kohta y. „E. St.“ Nr. 77(4).

Méthodes de calcul des nombres-indices
Les nombres-indices recalculés à l'occasion de l'introduction de la couronne-or sont établis d'après les mêmes principes que dans les calculs antérieurs, avec les changements peu importants.

En vertu de la décision de la conférence esto-lettonne des statisticiens les calculs ont été faits d'après les deux bases distinctes: année 1913 et année 1922. D'ailleurs, comme désormais toutes les moyennes sont géométriques, le renversement de la base peut s'effectuer sans aucune difficulté.

Les nombres-indices du coût de la vie pour Tallinn sont établis conformément aux résultats de l'enquête budgétaire parmi les ménages ouvriers à Tallinn en octobre 1925 (V. Recueil Nr. 48[3]).

Le nombre-indice pour l'alimentation comprend le coût d'un punter de provision de 51 produits différents dont la valeur nutritive égale 3 820 calories.

Poids des groupes sont suivants:

Alimentation	58,5%
Loyer	7,5%
Chauffage et éclairage	6,8%
Habillement	15,7%
Hygiène du corps et nettoyage	2,7%
Voyages, circulation, poste	0,7%
Frais d'instruction (journalux)	2,7%
Cinéma, théâtre, tabac, boissons	2,8%
Autres dépenses	3,6%

Comme prix sont appliqués: les prix de produits d'alimentation au marché de Tallinn de même que dépenses pour l'électricité et chauffage des vêtements et chaussures dans les magasins de confection, les salaires dans les ateliers des tailleurs etc.

Les nombres-indices des prix de gros sont les moyennes géométriques non pondérées. Le nombre-indice général comprend 43 articles.

Liste des marchandises groupement ainsi que les données de 1913—28 v. Recueil 77(4) pp 266—267.

Tab. 30. Tööstusettevõtted ja nende tööjõud 1-ks augustiks 1928 a.
 Entreprises industrielles et leur main d'oeuvre au 1 août 1928.

Tööstuse liik	Ettevõtete arv — Nombre des entreprises			Töötajate üldarv — Nombre général des travailleurs					Neist töölised — Dont ouvriers					Töölised ja teenijad alla 18 a. — Mineurs parmi les ouvriers et service	Kokku — Total
	1. juulil	1. augustil	1928 a. 1. augustil	1. juulil	1. augustil	1928 a. 1. augustil	1. juulil	1. augustil	1928 a. 1. augustil	1. juulil	1. augustil	1928 a. 1. augustil	1. juulil		
I. Murrud ja kaevandused	16	1	1	445	821	2 972	3 124	484	810	2 748	87,9	120	139	—	—
II. Mitteraialine ümberootamine	20	1	1	214	165	2 039	1 834	209	165	1 863	102,4	205	205	—	—
III. Metallitööstus	35	—	—	109	140	3 868	3 354	107	130	3 391	99,3	162	108	3	—
IV. Keemiaindust	12	—	—	40	67	870	783	33	59	797	96,6	7	7	—	—
V. Naanaindust	10	—	—	10	10	416	206	29	336	356	106,0	1	1	—	—
VI. Tekstiilitööstus	26	2	1	861	377	9 666	8 156	1 101	3683	8 894	109,0	314	327	13	—
VII. Puutööstus	68	2	4	691	1 182	5 844	5 479	660	903	5 236	95,6	113	114	1	—
VIII. Paberitööstus	14	—	—	138	75	2 538	2 130	134	74	2 250	102,7	40	41	1	—
IX. Polügraafiatööstus	16	—	—	159	29	1 135	1 009	787	155	914	117,1	65	67	2	—
X. Toidu-, maitseainete- ja jookide tööstus	41	—	—	85	64	2 358	1 847	21	847	1 865	101,6	43	48	5	—
XI. Kehakatte- ja puudukaupade tööstus	9	—	—	158	55	897	700	157	52	805	105,1	10	10	—	—
XII. Ehitustööstus	11	—	—	116	102	792	688	110	102	678	101,2	19	20	1	—
XIII. Elektrijaamad ning gaasi- ja veearustus	7	—	—	50	17	604	398	37	17	498	105,2	13	20	7	—
XIV. Puhastustööstus	3	—	—	156	156	156	151	—	—	151	100,0	—	15	—	—
Kokku suuritööstus—Total	285	4	6	3 420	2 856	34 173	29 787	3 241	2 769	30 259	101,6	1 115	1 140	25	1 142
Sellest { ettevõtted 50 ja üle töötajaga — les entreprises prises, ayant plus de 50 travailleurs	125	—	1	2 679	2 073	28 921	25 198	2 532	2 010	25 720	102,1	891	915	24	—
Dont { ettevõtted 20—49 töötajaga — les entreprises ses, ayant 20—49 travailleurs	163	4	5	741	788	5 252	4 589	709	759	4 539	98,9	224	235	1	—
1928 a. juul arvud—Chiffres de juillet 1928.	285	2	3	3 149	3 309	33 274	29 556	3 026	3 139	29 443	99,5	1 108	1 142	38	1 142
Kokku suuritööstus—Total	1	1	1	17	21	17	17	17	17	17	100,0	3	3	—	3
I. Industries extractives	28	1	1	343	214	3 376	324	53	20	357	110,2	15	15	—	—
II. Industrie minière	73	—	—	72	47	848	779	72	45	800	103,5	103	108	—	—
III. " des métaux	20	—	—	20	17	1 071	950	151	111	1 141	106,0	5	5	—	—
IV. " chimiques	17	—	—	4	4	142	122	3	3	127	100,0	—	—	—	—
V. " des cuirs et peaux	46	—	—	27	32	431	385	24	32	377	97,9	13	13	—	—
VI. " de bois	80	3	1	151	143	869	827	141	210	709	91,1	50	30	—	—
VII. " du papier	13	—	—	7	7	143	128	17	11	124	96,5	9	9	—	—
VIII. " poligraphique	42	—	—	80	14	484	488	30	14	451	108,7	63	68	—	—
IX. " de l'alimentation et des boissons etc.	107	—	—	31	65	910	796	30	77	749	94,1	24	24	—	—
X. Confection de vêtements et fab. de mercerie	36	—	—	3	3	343	315	3	3	329	91,4	22	22	—	—
XI. Constructions	4	—	—	23	6	55	32	23	6	49	153,1	1	1	—	—
XIII. Usines électriques, d gaz d'éclairage et distillation d'eau	8	—	—	1	1	63	49	1	1	50	102,6	2	2	—	—
XIV. Industrie du nettoyage	8	—	—	3	3	100	102,6	3	3	70	102,9	—	—	—	—
Kokku keskütööstus—Total	483	7	19	4 107	5 199	49 353	45 200	3 911	4 473	44 388	98,2	310	310	25	310
Üldise suur- ja keskütööstus—Grand total	771	11	25	7 573	8 375	89 131	83 307	8 632	3 242	84 697	101,1	1 425	1 429	6	1 429
1928 a. juul arvud—Chiffres de juillet 1928.	483	8	12	4 811	5 302	49 576	45 150	3 702	3 807	47 477	100,2	281	287	6	287
Kokku keskütööstus—Total (entreprises moyennes)	483	8	12	4 811	5 302	49 576	45 150	3 702	3 807	47 477	100,2	281	287	6	287
Üldise suur- ja keskütööstus—Grand total (entreprises moyennes)	771	10	15	7 653	8 354	85 576	79 651	4 004	3 807	84 190	99,7	1 387	1 429	42	1 429

Suur- ja kesktööstusettevõtete töäjõud
Main d'oeuvre des entreprises grandes et moyennes

Kuna tööstusettevõtete isikliku koosseisu (töäjõu) tabelis (stand. 30) antakse andmed ainult tööstusharude järgi, toome eritabelina üksikajalise ülevaate töötajate arvust tööstusharude allaotustes ulatusel ja töäjõu eritabeli järgi - töölised, tehniline personal, ametnikud ja teenijad. Arvud 1 jaanuarist 1928 on loodud E. Stat. nr. 77 (4), 1928; 1927 a. andmed on antud E. Stat. 1927, lhk. 310, 311, 608 ja 609.

Suuritööstus (20 ja üle töötajaga ettevõtte)
Grandes entreprises (plus de 20 travailleurs)

I. Murrud ja kaevandused - Industries extractives

1. Turbatööstus - Tourbières
2. Põlevkivitööstus - Carrières de schiste combustible
3. Kivi- ja paemurrud ning muud kaevand. - Carrières de pier. à chaux et autres
- II. Mõnemaalilise ümbertöötamine - Transformation des pierres et des terres (ciment, chaux plâtre craie etc.)
1. Sidealnete (tsemend- lubja- kipsi- kriidid j. n. e.) tööstus - Fabr. de ciments
2. Savitööstus ja keraamika - Fabrication de poterie et céramique
3. Klaasitööstus - Verrières
4. Kivide ümbertöötamine - Transformation des pierres
- III. Metallitööstus - Industrie des métaux
1. Metallide ümbertöötamine ning masinaehitus (remont) - Travail des métaux et construction mécanique (réparation)
2. Laevaehitus (ja remont) - Construction navale (réparation)
3. Raudtee ja trammide veereva koosseisu ehitus (ja remont) - Constr. (et répar.) du matériel roulant des chemins de fer et des tramways
4. Elektriaparaat ja tarbeasjade valmistus - Fabr. d'appar. et d'instrum. électriq.
5. Mehhaanika ja lukusepatöökodjad - Ateliers mécaniques et de serrurerie
6. Täpsete mõõduriistade valmistus ja remont ning kallismetallide ümbertöötamine - Fabr. et répar. d'appareils de précision et transformation des métaux précieux
7. Mitmesuguste metalliesemete valmistus - Fabr. d'objets métal. de tout genre
- IV. Keemiatööstus - Industrie chimique
1. Tuletitkutööstus - Fabrication d'allumettes
2. Kummiesemete linoleumi ja vahariide valmistus - Fabr. d'articles en caoutchouc. de linoleum et de toile crée
3. Seebi- ja küünlatööstus ning kosmeetilised laboratooriumid - Fabr. de savon et de bougies, laboratoires des cosmétiques
4. Muude keemiliste ainete ja esemete valmistus - Fabr. d'aul. mat. et prod. chimiq.
- V. Nahatööstus - Industrie des cuirs et peaux
1. Tooresnahatööstus - Fabrication des peaux brutes
2. Nahkesemete valmistus - Fabrication d'articles en cuir
- VI. Tekstiilitööstus - Industrie textile
1. Puvillatööstus - Fabrication de coton
2. Villatööstus - de laine
3. Ilnatööstus - de lin
4. Kõie-, nõõri- ja niiditööstus - Corderies et fileteries
5. Appretuur-, värvimis- ja vanutamistööstus - Apprêt, teinture et foulonnerie de matières textiles
- VII. Puittööstus - Industrie du bois
1. Saeveskid - Scieries
2. Mööblil ja vineeritööstus - Fabr. de meubles et de bois de placage
3. Muure puuesemete valmistus - Fabr. d'autres objets en bois
- VIII. Paberitööstus - Industrie du papier
1. Paberimassi ja pabeivalmistus - Fabr. de pâte du bois et de papier
2. Pabereseemete valmistus - Fabr. d'articles en papier
- IX. Polügraafitööstus - Industrie polygraphique
- X. Toidu ja maitseainete ning jookide tööstus - Ind. de l'alim. et des bois.
1. Jahuveskid - Moulins à farine
2. Leivatööstus - Fabrication de pain
3. Sokolaadi ja komprekitööstus - Fabr. de chocolat et de bonbons
4. Liha- ja kalatööstus - Fabrication de viandes et de poissons
5. Tapamajad, killmetushooned ja kunstjäätööstus - Abattoirs, chambres réfrigérantes et fabr. de glace artificielle
6. Piimatööstus - Fabrication de lait
7. Toiduõilide- ja rasvudetööstus - Fabr. d'huiles alimentaires et de graisses
8. Kartulijahu- ja sirupitööstus - Fabr. de fécula de pommes de terre et de sirops
9. Marjad ning pun- ja juurvillatööstus - Préparation de baies, fruits et légum.
10. Piiritusepõlet- ja puhastust- ning pärmivabr. - Fabr. et raffin. d'al. et fab. de lev.
11. Likööri ja veinivabrikud - Fabr. de liqueurs et de vins
12. Linnase- ja õlletehased - Fabr. de mail et brasseries
13. Karastavate jookide tööstus - Fabr. de boissons rafraichissantes
14. Kohvi- (ja surrogaatide) ning muude maitseainete tööstus - Fabr. de café (aussi succédanés) et d'autres matières coloniales
15. Tubakatööstus - Fabr. de tabac
- XI. Kehakatte- ja pudukaupade tööstus - Confect. de vêtem. et fabr. de merc.
1. Riidevalmistus - Fabr. de vêtements
2. Jalavõtte tööstus - Fabr. de chaussures
3. Viiditööstus - Fabr. de feutre
4. Pudu- ja mukekapade tööstus - Fabr. de mercerie et d'articles de mode
- XII. Elitustööstus - Industrie des bâtiments
1. Hoonete ehitus ja remont - Construction et réparation de bâtiments
2. Välisheitused - Constructions extérieures
- XIII. Elektrihaamad ning gaasi- ja veevarustus - Usines électriques, à gaz d'éclairage et distribution d'eau
1. Elektrihaamad - Usines électriques
2. Gaasi- ja veevarustus - Usines à gaz d'éclairage et distribution d'eau
- XIV. Puhastustööstus - Industrie du nettoyage

Ettevõtete arv N. des entreprises	Töölised Ouvriers		Tehniline personal- Personnel technique		Ametnikud Employés		Teenijad Service		Kokku Total	
	M.-H.	N.-F.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
18	2 254	874	99	—	39	11	60	19	2 452	994
10	632	492	22	—	10	4	12	2	676	498
5	1 439	375	70	—	27	6	42	16	1 578	397
3	183	7	7	—	2	1	6	1	193	9
19	1 429	375	36	—	42	21	38	7	1 545	403
5	657	103	20	—	15	16	24	6	716	127
10	521	247	12	—	15	4	11	—	559	251
4	251	23	4	—	12	1	3	1	270	25
38	3 241	217	184	1	172	81	130	11	3 727	310
12	856	27	38	1	46	18	30	2	970	48
4	518	20	35	—	28	22	26	—	607	42
8	1 406	21	64	—	66	29	56	7	1 592	51
5	210	57	21	—	17	9	12	—	280	66
3	129	44	18	—	6	5	5	2	158	51
6	122	48	8	—	9	4	1	—	140	52
13	435	301	54	3	39	11	26	5	554	320
6	82	240	19	1	10	2	13	—	124	243
3	—	—	—	—	8	4	2	3	23	39
5	344	30	31	1	21	5	11	2	467	38
11	283	62	19	—	14	4	20	—	336	66
9	254	50	17	—	14	3	15	—	300	53
2	29	12	2	—	1	5	—	—	36	13
24	2 521	5 586	112	2	252	101	144	86	3 029	5 775
5	1 375	4 145	33	—	116	46	40	43	1 564	4 234
5	742	314	52	1	61	25	84	33	959	373
3	249	375	10	—	56	18	15	6	390	400
3	22	103	5	1	8	4	4	3	39	112
3	133	148	12	—	11	8	1	—	157	156
63	3 626	1 617	214	—	202	58	106	17	4 148	1 692
50	2 460	983	112	—	124	29	83	8	2 779	720
5	918	779	90	—	65	25	15	9	1 118	313
8	218	155	12	—	13	4	8	—	151	159
12	1 691	432	81	4	85	33	75	12	1 932	486
8	1 660	320	72	4	80	33	74	12	1 886	360
4	31	112	0	—	5	5	1	—	46	117
18	525	295	61	22	66	51	17	7	669	376
40	708	1 190	67	3	163	78	135	36	1 073	1 247
2	184	50	8	—	14	10	36	—	242	60
1	13	8	—	—	4	—	1	—	17	9
10	120	361	5	1	16	11	10	15	151	391
6	86	32	8	—	47	26	39	8	182	68
1	9	9	—	—	1	—	1	—	11	9
1	24	6	5	—	3	2	4	—	36	8
2	16	2	4	—	6	—	2	—	28	2
2	31	5	5	—	5	3	12	1	56	9
1	2	9	2	—	5	1	2	—	11	10
5	145	31	9	1	32	6	8	1	194	39
1	9	20	—	1	1	2	2	1	12	24
1	15	6	4	—	2	—	1	—	22	6
7	49	588	17	—	27	17	18	9	111	614
7	189	458	22	4	21	31	7	5	239	498
5	103	368	4	2	9	12	1	2	117	382
2	86	92	18	2	12	19	6	3	122	116
10	566	72	40	—	46	14	11	1	663	87
8	359	24	27	—	35	14	6	1	429	39
2	207	48	13	—	11	3	3	—	234	48
7	372	16	59	—	61	35	23	6	514	57
5	259	16	40	—	47	26	11	4	357	46
2	118	—	18	—	14	9	12	2	157	11
4	9	158	—	1	2	1	1	—	12	160
Kokku - Total										
284	17849	11 594	1047	40	1204	535	793	212	20 893	12 381

1 juulil 1928 a. (ettevõtete rühmade ja allrühmade järgi).
au 1 VII (d'après les groupes et sous-groupes).

Sellest ettevõtteid 20—49 töötajaga Dont les entreprises, ayant 27—49 travailleurs										Kesktööstus (5—19 töötajaga ettevõtted) Entreprises moyennes (de 5—19 travailleurs)													
Ettevõtte arv N. des entreprises		Töölised Ouvriers		Tehniline personal- sonaal- Personnel net technique		Ametnikud Employés		Teenijad Service		Kokku Total		Ettevõtte arv N. des entreprises		Töölised Ouvriers		Tehniline personal- sonaal- Personnel net technique		Ametnikud Employés		Teenijad Service		Kokku Total	
M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33		
5	224	33	7	—	2	1	6	1	239	35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	41	26	—	—	—	—	—	—	41	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	183	7	7	—	2	1	6	1	198	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	374	132	9	—	12	3	7	7	402	133	23	213	78	3	4	2	1	1	221	81	—	—	—
3	83	10	2	—	3	2	5	—	93	12	4	52	20	2	2	1	1	1	57	22	—	—	—
3	256	122	7	—	7	1	2	—	272	123	17	144	51	1	2	—	—	—	147	51	—	—	—
1	35	—	—	—	2	—	—	—	37	—	1	14	7	—	—	—	—	—	3	7	—	—	—
24	606	111	28	—	24	10	10	—	668	121	67	667	59	15	15	5	3	700	14	64	—	—	—
8	279	14	7	—	7	3	2	—	295	17	13	208	—	3	4	1	—	210	—	1	—	—	—
3	59	—	4	—	2	—	—	—	67	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	50	2	2	—	4	—	3	—	59	2	1	8	—	1	1	—	—	10	1	—	—	—	—
2	42	17	4	—	1	2	2	—	49	19	2	7	5	—	—	—	—	7	—	5	—	—	—
2	54	30	3	—	1	1	—	—	58	31	19	147	7	2	1	1	—	150	—	8	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	99	6	1	1	—	—	101	—	6	—	—	—
5	122	48	8	—	9	4	1	—	140	52	21	203	41	8	8	—	—	222	48	—	—	—	—
6	283	69	23	—	24	6	12	4	342	71	21	121	67	22	26	9	4	173	79	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	9	31	4	—	8	4	2	3	23	39	4	12	21	5	1	2	1	13	10	—	—	—	—
3	274	29	19	—	16	2	10	1	319	32	16	99	36	15	20	7	3	137	23	43	—	—	—
8	156	46	12	—	7	3	11	—	136	49	15	89	21	7	4	2	6	106	23	—	—	—	—
2	127	31	10	—	7	2	6	—	150	36	10	67	12	6	4	2	6	83	14	—	—	—	—
2	29	12	2	—	1	—	5	—	36	13	5	22	9	1	—	—	—	23	6	—	—	—	—
9	76	132	11	—	10	10	8	1	105	144	52	307	135	14	12	21	5	1	338	157	—	—	—
2	13	78	2	—	2	2	2	—	19	80	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	18	19	3	—	3	2	2	—	25	21	35	221	58	9	5	13	3	238	72	—	—	—	—
2	13	6	3	—	1	1	1	—	18	7	7	6	14	2	1	1	—	11	15	—	—	—	—
1	11	11	3	—	5	1	3	1	20	14	3	32	38	—	—	—	—	32	39	—	—	—	—
2	21	18	1	—	—	4	1	—	23	22	7	48	25	3	4	6	2	57	31	—	—	—	—
43	1 336	406	73	—	61	10	28	1	1 498	417	80	840	244	39	37	9	17	933	253	—	—	—	—
34	1 078	297	61	—	40	9	19	1	1 204	304	51	504	91	27	25	6	11	567	97	—	—	—	—
6	118	6	3	—	1	1	2	—	130	7	21	256	109	8	1	5	—	278	110	—	—	—	—
6	140	103	9	—	7	3	7	—	104	106	8	80	44	4	3	2	1	88	46	—	—	—	—
2	72	21	4	—	2	2	2	—	80	23	15	61	119	5	4	6	1	80	125	—	—	—	—
2	58	1	2	—	—	—	1	—	61	1	4	34	3	1	4	4	—	42	3	—	—	—	—
2	14	20	2	—	2	2	2	—	19	22	11	27	116	4	5	4	2	38	122	—	—	—	—
13	215	139	15	—	11	15	7	1	248	159	43	239	180	8	10	9	4	261	190	—	—	—	—
25	220	369	24	—	78	35	59	13	381	419	108	486	282	44	59	29	21	610	325	—	—	—	—
1	13	8	—	—	4	—	—	—	17	9	6	30	5	1	2	—	—	33	5	—	—	—	—
7	63	167	3	—	7	5	6	5	79	178	14	34	90	4	3	3	3	180	65	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	39	2	—	—	—	—	43	96	—	—	—	—
4	32	21	4	—	32	13	29	4	97	38	8	27	8	5	12	3	4	48	14	—	—	—	—
1	9	9	—	—	1	—	1	—	11	9	26	113	45	20	22	4	7	162	53	—	—	—	—
2	16	2	4	—	6	—	2	—	28	2	2	8	2	—	2	—	1	10	3	—	—	—	—
1	14	3	1	—	4	3	9	—	28	6	1	7	—	1	—	—	—	8	—	—	—	—	—
1	2	9	2	—	5	5	2	—	11	10	6	13	37	5	5	3	—	23	40	—	—	—	—
3	41	6	1	—	13	6	5	—	60	12	2	13	6	2	1	1	—	13	7	—	—	—	—
1	9	20	1	—	1	2	2	—	12	24	7	35	24	1	3	4	—	39	28	—	—	—	—
1	15	6	4	—	3	3	2	—	22	6	1	1	5	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
2	6	118	5	—	6	5	—	—	125	16	—	—	—	—	—	—	—	96	307	—	—	—	—
2	4	73	1	—	1	1	—	—	6	74	39	86	298	6	8	2	—	29	178	—	—	—	—
2	4	73	1	—	1	1	—	—	6	74	21	23	175	3	1	1	—	42	26	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	40	22	1	1	—	—	42	1	—	—	—	—
3	141	8	1	—	3	—	—	—	146	8	10	22	92	2	2	—	—	24	94	—	—	—	—
3	141	8	1	—	3	—	—	—	146	8	5	61	1	2	—	—	—	33	1	—	—	—	—
4	109	5	6	—	10	5	3	3	128	13	7	45	1	8	—	—	—	32	1	—	—	—	—
3	88	5	3	—	7	3	1	2	99	10	6	41	—	6	3	2	—	50	2	—	—	—	—
1	21	3	3	—	3	2	2	1	29	3	1	4	—	2	—	—	—	6	—	—	—	—	—
3	6	86	1	—	1	1	1	—	8	88	6	6	42	3	1	—	—	13	43	—	—	—	—
161	3 822	1 621	214	9	246	102	155	24	4 437	1 756	481	3 221	1 526	176	5	185	100	70	19	3 652	1 650	—	—

Tab. 31. TÖÖJONNETUSED TÖÖSTUSEITEVÕTTEIS JUULIS 1928 a.
Accidents du travail dans les entreprises industrielles en juillet 1928.

	Suurtööstus (20 ja üle tööt. ettevõtte)	Sellest—Dont		Keskööstus (5—19 töötaja- ga ettevõtte)	Kokku Total	Juuni Juin 1928
		1)le 50 töötaja- ga ettevõtte	20—49 töötaja- ga ettevõtte			
	Grand. entrep. (plus de 20 travailleurs)	Ent. ayant plus de 50 travail- leurs	Ent. ayant 20—49 tra- vailleurs	Entreprises moyennes (de 5—19 travail- leurs)		
I. Murrud ja kaevandused	111	95	10	—	111	109
II. Mineraalide ümbertöötamine	58	43	15	2	60	41
III. Metallitööstus	86	72	14	5	91	54
IV. Keemiatööstus	26	23	3	1	27	7
V. Nahatööstus	6	5	1	—	6	1
VI. Tekstiilitööstus	106	108	—	1	107	129
VII. Puutööstus	135	117	18	9	144	119
VIII. Paberitööstus	41	40	1	—	41	35
IX. Polügraafitööstus	—	—	—	2	2	3
X. Toidu-, maitseain- ja jookide tööst.	14	12	2	1	15	16
XI. Kehakatte- ja pudukaupade tööstus	—	—	—	1	1	—
XII. Ehitustööstus	9	6	3	—	9	9
XIII. Elektri- ja gaasi- ja veevar.	—	—	—	—	—	2
XIV. Puhastustööstus	—	—	—	—	—	—
Kokku—Total	592	519	73	22	614	525
Kokku—Total 1. I. — 31. VII 1928 . . .	3108	2761	327	149	3257	—

Pour la nomenclature franç. s'adres-
ser à la page précédente

Tab. 32. TÖÖSTUSTÖÖLISTE ARVU LIHKUMISE INDEKSID (1-ks kuuphevaks).
Nombres-indices du mouvement du nombre de main d'oeuvre dans les entreprises industrielles (au 1-er du mois).

	A. Liikuvale baasil (eelmine kuu = 100 järgmise kuu jaoks) A. Base mouvante (chaque mois précédent = 100 par rapport au mois suivant)										B. Indeksid baasil 1. I. 1927 = 100. B. Base 1. I. 1927 = 100	
	Töötajad ¹⁾ —Travailleurs en général ¹⁾					Töölised—Ouvriers					Töötajad ¹⁾	Töölised
	Suur- ja kesk- tööstus	Suurtööstus	Sellest		Keskööstus (5—19 tööt.)	Entreprises grandes et mo- yennes	Grandes entreprises	Dont		Entreprises moyennes (5—19 ouv.)	Suur- ja kesk- tööstus	Entreprises grandes et moyennes
		50 ja üle töötajaga	20—49 tööt.				50 et plus de travail- leurs	20—49 travail- leurs				
1927 Jaanuar	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
Veebruar	100,8	100,4	100	102,5	103,2	100,9	100,5	100,2	102,7	103,1	100,9	
Märts	103,7	103,5	103,8	104,8	105,1	104,2	104,0	103,8	105,5	105,6	105,1	
Aprill	103,0	102,8	101,8	109,0	104,3	103,4	103,2	102,1	110,5	104,6	108,7	
Mai	99,5	100,6	100,5	101,2	92,9	99,5	103,6	100,5	101,3	93,1	107,1	
Juuni	105,8	106,6	108,4	107,4	101,0	106,6	107,4	107,2	108,4	101,0	113,3	
1928 Jaanuar	99,3	98,9	99,2	96,5	102,0	99,1	98,6	99,1	95,9	101,8	102,0	
Veebruar	103,0	102,4	101,7	106,7	103,3	102,7	102,0	107,9	107,0	105,1	106,0	
Märts	103,6	103,6	102,5	103,8	103,9	104,0	103,9	102,8	110,2	104,7	108,9	
Aprill	101,0	101,2	100,7	103,7	99,9	101,2	101,3	100,8	104,0	100,3	110,0	
Mai	101,6	101,5	101,3	102,7	101,9	101,8	101,8	101,6	102,7	102,0	111,7	
Juuni	106,6	107,2	105,2	117,8	103,1	107,2	107,9	105,6	119,9	103,1	119,1	
Juuli	99,6	99,5	98,2	105,7	100,3	99,7	99,6	99,2	106,0	100,2	118,7	
August	101,2	101,7	99,2	97,8	101,1	101,6	102,1	99,9	98,2	120,4	123,1	

Tab. 25. TOIDUAINETE MAKSUMUS KALORILISE SISALDUSE JÄRGI 1925—1928 a.
COUT DES DENRÉES ALIMENTAIRES À LA BASE DE LEUR VALEUR NUTRITIVE 1925—1928.

	1000 kalori maksumus (sentides)—Coût par 1000 calories (en cents)							1000 kalori maksumus (sentides)—Coût par 1000 calories (en cents)						
	Keskmiselt Moyenne			1928				Keskmiselt Moyenne			1928			
	1925	1926	1927	VI	VII	VIII	1925	1926	1927	VI	VII	VIII		
1-2. Sealiha—Viande de porc	54	54	44	53	53	53	9	8	9	10	10	9		
3. Seapekk—Lard	22	21	16	20	20	20	15	14	14	15	15	14		
4-5. Loomaliha—Viande de boeuf	59	66	59	69	64	61	16	16	15	15	15	15		
6-7. Vasikalha—de veau	50	55	48	49	45	61	18	17	18	18	18	18		
8-9. Lambaliha—de mouton	34	37	35	41	39	37	22	22	21	19	20	20		
10. Searasv sulatam.—Graisse de porc	22	21	18	20	20	20	33	32	31	31	31	31		
11. " sulat.—Saindoux	22	19	18	21	21	21	37	38	41	42	40	44		
12. Loomarasv sulatam.—Gras de boeuf non fondue	14	14	12	14	13	13	38	35	35	36	36	37		
14. Teovorst—Saucisson	77	83	80	80	80	80	32	31	31	30	29	33		
15. Sink—Jambon	43	43	38	40	40	43	18	17	17	17	17	17		
16. Räämed, värsked—Petits harengs balliques, frais	57	59	53	44	61	61	54	54	54	54	54	54		
17. Kiud, värsked—Esprits frais	52	72	48	42	—	49	112	107	99	78	78	96		
18. Haugid —Brochets	142	118	118	118	94	155	10	8	8	12	16	14		
19. Ahvenad —Perches fraîches	102	104	98	75	93	115	47	47	49	40	136	—		
Tursad —Morue	89	66	59	45	58	80	41	52	53	43	86	—		
21. Räämed, soolat.—Pet. har. ball. salés	48	50	52	56	56	56	43	42	49	72	136	136		
22. Kiud —Esprits salés	35	43	36	—	—	—	13	13	13	15	15	15		
23. Heeringad —Harengs	36	37	37	37	37	37	12	14	11	16	—	—		
29. Rukkijahu—Farine de seigle	7	5	6	8,3	8	8	124	276	249	174	—	—		
Rukkijahu — " blutée	10	8	9	10	10	9	78	172	132	—	—	122		
Rukkijahu — " de froment	12	11	11	11	11	11	216	160	145	191	229	229		
Nisupüü — " blutée	16	17	16	16	16	16	14	14	14	14	14	14		
32. Odrajahu — " d'orge	9	9	9	9	9	9	18	18	17	17	17	17		
34. Odratagud—Gruau d'orge	11	11	10	11	11	11	23	24	27	20	20	20		
35. Kruidid—Orge perlé	12	12	12	12	12	12	15	13	12	15	15	15		
							12	11	12	11	11	10		
							65	75	65	64	64	64		

1) Töölised, tehniline personal, ametnikud ja teenijad. — Ouvriers, personnel technique, employés et services.

TÄHTSAMAD ARTIKLID JA ÜLEVAATED „EESTI STATISTIKAS“ 1922—28.

METODOOLOOGIA.

Rahvusvahelised mõjud statistika korraldamisel	Nr. 76(3),	lhk. 161—170
Statistika iseseisvuse ajal	75(2),	65—72
Rahva suhtumine statistikal Eestis	75(2),	73—81
I Eesti-Läti statistika konverentsi resolutsioonid	66(5),	293—298
Sama II Eesti-Läti statistika konverents	71(10),	547—554
Sama III Balti riikide statistika konverents	80(7),	397—401
Piirpunktid ülesõitnute statistikas	30(3),	50—51
Väliskaubanduse arvestamise põhimõtted	27(6),	1—24
Põllumajanduse statistika ülesanded ja teostamine	22(1),	1—20
Statistika ühistegeliste asutistes	14(3),	75—100

RAHVUSVAHELISED ANDMED.

Välja ja sisseränd ilmas 1920—24 a.	Nr. 57(12),	lhk. 5—10
Võrdlusanndmeid Balti riikidest 1920—26 a.	72(11),	629—638
Palgadul välisriikides 1914—25 a.	55(10),	1—4

RAHVASTIK.

Sündivus, surevus, abieluluvus ja lahutused 1926 a.	Nr. 74(1),	lhk. 1—18
Sama 1925 a.	64(3),	97—101, 105—125
Sama 1924 a.	47(2),	1—691
Tähtsamad jooni demograafiast 1918—28a.	75(2),	135—137
Abieluluvus 1922 a.	21(30),	61—69
Surevus 1922 a.	26(9),	61—76
Sündivus, surevus ja abieluluvus 1921—22 a.	18(7),	51—80
Surnapõhjused 1925 a.	64(3),	20—104, 126—133, 209—219
Rinnalaste surevus 1925 a.	65(4),	5—8
Rahvaarvu kasv Eestis 1921—25a.	55(10),	285—287
Linnade ja alevite rahvastik 1927 a.	75(5),	42—55
Rahvaarv linnades 1921 a. II poolal.	1—2,	288—291
Rahvaliklemine üle piiri 1927 a.	75(5),	384—389
Rahvaliklemine üle piiri ja sisemaal 1925—26 a.	68(7),	233—235
Väljaränd 1927 a.	77(4),	290—291
Väljaränd 1926 a.	66(5),	1—5
Väljaränd Eestist 1924—25 a.	57(12),	5—22
Optimeerimiskumine ja optandid 1922a. Üldrahvalugemise üldarvud	5,	1—14
Enesetapp (v. kuritegevus)	24(3),	431—445
Besti sõdurite pikkus 1924 a.	69(8),	

HARIDUS.

Õpetajate seminarid 1923—27 a.	Nr. 73(5),	lhk. 298—302
Õppeaastad 1922—27 a.	75(3),	200—210
Merikoolid 1923—27	74(1),	30—34
Alg- ja keskkoolid 1926/27 õ/a.	79(6),	341—361
Sama 1925/26 õ/a.	72(11),	611—628
Sama 1924/25 õ/a.	69(15),	1—20
Sama 1923/24 õ/a.	48(10),	1—541
Lasteaiaid 1923—27 a.	81(3),	471—478
Üldandmed algkoolide kohta 1921/22 õ/a.	19(2),	47—65
Keskkoolid. Üldarvest. ja õpil. 1920/21 õ/a.	3—4,	17—38
Riigi kuld haridusastutiste peale 1918—21a.	3—4,	39—42
Eesti haridusastutiste üldarv 1. I. 1922 a.	1—2,	198—199
Ülikooli õppeaastad, üliõpilaskond ja majandus 1922—26 a.	66(5),	281—288
Sama tehnikumi kohta	66(5),	289—290
Kirjastus, ajakirjandus ja kirjandusturg 1924—26 a.	68(7),	393—401

TÖÖ JA PALGAD.

Tööolud 1922—27 a.	Nr. 75(2),	lhk. 138—140
Suur- ja kesktööstus ettevõtete töötajad 1. VII. 1927 a.	71(10),	608—610
Tööliste arv tööstuses 1923—1924 a.	39(6),	1—14
Suurtööstusettevõtete isiklik koosseis 1929 a.	24,	43—45
Töövõimeused Eesti tööstuses 1922—20a.	49(4),	15—18
Töövõime tegevus ja töötajali 1921—26 a.	70(9),	524—528
Töötajali Tallinnas 8. IV. 1926 a.	62(1),	9—20
Sama Tartus 16. II. 1927 a.	69(8),	464—466
Sama üldiselt 1922—24 a.	39(6),	15—301
Töökaitse 1921—26 a.	73(12),	696—704
Kollektiivlepingud 1. VII. 1927 a.	71(10),	589—590
Streikide tööstuses 1927 a.	78(5),	294—295
Sama 1926 a.	67(6),	354—356
Sama 1921—25 a.	54(9),	7—13
Sama 1922 a.	15(4),	51—53
Töötajad suurtööstuses 1925 a. I poolal	41(8),	42—46
Hädnabitsid 1924—26 a.	69(3),	455—463
Hajgekassad ja nende liikmed 1921—27 a.	80(7),	418—421
Töötajad 1928 a.	81(8),	485—488
Sama 1924—25 a.	70(9),	487—494
Palgadul tööstuses 1926—27 a.	80(7),	402—417
Tööstustööliste palgad Tallinnas 1926—27a.	71(10),	578—580
Tööstustööliste palgad Tallinnas 1926—27a.	67(6),	349—350
Põllutööliste palgad 1927 a.	71(10),	576—577
Sama palgad 1926 a.	61(16),	22—23
Tööstustööliste palgaolud 1914—26 a.	59(14),	3—12
Tööliste majanduslik seisukord Tallinnas ja Narvas (Eldzelliline uuring)	48(3),	1—108
Palgadul suurtööstuses 1924 a.	37(4),	1—211
Põllutööliste palgaolud ja tööturg 1923—24a.	82(11),	1—24
Üks põllutöölise tulude-kulude aruanne	64(3),	151—152

TERVISHOID.

Rahva tervislik seisukord 1919—27 a.	Nr. 75(2),	lhk. 141—142
Surnapõhjused 1926 a.	77(4),	236—247
Sama 1925 a.	64(3),	102—104, 128—132
Rinnalaste surevus 1926 a.	81(8),	460—470
Sama 1925 a.	65(4),	209—219
Nakkushaigused 1925—26 a.	67(6),	351—353
Vähktõbi 1919—25 a.	73(12),	684—690
Tuberkuloos 1925—26 a.	70(9),	518—523
Tervishoidlik seisukord 1924—26 a.	58(13),	3—5
Narva karantain 1922 a.	15,	54—55

KURITEGEVUS JA ÕNNETUSED.

Tulekahjud 1927 a.	Nr. 70(3),	lhk. 194—199
Süüdimõistetute koosseis 1924—26 a.	74(1),	19—28
Vangide arv 1922—26 a.	74(1),	29
Enesetapp 1927 a.	81(8),	488—490
Sama 1925—26 a.	65(4),	206—208
Sama 1922 a.	19(8),	57—80
Kuri- ja süüteo ning seaduste ja määruste rikkumised 1924—26 a.	71(10),	555—573
Kuritegevus 1919—1924 a.	53(8),	1—7
Tulekahjud 1924—26 a.	70(9),	512—517
Tööõnnetused (v. töö ja palgad)		

TÖÖSTUS.

Töötajad ja toodang suurtööstuses 1926 a.	Nr. 75(2),	lhk. 110—125
Sama tööstuses 1925 a.	(83)2,	87—86
Kütteainete tarvitus tööstuses 1925 a.	67(6),	347—349
Jõumasinaid ja mehaaniline jõud tööstuses 1925 a.	69(8),	446—453
Eesti tööstussaaduste turud 1923—26 a.	70(9),	498—502
Eesti suurtööstus 1921—22 a.	12,	41—71
Tööstusettevõtete arv 1922 a.	6—8,	98—99
Tekstil- ja paberitööstus 1913(14) ja 1921a.	6—8,	88—97
Jõõpre turbaraba (uurimise andmed)	3—4,	59—68

VÄLISKAUBANDUS.

Väliskaubandus 1919—27 a.	Nr. 75(2),	lhk. 101—109
Väliskaubandus 1927 a. I poolal	69(8),	458—454
Väliskaubandus ja tollimaksud tollitariifi SS järele 1926 a.	70(9),	503—511
Eesti tööstussaaduste turud 1923—26 a.	79(9),	498—502
Väliskaubandus 1926 a. I poolal	58(15),	5—7
Sama 1923 a. (aastakokkuvõte)	28(5),	1—7
Põllumajandus- ja tööstusained väliskaubanduses	81(8),	458—459
Sama	67(6),	322—330
Sama	49(4),	3—8
Eesti maksubilans 1924—26 a.	66(5),	239—256

HINNAD.

Loomade hinnad laetadel 1927 a.	Nr. 78(5),	295—297
Suurmüügi ja elumaksumuse indeksid 1913—28	77(4),	lhk. 261—269
Suurmüügihinnad 1922—26 a. ja Eesti suurmüügiindeks	63(2),	57—66
Toiduainete võrdlev maksumus 1922—27 a.	69(7),	398—392
Põllumajandussaaduste hindade indeksid	65(4),	219—220
Elumaksumus (elukallidus)	39(3),	1—981
Suurmüügihinnad Tallinnas 1922—24 a.	35(2),	30—33

TRANSPORT JA SIDE.

Tähtsamate kaupade vedu laiaroopaalisel raudteel 1926 a.	Nr. 76(3),	lhk. 176—186
Raudtee tegevus 1926/27 a.	78(12),	705—724
Sama 1925 a.	85(4),	132—199
Sama 1921—23 a.	17(6),	67—98
Välis- ja rannasõit ja kauba- ning reisijate vedu 1927.	80(7),	421—437
Sama 1926 a.	67(6),	331—346
Kaubalaevastik I. I. 1927 a.	68(7),	404—408
Laevasõit, veod siseveeteedel 1926 a.	68(7),	409—411
Laevasõit ja kaubavedu veeteel 1925 a.	56(11),	1—18
Post, telegraaf, telefon, raadio 1926 ja 1927 a. I veerandil.	72(11),	637—656
Lairoopaalised raudteed 1919—21 a.	1—2,	185—192
Motorisõidukite arv 1922—26 a.	68(7),	402—403
Maanteede pikkus	69(8),	467
Era lennuajandus 1924—26 a.	65(4),	200—203
Post-telegraaf-telefon 1919—25 a.	63(2),	67—75

KINDLUSTUS.

Kindlustuseltide tegevus 1926 a.	Nr. 74(1),	lhk. 95—98
Sama 1924—25 a.	64(3),	134—148
Sama 1923 a.	42(9),	1—161
Sama 1920—22 a.	29(8),	1—15
Haguskindlustus 1919—25 a.	68(7),	375—383

KREDIIT JA KAPITAL.

Pankade tulud ja kulud 1921—26 a.	Nr. 71(10),	lhk. 580—585
Maapanga tegevus 1926—27 a.	71(10),	586—587
Maapanga ärisel (stand. tab. 9).	71(10),	587—588
Pandimajade tegevus 1922—26 a.	73(12),	690—695
Eesti rahaasutuste arenemine, 1920—21a.	1—2,	203—205

RAHANDUS.

Riigi tulud ja kulud 1918—27 a.	Nr. 79(6),	lhk. 362—366
Maavalitsuste tulud ja kulud 1923—26 a.	79(6),	367—373
Linnade ja alevite tulud ja kulud 1926 a.	79(5),	311—322
Linnade ja alevite tulud ja kulud 1925 a.	66(5),	257—269
Sama 1924 a.	52(7),	
Sama 1923 a.	40(7),	
Omavalitsuste kulud tervishoiu ja hooldekande peale 1925 a.	65(4),	203—205

Maksuallans 1927 a.	Nr. 78(5), lhk. 303-310
Eesti maksuallans 1924-26	" 86(5), " 239-256
Puhaskasumaks 1927 a.	" 81(8), " 479-484
Tulumaks 1927 a.	" 77(4), " 249-260
Riigi sissetulekud 1922 a.	" 15, " 56-59
Lükkvel olev paberraha ja selle kate 1924-25 a.	" 44(11), " 26-27

ÜHISTEGEVUS.

Tarvitajate ja majandusühingud 1926 a., Nr. 73(12), lhk. 725-727	
Tarvitajateühisused I. I. 1924	" 33(12), " 1-31

VARIA.

Alkoholi toodang ja tarvitamine 1920-27 a., Nr. 78(5), " 291-293	
Riigitenijate arv ja selle vähendamis- probleem	Nr. 76(3), lhk. 211-218
Kirjastus, ajakirjandus ja kirjandusturg 1924-26 a.	" 68(7), " 393-401
Eesti sõdurite pikkus 1924 a.	" 69(8), " 431-445
Ühingud ja seltsid Eestis 1921-26 a.	" 61(16), " 18-21
Esimene rahvahälletus Eestis 17.-19. veebruaril 1923 a.	" 14(3), " 58-74
Eesti Vabariigi piirjoone pikkus	" 3-4, " 9-16
Tallinna korterilind 1921 a.	" 1-2, " 21-41

PÖLLUSAAGID JA KASVUPIND.

Viljade kasvupind ja saak 1927 a.	Nr. 76(3), lhk. 187-193
Viljade kasvupind 1927 a.	" 70(9), " 495-497
1927 a. viljasaagi eelteated	" 72(11), " 634-636
Viljade kasvupind ja saak 1926 a.	" 62(1), " 1-8
Viljade kasvupinnad ja saagid 1925 a.	" 49(4), " 9-14
Talvilija küüvi tingimused ning oraste seisukord 1. novembriks 1924	" 32, " 60
Põllukultuuride külvipinnad 1922 a.	" 6-8, " 69-73
Viljakasvatuse valdkonnad Eestis	" 66(5), " 270-280
Maaviljakuse valdkonnad Eestis	" 65(4), " 165-179
Võrdlevad andmed külvipinna kohta. Põhja-Eestis 1905-1920	" 1-2, " 66-85
Põllupinna suurus ja tema kasutamine 1920	" 1-2, " 56-65

KARJAPIDAMINE.

Loomade arv 1927 a.	Nr. 71(10) lhk. 574-575
Lambapidamine 1926 a.	" 64(3), " 149-150
Sulgloomapidamine 1926 a.	" 65(4), " 180-181
Loomade arv 1926 a.	" 58(13), " 1-2
Loomade arv ja koosseis 1920-25	" 51(6), " 1-11
Kontrollkarjade nastatoodang 1925 a.	" 54(9), " 5-7
Sulgloomapidamine 1925 a.	" 51(6), " 12-16
Loomade tootmisolud 1923/24 a. talvel	" 26 " 8 I.

AIANDUS JA MESINDUS.

Mesilastepidamine ja meetodang 1926 a. Nr. 61(16) lhk. 24-26	
Sama 1925-26 a.	" 61(16) " 26-28
Sama 1924 a.	" 35(2) " 1-17 I.
AIandus 1925 a.	" 54(9) " 1-5

TAPAMAJAD.

Tapamajade toodang I. I. 30. IX. 1926 a. Nr. 61(16), lhk. 30-31	
Sama 1926 a. I poolel,	" 58(13), " 10-11

LOOMATERVISHOID.

Loomataudid 1924 a.	Nr. 35, " 55-56
Koduloomade tervishoid seisukord 1924 a. esimesel veerandil	" 26, " 54-55

PÖLLUMAJANDUSE TASUVUS.

Talumajanduse tasuvus 1926-27 a.	Nr. 73(12), lhk. 679-683
Sama 1925-26 a. (eelkokkuvõtte)	" 61(16), " 1-5

MAAREFORM.

Maareformi teostamine 1910-26 a.	" 76(3), " 171-175
Maareformi teostamine	" 6-8, " 49-58
Talundite arv ja koosseis 1925 a.	" 50(5), " 1-5
Kend. talumaa peal asuv. ppsikohad 1919 a.	" 1-2, " 98-117

MUUD PÖLLUMAJANDUSE ALAD.

Põllumajandustoodangu väärtus 1922-26 a. Nr. 67(6), " 319-321	
Põllumajandus- ja tööstusainete välis- kaubandus 1923-26	" 67(6), " 322-330
Põllumajandussaaduste hindade indekseid	" 65(4), " 219-220
Põlluhäädiseid ja masinate arv ning väärtus talundis 1925 a.	" 61(16), " 6-10

RIIGI STATISTIKA KESKBÜROO ERIVÄLJAANDED

LHK A. ESTI DEMOGRAAFIA

Vihk I. Haridus Eestis I.	Lhk. 288-186, 1924.	Kr. 6--
" " Haridus Eestis (Hib. väljaanne)	" 309, 1924.	" 8.50
" " II. Sündivus, surevus, abieluv. ja rahva liikum. 1921-1923 a.	" 52-54, 1925.	" 3--
" " III. Tervishoid Eestis	" 182-80, 1925.	" 5--

ESTI MAJANDUS

Vihk I. Väliskaubandus 1923 a.	Lhk. 20+72, 1924.	Kr. 2--
" " II. Eesti sadamad, veeteed, kaubalaevastik ja laevasõit	" 102, 1925.	" 2.50
" " III. Raudtee, post, telegraaf ja telefon Eestis	" 64, 1925.	" 2--
" " IV. Väliskaubandus 1924 a.	" 22+92, 1925.	" 3--
" " V. Tööstus Eestis	" 80, 1926.	" 2.50
" " VI. Riietraudteed 1924 a.	" 38, 1926.	" 2--
" " VII. Väliskaubandus 1925 a.	" 109, 1925.	" 3.25
" " VIII. Väliskaubandus 1926 a.	" IV-106, 1927	" 3.25
" " IX. Aktiiaseltside, osuühisuste ja ühisteg. asut. äri seisund I. I. 1926 (kuldbilanssid)	" 32+34, 1927.	" 2--
" " X. Väliskaubandus 1927 a.	Ilumisel.	

ESTI PÖLLUMAJANDUS

Vihk I. Eesti põllumajandus I.	Lhk. 290, 1923.	Kr. 5--
" " II. Eesti põllumajandus II.	" 182, 1924.	" 2.25
" " III. Loomapidamine Eestis 1924 a.	" 17+105, 1925.	" 1.50
" " IV. Eesti põllumajandus 1925 a.	" 3+201, 1926.	" 3--
" " V. Eesti Põllumajandus 1926 a.	" VIII+254, 1927.	" 3--
" " VI. Eesti Põllumajandus 1927 a.	Ilumisel.	

LHK B.

1. Üldrahvalgemise eelkokkuvõtted	" 78, 1923.	Kr. 2--
2. Sugemed vigaste laste kohta Eestis	" 164, 1923.	" 3.75
3. II. Riigikogu valimised	" 78, 1923.	" 3--
4. Eesti väliskaubandus 1921-1922	" 60+33, 1923.	" 2.50
5. 1922 a. Üldrahvalgemise andmed		
Vihk I. Rahva demograafiline koosseis ja korterilind Eestis	Lhk. 88, 1925.	Kr. 2--
" " II. Üleriikiline kokkuvõtte (tab.)	" 8+188, 1924.	" 4--
" " III. Rahva tööala ja ühiskondline kihitus	" 88+94, 1925.	" 3--
" " IV. Viru maakond	" 24+52, 1924.	" 3--
" " V. Järva maakond	" 52+60, 1923.	" 3--
" " VI. Harju maakond ja Tallinn	" 40+56, 1924.	" 3--
" " VII. a) Lääne maakond	" 20+56, 1924.	" 2--
" " " b) Saare maakond	" 20+56, 1924.	" 2--
" " VIII. Pärnu maakond	" 40+84, 1924.	" 3.50
" " IX. Viljandi maakond	" 36+84, 1924.	" 3.50
" " X. Tartu ja Valga maakonnad	" 40+92, 1924.	" 3--
" " XI. Võru ja Petseri maakonnad	" 30+43, 1927.	" 3--
6. 1922 a. Üldrahvalgem. andmete läbittõttam. plaan ja tabelite sisu	" 48, 1923.	" 1--
7. Asumaa majapidamised Eestis 1919-23 a.	" 46+60, 1924.	" 3.50
8. 1925 a. Põllumajandusliku üleskirjutuse andmed	" 4+219, 1926.	" 3.75
9. Statistiline album, v. I. Maa ja rahv. (38 dia- ja kart. värv.)	" 1925.	" 6--
" " " " II. Majandus. (24	" 1926.	" 6--
" " " " III. Põllumajandus. 112 lhk. (joonised, fotod ja tekst)	" 1923.	" 7.50
10. III. Riigikogu valimised	" 48, 1927.	" 1.75
11. Karjajandus ja karjasaaduste turg välismaal ja Eestis	" 72, 1928.	
Riiklike aadressraamat I. (1924) („Eta“ kirjastus)	Lhk. XII+204+128, 1924 (Ladno otsas).	
Riiklike aadressraamat II. (1925) (Riigi trükkikoja kirjastus)	" XXXII+728+149, 1925	Kr. 6--
Riiklike aadressraamat III. (1926-1927) (Riigi trükkikoja kirjastus)	" LXX+44+900.	" 6.50

LHK F. ESTI STATISTIKA KUUKIRI:

1922 a. Nr. Nr. 1-11 hind kokku	Kr. 10.--	1927 Nr. 65(4) 15 aprill 68	Kr. 1.50	1928 Nr. 74(1) 15 jaan. 64	Kr. 1.50
1923 " " 12-21 " " " "	" 15.--	" " 66(5) 15 mai 68	" 1.50	" " 75(2) 15 veebr. 66	" 1.50
1924 " " 22-33 " " " "	" 15.--	" " 67(6) 15 juuni 68	" 1.50	" " 76(3) 15 märts 72	" 1.50
1925 " " 34-45 " " " "	" 15.--	" " 68(7) 15 juuli 68	" 1.50	" " 77(4) 15 apr 62	" 1.50
1926 " " 46-61 " " " "	" 15.--	" " 69(8) 15 aug. 68	" 1.50	" " 78(5) 15 mai 66	" 1.50
1927 Nr. 62(1) 15 jaan.	Lhk. 36 Kr. 1--	" " 70(9) 15 sept. 68	" 1.50	" " 79(6) 15 juuni 66	" 1.50
" " " 63(2) 15 veeb.	" 60 " 1.50	" " 71(10) 15 okt. 64	" 1.50	" " 80(7) 15 juuli 66	" 1.50
" " " 64(3) 15 märts	" 68 " 1.50	" " 72(11) 15 nov. 68	" 1.50	" " 81(8) 15 aug. 60	" 1.50
		" " 73(12) 15 det. 64	" 1.50	" " 82(9) 15 sept. 52	" 1.50